NATIONAL LIBRARY
Order Section. Rer.56231
395 Wellington Str.
OTTAWA. Ont. K1A ON4

MAR 1 1978
NEWSPAPER SECTION
DES JOURNAUX

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto Ont. M4K 2R6, Canada ✪ Tel. 466-0951
Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp., kl. 9 h.-5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 h.-8 õ. Laup. kl. 9 h.-1 p.l.

Tellimishinnad Kanadas: 1. a. $22.00, 6 k. $12.00, 3 k. $8.00. USA-sse: 1 a. $23, 6 k. 12.50, 3 k. $8.50. Ülemere maadesse: 1 a. $26.00, 6 k. $14.50, 3 k. $9.00.

Kiri- ja lennuposti lisa: Kanadas ja USA-s: 1 a. $11.50, 6 k. $5.75. Ülemeremaadesse: 1 a. $23.50, 6 k. $11.75. Üksiknumber 40¢.

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul: esiküljel $3.75, tekstis $3.50, kuulutuste küljel $3.25.

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

„OUR LIFE" — „MEIE ELU" — Estonian Weekly. Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4K 2R6 ✪ Tel. 466-0951

— ★ —

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum.

Toimetaja New Yorgis B. Parming 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J., USA. Tel. (201) 262-0773

— ★ —

„MEIE ELU" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas.

Asut. A. Weileri algatusel 1950.

Nr. 7 (1462) 1978 — REEDEL, 17. VEEBRUARIL — FRIDAY, FEBRUARY 17 — XXIX aastakäik

MOSKVA SPIOONIDE HULGAS KAKS EESTLAST

Voldemar Veber ja Peeter Lillenurm „soovimatud isikud". — Avastati salakuulajate võrk Ottawa Vene saatkonnas

Välisminister Don Jamieson teatas möödunud nädala neljapäeval, et Kanada Kuninglikul Ratsapolitseil (RCMP), on õnnestunud avastada ulatuslik vene spioonide võrk, kes enamikus teotsesid diplomaatidena Ottawa Vene saatkonnas. Selle tulemusena 13 isikut on tunnistatud „persona non grataks" eesotsas saatkonna esimese sekretäri Igor Vartanianiga. Nende hulgas on saatkonna 2. sekretäri Peeter R. Lillenurm ja tema eelkäija Voldemar P. Veber. Välisminister D. Jamieson lükkas selle tõttu edasi oma märtsikuus kavatsetud Moskvareisi.

N. Liidu kodanike (kaks olid lahkunud juba varem) väljasaatmist Kanadast peetakse sensatsioonilisemaks sündmuseks pärast Gouzenko afääri 30 aastat tagasi. Tundus, nagu pomm oleks lõhkenud, kui välisminister teatas, et RCMP julgeolekuosakonnal on õnnestunud avastada ulatuslik vene diplomaatidena esinevate KGB spioonide võrk. Nad tegid katset sisse imbuda RCMP julgeolekuosakonda. Kuid ametnik, kelle poole venelased ettepanekuga pöördusid, töötas oma ülemuse teadmisel ja juhistel ja andis pidevalt selleks eriti selekteeritud materjale, mis ei kahjustanud Kanada julgeolekut, N. Liidu diplomaatidele. Talle maksti selle eest 30,500 dollarit.

Kanada valitsuse poolt tunnistati mittesoovitud isikuteks Igor Vartanian (saatkonna 1. sekretär), Peeter R. Lillenurm (2. konsulaar-sekretär), Nikolai M. Talanov (saatkonnanõunik), Anatoli Mikhalin (väliskaubandusametist), Vadim Borishpolets (konsulaarsekretär), Vladimir Souvorov (2. sekretär), Vladimir Oskhaderov (tõlk), Yevgeni Koblov (saatkonnaametnik), Oleg Reztsov, (sekretär), Vera Reztsov (raamatukoguametnik), Voldemar Veber (endine 2. sekretär), Andrei Krysin (ökonomist).

KONSUL I. HEINSOO SELETUS

Aupeakonsul I. Heinsoo seletas „Toronto Sun'ile", et kaks väljasaadetute nimekirjas olevat diplomaati Voldemar Veber, ja tema asendaja Peter Lillenurm on KGB agendid. V. Veber omas KGB kol.-ltn. kraadi. P. Lillenurm viibis Torontos alles möödunud kuul. Meil oli ülimalt ebameeldiv teda näha V. Veberi asendajana. V. Veber taotles pidevalt kontaktide võtmist Kanada eestlastega. Ta taotles eestlaste värbamist kultuurilise läbikäimise sildi all kasutades Kanada eestlaste sugulasi N. Eestis. Nende ülesandeks oli ka levitada kahtlustusi, et mõned olid natside pooldajad Teise Maailmasõja ajal. Pärast Helsingi leppe allakirjutamist 1975. a. V. Veber kultuurivahenduse ettekäändel tõi propagandafilme ja rakendas neid näitama noori eestlasi.

I. Heinsoo märkis, et põhjuseks, miks eestlasi püütakse mõjutada on asjaolu, et eesti ühiskond on range kommunismivastase hoiakuga. Meie oleme süstemaatiliselt püüdnud tuua avalikkuse ette sovetide inimõiguste rikkumisi ja julma käitumist N. Eestis.

POLITSEI HEA TÖÖ

Välisminister Don Jamieson kirjeldas lähemalt spioonide kontakte RCMP ametnikuga, mis leidsid aset enamikus Gatineu pargi piirkonnas üle Ottawa jõe. Üleantavad materjalid peideti paberossidesse, coca-cola purkidesse ja prügikastidesse. Kokkusaamisel kasutati erilisi märgusõnu, et olla kindel, et tegemist on õige mehega.

Spioonide väljasaatmine lõi Kanada avalikkuses suuri laineid. Endine peaminister J. Diefenbaker nõudis, et parlamendis tuleb korraldada eriline

(Järg lk. 3)

Soomepoiste Klubi tähistas jalaväerügemendi JR 200 aastapäeva Toronto Eesti Majas peoõhtuga. (Lähemalt lhk. 4)
Foto — S. Preem

RAHVUSKOMITEE SAI UUE ESIMEHE

ERKÜ X Esinduskogu valis J. Simonsoni USA eestlaste etteotsa. — E. Jaakson: Lääneriigid näidaku selgroogu kommunistidega suhtlemisel

NEW YORK (M. E.) — Rahvuskomitee sügisel valitud X Esinduskogu sai äsja oma uue juhatuse esimeheks mag. Juhan Simonsoni Lakewoodist. Ta oli kauaaegne esimehe üks asetäitjaid ja ERKÜ väliskomisjoni esimees, sellega Rahvuskomitee välispoliitilise töö peakujundajaid. J. Simonson, kes eraelus on asulate plaanimise insener ja osariigi (N. J.) selle ala vastutavaid ametnikke, ei olnud seni isiklikult lähemalt seotud ühegi ameeriklaste parteiga. Tal on hea koostöö USA paljude rahvaesindajate, administratsiooni, ameerika pressi ja ka eestlaskonna laiemate hulkadega. Seetõttu ja et vahepeal on Washingtonis USA haldusse rakendunud demokraatide partei (J. Carteri) administratsioon, siis loodetakse J. Simonsoni valimisest USA eestlaste esindajaks soodsaid tagajärgi.

Esimese kohale esitati kolm kandidaati, senine esimees I. Pleer, J. Simonson ja Vaike Lugus. Esimene keeldus ja Simonson sai kohal olnud 42-st valijast 33 häält, Lugus jäi vähemusse. Uue esimehe soovil suurendati ERKÜ juhatust 15-nelt liikmelt 17-le ja sinna valiti tema ettepanekul Vaike Lugus (40 h.), Mari Linnamaa (40), Ed. Vallaste (38), Viktor Vinkman (38), Harry Must (37), Mäido Kari (34), Fred Ise (32), Endel Kool (31), Tõnu Vanderer (27), Virve Pustrom (26), Jaan Tiivel (26) ja Anneliis Deklau (26). Asemikeks jäid Tõnu Kuusik, Harry Verder ja Gilda Karu.

Hiljem toimunud ametite jagamisel valiti ERKÜ aseesimeesteks Vaike Lugus, Mari Linnamaa, Mäido Kari, Harry Must ja Paul Saar, igaüks neist eriülesannetega. Peasekretäriks jäi endiselt E. Vallaste, samuti sekretäriks V. Vinkman ja laekuriks J. Koort. Lahkunud esimees I. Pleer tänas oma kaastöölisi, eriti ka valimiste peakomiteed ja lisas, et ta ei jää kõrvale Esinduskogu tööst. Ta valiti koos Luguse, Tiiveli, Koorti, Saare, Simonsoni, E. Miido ja J. Virkusega ÜE Keskнõukogu täiskogu liikmeks ja T. Vanderer volitati esindajaks E. Koolide Keskusse. President Jimmy Carterile saadeti tervitustelegramm.

X Esinduskogu avamine oli shablooni vajunud tavast hoopis pidulikum ja kujundatud hästi valimiste peakomitee initsiatiividel. Selle esimees Aleks Prima tervitas kokkutulnuid, luges neile ette nende ülesanded ja kohustused põhikorrast ja soovis sisukate sõnadega edukat koostööd Eestile iseseisvuse taastamise töös ning eestluse väärtuste viljelemisel. Ta ütles, et „üksikisikud kaovad, eesti rahvas on aga igavene ja jääb. Eesti meel ja eesti keel on meie pärisosa." Avamisel olid veel kaastegevad mõlemad praostid — A. Hinno ja R. Kiviranna, peakonsul E. Jaakson, esinduse vanim liige E. Vallaste, EÜ Keskнõukogu esim. A. Anderson, ERKÜ senine esim. I. Pleer ja valimiste peakomitee laekur J. Reio. Ette loeti Kanada EKN esimehe U. Petersoolt saadetud kirjalik tervitus. A. Anderson oma tervituses juhtis erilist tähelepanu noorte-aastale, I. Pleer hoiatas üleliigse vabaduse ja mugavuse liimile sattumise eest, E. Vallaste ei pidanud soovitavaks jagunemist kildkondadeks ega parteideks vaid olla üks „Eesti partei" oma keele, meele, kooli, kodu, kiriku, kultuuri ja traditsioonidega.

Pikema sõnavõtuga esines peakonsul E. Jaakson, kes tähendas muuhulgas, et Esinduskogu on kujundatud üldvalimiste teel ja seega omab laia ja üldise eestlaskonna seljatagust, samuti usalduse ja tähtsuse, mida aga ei oleks näiteks mõnel teisel viisil moodustatud organisatsioonidel. Poliitilised parteid ja muud

(Järg lk. 2)

Teisitimõtlejate kohtunik „teeneliseks"

Oktoobrirevolutsiooni 60-nda aastapäeva puhul jagati okupatsioonivõimu poolt kohtuala ja prokuratuuri töötajaile teenelise juristi aunimetusi.

Nende hulgas oli ka ülemkohtu liige Hilda Tõnu tütar Uusküla, kes on pikema aja jooksul mõistnud kohut nn. teisitimõtlejate üle, keda rezhiim loeb „riigivastasteks".

Nii oli ta juba 1959 kohtu eesistujaks Mart Nikluse protsessil, kes saadeti kümneks aastaks vangilaagrisse.

Hilda Uusküla mees on tshekist ja olevat mh. käinud Mordva vangilaagreis mingi delegatsiooni juhina, puutudes selle juures kokku ka naise poolt sinna mõistetud noore teadlase Mart Niklusega.

Ta ütelnud viimasele, et ta naine muretsevat takkajärgi, kas kümneaastane vangistus oli ikka õiglane karistus või mitte ... (EPL)

TORONTO EESTI ÕNGITSEJATE JA JAHIMEESTE SELTSI

„KALAMEESTE KEVADPIDU"

Toronto Eesti Majas, laupäeval, 11. märtsil s.a., algusega kell 7 õhtul.
Tants hr. G. Iltal'i orkestri saatel.
EESKAVA — EINELAUD — BAAR —
Loosimine rikkalikude võitudega
Pääse $6.00. Laudade ettetellimine pr. L. Laanemets tel. 422-4585.
JUHATUS

Toronto Eesti Baptisti Kogudus
Pühapäeval, 19. veebruaril kell 6 õ.
VÄLISMISJONI ÕHTU
misjonär ROMAYNE PEIPMAN'i mälestamine.
Sõnalises osas:
H. EISTRAT, M. ja H. LEESMENT, M. POLASCHEK j.t.
Solist VILMA KRABI.
Valguspildid Peipman'ide misjonitööst New Guineas.
Ohver välismisjonile. TEELAUD. Kõik kutsutud.

Toronto Eesti Segakoori
LÕBUS LAUPÄEVA ÕHTU
18. märtsil 1978. a. kell 7 õhtul Toronto Eesti Majas
Ettekandeid koorilt.
Baar ★ Einelaud ★ Loterii
Tantsuks mängib V. GUSTAVSON'i orkester
Pääsmed saadaval kooriliikmeilt. Laudade ettetellimine tel. 449-3106

T. E. AIANDUSKLUBI
Lumetormi tõttu ärajäänud peakoosolek ja E. Kuris'e loeng
„OKASPUUD ILUAIAS"
neljap. ,23. veebr., kell 8 õ.
Eesti Majas.
VALGUSPILDID.
KÕIK TERETULNUD!

Pühapäeval, 26. veebruaril 1978. a. algusega kell 3 p.l. toimub Toronto Ülikooli Aulas (Convocation Hall) King College Rd.
Eesti Vabariigi 60. juubeliaastapäeva
PIDULIK KONTSERT-AKTUS
Vaimulik osa . . . . . KARL RAUDSEPP
Aktusekõne . . . . . JAAN LEPP
Tervitused eestlastele Kanadas . . E. V. Aupeakonsul ILMAR HEINSOO
Langenute mälestamine . . . . . kolonel A. TOMANDER
Tervitused väliskülalistele . . . . J. KAHAR
Noorte aasta . . . . . EKN esimees U. PETERSOO
Kontsert osas kaastegevad: Estonia Orkester, Toronto Eesti Meeskoor, Toronto Eesti Segakoor, Segakoor Cantate Domino, Toronto Vanemgaidide Koor ja Toronto Eesti Seltsi Täienduskool.
Solistid: AVO KITTASK, orelil J. KIVIK, ÕNNE LAIKVE, klaveril C. KIPPER.
Sissepääs $4.00 koos kavaraamatuga, gaididele, skautidele vormis, õpilastele ja lastele tasuta. Uksed avatakse kell 2 p.l. PÄRAST AKTUST KOHVI JA SUUPISTED EESTI MAJA SUURES SAALIS. Toronto Eesti Maja ja Eesti Seltsi korraldusel. KÕIK KUTSUTUD! Palume piletid osta eelmüügilt, et kiirendada kohapeal kavade müügi. Piletid saadaval tegelastelt ja Toronto Eesti Seltsi Juhatuse liikmeilt.
TORONTO EESTI SELTS

Toronto Eesti Meeskoori
PEREKONNAÕHTU
Toronto Eesti Majas, laup., 25. veebruaril 1978 kell 7.30 õ.
Kõik meeslaulu sõbrad teretulnud.
Pääse $12.50 isikult koos toidu ja jookidega. Informatsiooniks helistada 757-2651

OPERA IN CONCERT
esitab
MASSENET's
DON QUICHOTTE
peaosas
Ingemar Korjus
esmaspäeval, 20. veebruaril 1978 kell 8 õhtul
St. Lawrence Centre,
27 Front Str. E.
tel. 366-7723

SÕDA JA REVOLUTSIOON – TEISTE JUURES

Nõukogude Liidu rahuarmastava maski taga on permanentne revolutsioon ja permanentne sõda. Kui mõlemasse olukorda sekkuvad teised võimud ja maad või inimõiguste taotlejad, siis nimetatakse olukorda Moskvas kontrarevolutsiooniks ja agressiooniks.

Miks teisitimõtlejaid Moskvas erinimedega tituleeritakse, on ka päris selge. See teenib nende eesmärke ja Moskva jaanalinnupoliitikas on nemad õiged marksismi-leninismi teostajad nii kodus kui mujal, kuigi praktilistel kaalutlustel pole nõukogude marksismi ammugi olemas, sest see on kujundatud Stalinismiks, milles ei ole midagi ühist töölisklassi võitlusega kurnaja vastu.

Töölisklass on edasi jäänud kurnatavaks klassiks, ainult tsaarivõim on asendunud uue imperialismiga, kes oma heaolu säilitab kõige karmimate vahenditega, et eesõigustest mitte ilma jäädа. Selle võimu hoidmise üheks vahendiks on ka revolutsiooni ja sõjasegaduste tekitamine teistes maades, et siis sogases vees oleks lihtsam oma poliitilist imperialismi edasi arendada.

Selles mõtteraamistuses ei saagi välised sõjakolded maailmas lõppeda, nagu näitab pärast viimase maailmasõja aegne periood. Meenutame ainult Koread, Vietnami, Lähis-Ida ja nüüd Etiopia—Somaalimaa vahelisi võitlusi. Kõikjal on Moskva relvad ja „tehnilised nõuandjad" oma osa mänginud ja mängivad edasi. Teisiti ei puhkekski väliseid sõjakoldeid ja ilma nõukogude abita ei saaks need kesta.

Sarnaste sõjakollete tekitamise peamiseks eesmärgiks on punaste sillapeade loomine ja levitamine, kust siis „revolutsioon" ja sovetiseerimine saaks kergesti levida. Sekundäärseks eesmärgiks on Moskva tung majanduslike võimaluste ja spekulatsiooni juurde, kust saadakse odavalt tooraineid ja kuhu müüakse kallilt tehnilist varustust ja relvi.

Nii püüab Moskva laiendada oma spekulatiivset ja subversiivset võrku, millest aegajalt kooruvad ka poliitilised ja strateegilised tulemused. Poliitiliste tulemuste selgeimaks näiteks on Kastro Kuuba, kes Moskva korraldusel ei piirdu enam revolutsiooni teostamisega omal maal, vaid näitab poliitilist jõudu suunatult Ladina-Ameerikale, vahepeal Angoolale ja nüüd osavõtuga võitlustest Etiopias. Majanduslike ressurside puudumisel tasub Kastro oma kohustused N. Liidule oma meeste verega võõrail tandreil.

Moskva eesmärgiks Somaali—Etiopia vahelises tüüs on peale kõige ka Moskva poliitilise kanna kindlustamine n.n. araabia maaninal, millel on meretransportide osas strateegiline tähtsus ja pealegi õlipiirkondade läheduses. See on lähim eesmärk, kuigi kaugeleulatava tähtsusega, mida N. Liit tahab eriti taastada pärast nõukogude asjameeste kiiret väljasaatmist Somaali võimude poolt.

Nende püüdluste tõttu on Somaali—Etiopia vaheliste võitluste kulg silmapilgul kõige olulisema tähtsusega jõuvahekordade kujunemises lääne ja ida vahel. See on kaugelt tähtsam, kui silmapilgu Iisraeli—Egiptuse rahupüüdluste saavutused või nurjaminekud. Nõukogude relvaabi ja Kuuba meeskondade kaasalöömisel on Etiopia tugevas ülekaalus ja N. Liit võib kiiremalt kui karta oskab taassaavutada oma kannakinnituse antud piirkonnas, mille ta kaotas Somaali vastureaktsiooni tulemusel.

Moskva püüdluste saavutamine oleneb täiesti sellest, millisel määral ja kui kiirelt Somaali suudab saada tõhusat välisabi. Selle piirkonna strateegiline positsioon ja õliallikad on elulise tähtsusega nii Ameerikale kui Euroopale. Seepärast on nende maade huvides seda abi Somaalile anda. Suurimaks huviosaliseks on oma tarbimuse poolest aga Ameerika Ühendriigid ja seepärast ootab Somaali abi peamiselt sealt.

Nii on Iisraeli—Egiptuse rahuküsimuse kõrval Valges Majas, Washingtonis uus ja tugev pähkel pureda. President Carteri võimed ja reaktsioon selles küsimuses tugevalt kaalul ja on ootuslikult põnev!

V.

ÕÕNESTUS OLENEMATA DETENTE'ST

KGB ulatusliku spionaashiringi päevavalgele toomine Ottawas on tubliks silmadeavajaks mitte ainult Kanadale vaid ka kogu läänemaailmale. Sõbralike vahekordade ja detente'i unistuste varjus jatkab Nõukogude Liit endiselt oma luuret sõbralike maade juures, mille kaugemaks eesmärgiks võib olla ainult agressioon.

Et seekordselt KGB püüdis infiltreerida Kanada poliitilist politseiorganisatsiooni RCMP'id, et selgitada selle töömeetodeid ja liikmeskonda, näitab ainult infiltratsiooni ulatuse tahet, sest tundes RCMP tööviise on KGB'l ainult lihtsam tegutseda. Et 50-liikmeliisest nõukogude saatkonna koosseisust 13 oli segatud ainult sellesse üksikjuhtu, iseloomustab selle saatkonna tõelist otstarvet ja tegevust.

Et endine peaminister J. Diefenbaker omas sõnavõtus parlamendis juhtis tähelepanu ka teisele ohule, mis varitseb N. Liidu laevade ja allveelaevade näol merelt, lisab ainult tugevust N. Liidu ohtlikule tegevusele, mis on suunatud Põhja-Ameerika mandri vastu. Seepärast on täiesti mõistetav välisminister Jamiesoni tugevalt sõnastatud teadaanne läinud neljapäeval parlamendis ja tema järsk korraldus 13 nõukogude Ottawa saatkonnaliikme lahkumiseks maalt — viibimata.

Jamieson andis Moskvale ka omapoolse hoiatuse: „Kui N. Liit suvatseb vastata omapoolsete repressaaliatega Kanada diplomaatide suhtes Moskvas, siis oleks see ainult kahjatsetav ja vahekordi halvendav". Kuid vahekorrad nüüd avastatud spionaashiafääri tõttu võivad ainult halveneda, sest Moskva kuulub nende maade hulka, kus aumehelikke vahekordi korraldatakse ainult vastulöökidega, sest sealtpoolt kogu avastust Ottawas on juba nimetatud provokatsiooniks.

Spionaashiafääri paljastamine RCMP poolt tuleb ajal, mil see organisatsioon ise on avalikkuse tugeva kriitika all mitmete illegaalsete aktsioonide tõttu minevikus. Üks neist on erakirjade avamine postil, mille legaliseerimiseks on nüüd seaduseelnõu esitatud. Kuna politseiline sekkumine eraasjadesse ja posti avamine tundub üldsusele vastuvõtmata, siis nõukogude Ottawa saatkonna ulatuslik spioneerimine Kanada pinnal, annab eelnõule siiski tugeva toetuse.

Erakirjade kontroll jääb endiselt elanikkonnale ebamugavaks toiminguks. Kuid järjekordne spionaazhilugu vihjab, et riikliku julgeoleku huvides on see mõõdapääsematult vajalik. Moskva Ottawa saatkonna 13 spiooni päevavalgele toomine toimus ainult RCMP resoluutsel tegevusel ja sellisena teenis ka opositsiooni liiderite heatahtliku suhtumise ja õnnescovi. Kanada parlament mõistis N. Liidu õõnestustööd täielikult ja ilma igasuguse kahtluseta mõistetakse seda ka mujal vabas maailmas.

Rahvuskomitee . . .

(Algus esiküljel)

koondised võivad küll esineda oma liikmeskonna erihuvide vaatekohast, kuid neil ei saa olla niisugust üldist ja laia seljatagust. Ta hindas kõrgelt ERKÜ senist tööd ja pühendas erilist tähelepanu eesti rahva raskele olukorrale soveti okupatsiooni all Eestis. Nõukogude võim jatkab meie maa ja rahva igakülgset kurnamist ja levitab häbematut valet Balti riikide okupeerimise õigustamiseks — millele me peame lakkamatult vastu astuma tõsiolude ja õiguse väljatoomisega. E. Jaakson kõneles ka paradoksaalsustest Läänеriikide suhtlemisel kommunistidega ja ütles, et ikestatud rahvad on juba aastaid oodanud, et Lääneriigid talitaks oma vaenlasega mitte ainult järeleandlikkuse vaimus, vaid näitaks ka oma tugevamat selgroogu igapäevases läbikäimises. Meie oma ühiskonnas peame täie toetuse andma neile eesti noortele, kes kas inimõiguste küsimustes või muus on julgelt välja astumas Eestile vabaduse eest.

ERKÜ aruanded kinnitati esitatud kujul, rahalist eelarvet suurendati tunduvalt E. Miido ettepanekul. F. Ise pidas tarviliseks kindlama võitlusstrateegia väljatöötamist. Edasi leiti, et okup. Eesti külastamistega peaksid kaasmaalased olema ettevaatlikumad, et mitte kahjustada meie vabadusvõitlust. Kanadas maakondlike koondiste harrastus leiti mõne sõnavõtja poolt olevat jõude killustav. Arutati veel E. V. 60. aastapäeva, koolide j.m. küsimusi ja jagati tunnustust eesti naisorganisatsioonide ja kirikute tööle. Koosolekuid juhatasid V. Lugus, H. Jõgis Californiast ja H. Rebane Floriidast, protokollisid Viivi Piirisild ja Maria Pedak, kusjuures koostöölises õhkkonnas toimunud töö lõppes ühiselt rahvushümni laulmisega.

EAK

realiseerib viimased korterid „EESTI KODUS".

Eestlaste ühiskodus saadaval mõned 2. magamistoaga korterid koos garaashiga, sauna, supelbasseini, seltkondlike ruumide jne. kautamise õigusega, asukohaga keset loodusliku ilu ja vaikust.

Hinnad $38,000.00 — $39,600.00

Samas müüa **3 EHITUSKRUNTI,** varustatud puhta ja mustavee torustikuga. Informatsiooni küsida tel. **281-1792, 50 Old Kingston Rd. Scarboro, Ont. M1E 4Y1.**

EESTI ABISTAMISE KOMITEE JUHATUS

AKTUAALSEL TEEMAL

VENE SPIOONID SAID HUNDIPASSI

Vene saatkonna „kuraditosina" väljasaatmine Kanadast pälvib mitmest seisukohast suurt tähtust. See näitab, et vaatamata soosivale ja pehmele hoiakule kommunismi osas, ollakse mures Kanada julgeoleku pärast. Meid huvitab eriti, et väljasaadetute nimekirjas oli kaks eestlasest, vene kurikuulsa salapolitsei KGB agendid, saatkonna 2-ne sekretär V. Veber ja teda asendanud Peeter Lillenurm. Nende nimed ja funktsioonid on meile teada. On tõusnud päevakorrale küsimus, kuivõrd mõned kohalikud eestlased on seotud selle afääriga.

Praegu töötavad parlamendi-komisjonid, et uurida Kanada Kuningliku Ratsapolitsei (RCMP) „seadusvastaseid" tehinguid Quebecis, peamiselt FLQ kriisi ajal, millesse olid segatud mitmed kommunistlikud välisriigid. Nagu on selgunud olid RCMP tegevuspiirid lähemalt seadusega määritlemata. Senini avas politsei tava põhjal kirju, senini oli see seadusega määritlemata. Nüüd anti seadus, mis õigustab politseid kirju avama. Selliste suurte võimupiiridega politsei ründamine poliitiliste parteide pooit on väga riskantne, sest politseiaktides leidub sageli väga mitmesuguseid andmeid. Selles suunas viitab asjaolu, et kohtuministri ülesannetes olev F. Fox „pihtis oma patte" ja oli sunnitud ametist tagasi astuma. Samal ajal tõsteti raske süüdistus teise parlamendiliikme David Rooney vastu. Olukord on nüüd rohkem kui koomiline. Need samad opositsiooniparteide juhid J. Clark ja E. Broadbent kes alles hiljuti karjusid RCMP-le „poo risti", olid sunnitud nüüd kiitma suurepärase töö pärast. Ometi on teada, et Quebeci FLQ kriisis olid tegevad 6-e väiisriigi spioonid. Sellejuures meenutame, et tänapäeva suurema ja võimsama riigi, USA julgeoleku „tsaariks" sai kontroversiaalne admiral S. Turner, kes kiitles „U.S. News & W. Reports" veergudel, et ta vallandas üle 800-ja vana kogenud CIA ametniku põhjusel, et need olid peamiselt N. Liidu ja kommunismi ohu tundjad. Neid ei olevat nüüd enam vaja. Tuleb meenutada, et välisminister Don Jamieson tuli just Pekingist ja ruttas Liitunud Rahvaste Organisatsiooni koosolekule, mis eeldab, et N. Liidu oht võib olla suurenenud ja avalikkusele ei saa valitsused kõike praegu ütelda. Siia kuulub ka N. Liidu luuresatelliidi Cosmose allakukkumine Kanada põhja-aladele. Endine peaminister J. Diefenbaker märkis, et N. Liit on koondanud Kanada ranniku ette Põhja-Atlandile nii suured merejõud, et need ähvardavad selle mandri julgeolekut.

Meil eestlastel, kelle kodumaa on kommunistliku terrori rezhiimi all ja kes võitlevad oma kodumaa vabaduse ja iseseisvuse eest, tuleb RCMP ja ka P. E. Trudeau liberaalide valitsust tänada, et Moskva diplomaat-spioonide tosinale anti hundipass. Kuid sellejuures meie ei tohi unustada, et meie eesti ühiskonda puudutab see küsimus hoopiski ohtlikuma kandi pealt. Lubamata luuretegevuse pärast väljasaadetute hulgas oli kaks eestlastest kurikuulsa N. Liidu salapolitsei KGB agenti, KGB kolltn. Voldemar Veber ja tema järeltulija, eestlaste jälitajana juba Helsingist tuntud Peeter Lillenurm. Aupeakonsul I. Heinsoo juba selgitas „Toronto Sun'i" veergudel Kanada avalikkusele, et need mehed püüdsid värvata ka eestlasi ja eesti avalikkusel on teada nimesid, kes V. Veberiga suhtlesid. I. Heinsoo märkis, et need agendid püüdsid tekitada ka vastuolusid Kanada eesti ühiskonnas, kes üldiselt on tuntud oma range kommunismivastase hoiaku poolest.

Meil tuleb sellest teha omad vastavad järeldused. Kui N. Liidu diplomaadid välja saadetakse, siis peavad nad olema sooritanud Kanada seaduste järgi karistatava süüteo. Tavaliselt koguvad kommunistlikkude riikide diplomaatid andmeid Kanada ja NORANDI sõjaliste saladuste kohta. On teada, et V. Veber sai mööda-nud aastal koguni 88 liikumisluba. Kuna ta tegeles eestlastega, siis kerkib küsimus kui suures ulatuses ta neid kasutas.

On tõenäolik, et RCMP-l on andmed kogutud nende isikute kohta. On arvata, et mõned kaasmaalased laotlesid häid suhteid V. Veberi ja tema järglasega, et saada oma omastele külastamisluba N. Eestis. Kuid sellega võetakse omale suur risk. Kui peaks tekkima Kanada ja N. Liidu vahel „külm sõda", siis rakendatakse nende isikute osas ranged abinõud.

Näib, et eesti organisatsioonidel tuleb edaspidi suuremat rõhku panna sellele, et omad read hoida puhtad nendest, kes ei suuda tänapäeva olukordi mõista, ega neist aru saada.

AJK

Kõikideks kindlustusteks

H. LATER & CO. LTD.

„Insurance"

1482 Bathurst St., Toronto, M5P 3H1

Tel.: 653-7815 ja 653-7816

Sümboolne kroonlühter

Kirjutame juba aasta 1978. Kas mäletad veel aastat 1944? — Hädas ja hukatuses tõotasime anda kroonlühtreid nagu Juhan Liiv oma „Peipsi" loos — kuni jalad toetusid kõvasti maale... Mis juhtus meiega sellest ajast peale? Miks oleme muutunud leigeks ning kaotamas oma nägu ja usku? Mis on meile veel tähtis sellel aastal kui tähistame 60-t iseseisvuse aastapäeva?

Ühel noortejuhtide kongressil öeldi kokkuvõtlikult järgmiselt: Treenime noori, värbame vanu, muutume jälle poliitilisteks ja põleme kartsalõhnaga.

On üllatav, et meie, vanade leiguse juures on meil veel siiski tuliseid noori. Tarvitseb ainult jälgida mitmesuguseid tegevusringe nii spordi, rahvatantsu, laulu, skautlike noorte j.t. organisatsioonides. Kas on see meile tähtis või laseme nüüd kõik minna? Kodu-Eestis teeb selle töö venelane.

Tuletame meelde, miks me Eestist ära tulime. Teeme kokkuvõtte oma eksisteerimise mõttest. Meile, vanavale eesti sugupõlvele võõrsil on suurimaks varanduseks meie aktiivne noorus. Noorte Aasta puhul tehakse erilisi pingutusi ka eemale jäänud noori ligi tõmmata. Õpetame noortele kõike, mis eestlusesse puutub. Õhutame neid omavahelistele kokkusaamistele. Oleme kannatlikud õpetajad ning siirad oma õpetustes. Olgu see meie sümboolne kroonlühter.

Igaks ettevõtteks on majanduslikku jõudu vaja. Aitame rahaliselt noorte ettevõtteid. Vabariigi aastapäeval lähevad müügile õnnetaalrid. Gaidide pere kauni õnnetaalri on kavandanud vanemgaid Silvi Terts. Neid õnnetaalreid ostes toetame kõiki eelpool nimetatud põhimõtteid.

S. V.

SATELLIIDISELETUS LÄÄNES – JA IDAS

STOKHOLM (EPL) — Vene satelliidi kukkumine on tõstnud langevate satelliitide probleemi üldsuse ja massimeediumide teadvusse. Seletust probleemi kohta on antud nii läänes kui idas.

President Carter tunnistas pressikonverentsil, et aatomijõuga toimivaid USA satelliite on kosmoses plahvatanud. Ta lisas, et julgeolekut sel alal tuleb tugevdada, viidates ka vene satelliidile.

Carter andis seletuse pressikonverentsile kohe selle järel, kui venelased olid avalikult teatanud kahe USA satelliidi hävinemisest. Esimene USA satelliit aatomijõuga tulistati üles 1965. USA allikate järgi ei olevat pärast aastat 1965 enam üles saadetud radioaktiivset ainet sisaldavaid satelliite.

Venelased omaltpoolt on nüüd Tassi kaudu teatanud ka oma kodanikele toimunust:

„Vastavalt maailmaruumi uurimise ja kasutamise programmile saadeti Nõukogude Liidus 18. septembril 1977 Maa-lähedasele orbiidile tehiskaaslane „Kosmos 954", mille pardal oli väike plahvatusohutu tuumaseade. See oli ette nähtud pardaaparatuuri energiaga varustamiseks. Energiaseadme konstruktsioon nägi ette selle täieliku purunemise ja ärapõlemise sisenemisel tihedatesse atmosfäärikihtidesse.

Tehiskaaslase lennu ajal väljaspool Nõukogude vaatlusseadmete raadionähtavuse piirkonda toimus käesoleva aasta 6. jaanuaril seni mitte teada olevatel põhjustel tema dehermetiseerumine, mille tagajärjel tehiskaaslane hakkas laskuma mitteplaneeritud rezhiimil.

Lendu pidevalt jälginud koordineerimis- ja arvutuskeskuse andmeil sisenes tehiskaaslane „Kosmos 954" 24. jaanuaril teisel poolel Põhja-Kanada kohal tihedatesse atmosfäärikihtidesse ja lõpetas oma eksisteerimise".

Kuidas Tassi viimase väitega on, see peaks pikapeale selguma USA ja Kanada vastavate instantside uurimistööst satelliidi langemiskoha juures.

Rootsi välisministeerium arvustas teravalt N. Liitu, kuna Rootsit ei olnud informeeritud vene spioonisatelliidi võimalikust langemisest Rootsi. Kabinetisekretär Leif Leifland kutsus oma juurde vene charge d'affaires'i Eugeni Römko (kuna saadik oli ära sõitnud) ja esitas rootsi protesti.

Leifland avaldas oma imestust informatsiooni puudumise üle, kuna satelliit kulgeb üle Rootsi territooriumi. Römkol ei olnud sellele midagi vastata.

Välisministeerium teistest allikatest sai teada, et vene satelliit võib kukkuda Rootsi territooriumile. Hoiatuse allikat pole avaldatud, kuid tõenäoliselt oli see USA.

Kohe informeeriti olukorrast peaministrit ja sõjavägede staapi. Viimane hakkas välja töötama katastroofiplaani juhuks, kui satelliit tõesti peaks Rootsi kukkuma.

Saksa aatomiteadlased on väitnud, et satelliit on jätnud enesest järele radioaktiivse „saba" kõrgemasse atmosfääri, mis lähemate nädalate jooksul maha langeb.

See toimub ekvaatori ja 52-se laiuskraadi vahel (võimalikult kuskil Põhja-Saksamaal).

Kanada teadlased hoiatavad üldse satelliitide eest. Neid on tuhandeid orbiidil liikumas ja mõned langevad alla. Uuemad satelliidid toimivad tuumajõuga ja neis on uraani, mis võib langedes saada kardetavaks organismidele. Radioaktiivsus ei vähene selle tõttu, et satelliidi osad ära põlevad.

Esto Mutual Fund Ltd.

10. veebr. aktsia hind $5.44

145 King Street West, Suite 1900, Toronto M5H 3M1 — tel. 364-1131

Õhtul tel. 925-6812

Ottawa raport:

AVAMEELNE ÜHENDRIKIDE SAADIK KANADAS

JOHN BEST
Canadian Scene'i parlamendi korrespondents

Alates sellest ajast kui Ühendriikide saadik Thomas Enders saabus kaks aastat tagasi Kanadasse, on ta olnud oma maa avameelsemaks esindajaks ning sellist siirust ei ole omanud ka ühegi teise maa esindaja.

Ta on esinenud kogu Kanada ulatuses hoolikalt ettevalmistatud kõnedega ning andnud Ottawas tegutsevatele kanada ajakirjanikele põhjalikult läbimõeldud intervjuusid, milledes ta on avalikult ja avameelselt käsitanud Kanada ja Ühendriikide vahelisi suhteid.

See oli võibolla paratamatu, et see kõrgekasvuline kuue jala kahekssa tolli pikkune Uus-Inglismaalt pärit diplomaat sattus vastuollu Kanada valitsusega, kes on harjunud vana kooli diplomaatidega. Tüüpiline vana kooli diplomaat on väga tagasihoidlik, teda nähakse, kuid teda kuuldakse väga harva — vähemalt avalikkuses — ning ta on ülimalt diskreetne ja taktiline.

Alles hiljuti tuli leppida paratamatusega kui Kanada põllumajanduse minister Eugene Whelan suunas ebatavalise avaliku ataki Endersi vastu. Minister Whelan kinnitas Hamiltonis peetud kõnes, et ta on tülgastunud Endersi kõnedest, mis propageerivad vabakaubandust, kuna Whelani arvates Ühendriigid ise ei järgne sellele poliitikale, mida kuulutab saadik Enders. Minister Whelan kriipsutas eriti alla põllumajandussaaduste kaubandust, kus Ühendriigid praktiseerivad protektsionismi. Minister Whelani kantseleist mainiti hiljem, et minister vihjas oma kõnes nendele saadik Endersi väljendustele, kus ta kritiseeris Kanada tollide struktuuri kui ta võrdles seda Ühendriikide tollide struktuuriga.

Endersi küsimus kerkis esile ka Kanada parlamendis, kus vastava küsimuse esitas Newfoundlandi konservatiiv John Crosbie. Peaminister Trudeau märkis, et Washingtoni on saadetud vastav diplomaatiline noot, kus kurdeti Endersi käitumise üle. Peaminister kinnitas aga hiljem, et ta oli tukkunud ning ei kuulnud täpselt John Crosbie küsimust. Igatahes Washingtoni ei ole selle kohta saadetud diplomaatilist nooti. Peaminister Trudeau mainis siiski hiljem, et Whelan kõneles valitsuse nimel kui ta kritiseeris saadik Endersi. Kuid samal ajal väitis peaminister, et saadik Endersi tegevus on „perfektselt kooskõlas tema ülesannetega."

Segadus valitsuses laseb oletada, et saadik Enders on valitsuse tasakaalust välja viinud oma avalikkude kõnedega Ühendriikide-Kanada suhete vaatlemisel.

Saadiku suhtumine Kanada-Ühendriikide suhetesse on täielikult praktiline ja kaine. Ta lähtub sellest, et Kanada ja Ühendriikide vahelised heanaaberlikud suhted on garanteeritud ning sellega seoses tuleks leida mõistlikke lahendusi praktilistele probleemidele. Saadik Enders propageerib majanduslike probleemide ulatuslikumat lahendust ning kutsub kanadlasi üles töötama Ühendriikidega tihedamalt koos energia küsimustes. Samal ajal ei poolda ta aga kontinentaalset energia poliitikat, mis paljudele kanadlastele on vastuvõtmatu.

Saadik Enders ei kohku tagasi Kanada kritiseerimisest, olgu see siis kaubanduse või riigikaitsepoliitika aladel või kanada õlihindade määramisel õli eksportimisel Ühendriikidesse. Aastapäevad tagasi Halifaxis peetud kõnes avaldas ta lootust, et Kanada suurendab oma riigikaitse eelarvet. See kõne ärritas N. Liidu kommunistliku partei häälekandjat „Pravdat", kus ühes artiklis saadik Endersit süüdistati Kanada sisemistesse asjadesse sekkumises.

Thomas Enders on ilmselt harukordne isik, keda Trudeau valitsus ei oska kohelda.

Miami Eesti Maja on korras

„Meie Elus" nr. 1 artiklis „Florida jõulud" on H. H. poolt mainitud, et Miami Eesti Maja on 30 aastat vana ja vajab hädasti remonti.

Need andmed ei vasta tõele.

Miami Eesti-Ameerika Kultuuri Klubi, kellele kuulub Miami Eesti Maja, ei ole veel 30-et aastat tegutsenudki: maja ehitati hiljemini ja valmis 1952-sel aastal. Praegusel ajal ja olukorras ta kuidagi miskisugust remonti ei vaja, sest paar aastat tagasi pandi hoonele uus katus ja hiljuti ka uued uksed. Samuti on maja äsja värvitud, seest mitmekülgselt dekoreeritud jne. Ka oli artiklis märgitud jõuluõhtul vastavat koosviibimist külastanud isikute arv märgatavalt ulatuslikum, kui artiklis märgitud.

Juhatus

„MEIE ELU" 'talituses on müügil kõik paguluses ilmunud ilukirjandus ja suures valikus heliplaadid.

Moskva . . .

(Algus esiküljel)

vene ohu arutamine. Ta tõi ette, et N. Liit on Põhja-Atlandil oma merejõude, kuid eriti allveelaevastikku niivõrd suurendanud, et see on suureks ähvarduseks kogu selle mandri julgeolekule. Samuti on N. Liidu mõju suurenenud Vahemere piirkonnas ja Lõuna-Aafrikas. Opositsioonijuht Joe Clark õnnitles RCMP suurepärase töö eest. Uusdemokraatide juht nõudis, et Kanada saadik tuleb Moskvast ära kutsuda. Kuid peaminister P. E. Trudeau ütles, et ta loodab, et see sündmus ei põhjusta diplomaatiliste vahekordade katkemist. Venelased katsuvad spioneerida ja meie teeme kõik, et seda takistada.

Tshehhi päritoluga High Park'i piirkonna parlamendiliige Otto Jelinek, kes korduvalt on juhtinud valitsuse tähelepanu sellele, et Ottawa vene saatkonnas on rohkesti spioone märkis, et väljasaadetute nimekirjas on 5 diplomaati, kes olid ka tema nimekirjas, mille ta varem parlamendis ette luges. Ta ütles, et vene saatkonna ametnikud said möödunud aastal 908 luba keelatud piirkondade külastamiseks. Ta nõudis, et välisministeerium piiraks vene diplomaatide reise, sest nad kasutavad neid ainult luureandmete kogumiseks criti NORANDI kohta. Ta lisas juurde, et juulikuus lahkunud eestlasest KGB vene saatkonna sekretär V. Veber sai möödunud aastal koguni 88 eriluba reisimiseks.

VENELASED EITAVAD

Venelased reageerisid selle sündmusele eitamisega. Nad tõid ette, et RCMP on praegu juurdluse all sellepärast, et RCMP on kogunud lubamatul viisil andmeid Quebecis ja mujal. Nad märkisid, et vene diplomaatide süüdistamine on võetud ette, et RCMP nime asetada paremasse valgusse.

Igor Gouzenko, vene Ottawa saatkonna shiffri ametnik, kes „hüppas ära" 1945 a., seletas, et N. Liidul ja tema satelliitidel on Kanadas vähemalt 500 spiooni. Kõik saatkonna ametnikud, arvatud välja saadik, tegelevad luureandmete kogumisega oma muude ülesannete kõrval. Ta märkis, et seal on tõenäoliselt kaks või kolm kanadlast, kes varustavad neid informatsiooniga. Suur hulk N. Liidu kaubandusalal tegelevaid isikuid tegelevad spioneerimisega. Kanada asub USA-le lähedal ja nende vahel on lahtine valvamata piir, sellepärast on kerge luureandmeid USA-st toimetada Kanadasse. Pealegi olevat väga kerge kanadlasi N. Liidu teenistusse värvata. I. Gouzenko juhtis veel tähelepanu seilelc, et N. Liit värbab siin agente, kes imbuvad poliitiliste parteide ridadesse ja valitsusse ning mõjutavad tähtsaid otsusi.

Ilmar Heinsoo raadios

Pärast välisministri teadaannet parlamendis spioonivõrgu avastamisest N. Liidu Ottawa saatkonnas „ründas" uudistejanuline ajakirjandus E. V. aupeakonsul Ilmar Heinsood täiendava materjali saamiseks. Reede hommikul kui „Sun" oli jõudnud müügile seal avaldatud usutlusega, hakkasid helistama teised lehed, TV- ja raadiojaamad. Päeva jooksul andsid edasi usutlusi raadio jaamad CBC, CHUM ja CKO. Osa kogutud informatsiooni on hoitud erisaadete jaoks.

Spioonid valvavad pagulasi

STOKHOLM (EPL) — Et kommunistlikud riigid spioneerivad oma põgenike hulgas, leidis kinnitust järjekordselt vahistamistes Eskilstunas.

Julgeolekupolitsei on nimelt kindlaks teinud kahe isiku spionaažhitegevuse põgenike hulgas, kes on pärit Jugoslaaviast. Spioonid on tudnud huvi eriti nende jugoslaavlaste gruppide vastu, kes on vastased Titole ja kommunismile.

★

USA kohtuminister Griffin Bell ja spioonlasutuse CIA direktor Stansfield Turner kinnitavad, et KGB on suurendanud oma spioonide tegevust USA-s.

Mõlemad esinesid oma aruannetega Esindajatekoja luuretegevuse alamkomisjonis ning mainisid, et tiheda läbikäimise tulemusena saabub USA-sse üha suuremal arvul N. Liidu kodanikke, kelledest paljudele tuleb vaadata kritiseeriva pilguga.

High Park Sauna

Kuum, kuiv aur.
Teraapiline masaazh.
Avatud kolmapäevast—laupäevani
kella 1—11 õ.
Erilina hinnaalandus pensionäridele
kolmapäeval ja neljapäeval $3.00.
Tel. 767-2556.

VEBERIT JÄLGITI PIDEVALT

Kui enam kui kolm aastat tagasi kindlaks tehti, et N. Vene saatkonna teine sekretär konsulaarküsimustes Voldemar Veber on treenitud KGB agent, hakkas Kuninglik Ratsapolitsei (RCMP) teda pidevalt jälitama, kuuleb „Toronto Star" oma allikatest.

Veber, kes lahkus Ottawast möödunud aasta juulis, sai hüüdnimeks „Russia's crying spy", kuna ta hädaldas igaühele, kes oli valmis kuulama proteste tema ja perekonna jälitamise pärast ja kinnitas neile oma süütust. Tuntud agendile „saba järele panemine", nii et isik ise teab, et teda jälitatakse, on tuntud võte politseitehnikas ja seda kasutatakse agendi hirmutamiseks. Voldemar Veberi tõelised ülesanded said laiemalt teatavaks väljaspool RCMP-d ja välisministeeriumi ja see olevat halvasti mõjunud nii Veberi tervisele kui ka tema tegevuse efektiivsusele.

Voldemar Veber

Veber lahkus Kanadast 25. juulil 1977 ja kuna ta on „persona non grata" (mittesoovitud isik), siis ta ei saa enam kunagi pöörduda tagasi Kanadasse.

Otto Jelinek ütles 1976. a. parlamendis, et Voldemar Veber on tuntud Soveti agent ja ta oli saadetud välja Inglismaalt kui diplomaat-spioon. Kanada välisministeeriumi esindaja aga ütles, et parlamendiliige eksis. Ta seletas ajalehele, et Kanada ei ole kunagi aktsepteerinud ühtki Soveti diplomaati, kes mõnes teises riigis on „persona non grata". Küll on aga aktsepteeritud Nõukogude diplomaate, kelle kohta on teada, et nad on luureagendid või kahtluse alused. Ta lisas, et see on rahvusvaheliste sidemete kirjutamata protokolli kohaselt peagu nõue.

VENE SAATKOND OTTAWAS SUUREM SPIOONIDE KESKUS AMEERIKAS

N. Liidu saatkonna hoonest 285 Charlotte Street, Ottawas, jooksevad „niidid", käsud ja keelud kõigi Ottawas asuvate N. Liidu ülemvalitsuse all ja mõjusfääris asuvate valitsuste diplomaatidele. Vene suur-saatkond Ottawas on samal ajal ka Moskvale Ameerika mandril üheks suuremaks spioneerimise keskuseks, New Yorgis asuvа UN-i ja Washingtoni Vene saatkondade kõrval.

Vene „diplomaatidel", konsulaar ja ajakirjanduse esindajatel on Kanadas erakorraliselt vabad liikumise ja tegutsemise võimalused, mis Kanada esindajatel Venemaal on äärmiselt piiratud, eriti aga okupeeritud Balti riikidesse.

Nõuk. Liidu Suur-saatkonna Kanadas diplomaatilise staatusega ja akrediteeritud esindajate arv 28 Ottawas on erakorraliselt suur. Neile lisandub umbes sama palju konsulaar-volitustega esindajaid Montrealis, Halifax'is ja teistes linnades.

N. Liidu suursaadik Kanadas H. E. („His Excellency") Aleksander Nikolai poeg Yakovlev on püsinud oma kõrgel ametkohal Ottawas ligemale viis aastat. Ta esitas oma Kremlist antud volitused Kanada kindralkubernerile 26. juulil 1973.

Yakovlev on tuntud N. Liidu revolutsiooni aastapäevade puhul ja muudel juhtudel korraldatud suurejooneliste vastuvõttude — joomapidude peakorraldajana, kus vodka, vene paremad konjakid, veinid ja shampus voolavad ojadena ja sajad kilod kallimaid kaaviari sorte koos muude vene luksustoitudega nende külalisi on kostitanud.

A. N. Yakovlev'ile järgmiseks kõrgemaks akrediteeritud N. Liidu diplomaadiks on Nikolai Aleksei poeg Makarov, minister — nõuniku tiitliga.

Neile kahele juhtivale ministri põsitsioonidega mehele Ottawas järgnevad kaheksa saatkonnanõunikku. Üks neist A. V. Enguibarov on kui kaubandusnõunik ja D. I. Ivanov kui teaduse- ja tehnoloogia-nõunik.

Sõjaväelised esindajad atashee tiitliga on Punalaevastiku komander I. A. Bardeev, kelle ametkoht tähtsuselt diplomaatide redelil on Moskva poolt kõrgemale asetatud kui saatkonna esimesed sekretärid. Bardeev'i abidena on nimestikus Punaarmee kolonel-leitnant V. I. Povetlv kui sõjaväe atashee, major V. M. Vassiliev, lennu-atashee ja leitnant komander V. N. Smirnov kui mereväe atashee. Viimased kolm on oma amet-redeli asetatud teise ja kolmanda järgu diplomaatiliste sekretäride vahele. Vastavalt sellele olid eestlastele tuntud nimed „persona non grata'ks" (soovimata isikuteks) tunnistatud Voldemar P. Veber ja Peeter R. Lillenurm, saatkonna teised sekretärid, kõrgemal kohal kui ülalmainitud Punaarmee kolonel-leitnant.

Esimesi sekretäre oli koosseisus kuus, kellest Igor P. Vartanian, oli ametkohalt kõige kõrgemal kohal, kes spioonina Kanada julgeolekupolitsei poolt avastati ja siit maalt lahkus.

Teise järgu sekretäre oli saatkonna koosseisus viis ja kolmandaid sekretäre kaks. Neile lisaks oli Ottawas neli saatkonna atasheed, kelle ülesandeid ei ole spetsifitseeritud. Sellega kokku oli N. Vene saatkonnas Ottawas 28 diplomaatilise staatusega Moskva ametkandjat.

Esimene sekretär I. P. Vartanian oli ilmselt suuremate teenetega KGB mees. Oktoobris 1976 koostatud saatkonna nimestikus oli ta teine sekretär ja ilmselt sai 1977. a. ametkõrgenduse esimeseks sekretäriks.

Saatkonna diplomaatilisele personalile lisanduvad umbes 40 konsulaar-, kaubanduslikku- j.m. registreeritud esindajat. Halifax'is asub kaks Vene kalanduse esindajat. Montrealis, 3655 Ontario Street, N. Vene esinduses on peakonsul M. N. Zarezov ja üheksa konsulit ja abikonsulit.

Akrediteeritud diplomaatide ja exequatur volitustega konsulaaresindajate kaader naudib demokraatlikes riikides eesõigusi. Üheks neist on suured hinnaalandused teatud tarbekaupade ostmisel. Näiteks alkoholsete jookide, sigarettide jne. ostmisel ei maksa nad Kanadas föderaal- ega provintsiaalseid makse; 20.00-ne dollarilise pudeli paremat napsu ja 8-dollarilise kartongi sigarette saavad nad osta umbes 75% hinnaalandusega, s.t. $4.00 pudel ja alla $2.00 Kanada sigarettide kartong.

On huvitav, et Ottawas N. Liidu ametkandjad elavad kõik väljaspool nende suurt saatkonnahoonet, peamiselt korterimajades. Hajutatult elamine võimaldab neil vabamalt oma spioneerimist toimetada ja ühtlasi raskendab see RCMP ja teiste Kanada julgeolekuorganite poolt „diplomaatide" tegevuse ja kontaktide otsimise jälgimist.

Erik Heine süüdistamine oli eksitus?

Televisioonisaatja „channel 9" andis möödunud pühapäeval tunniajalise ülevaate spioonide tegevuse kohta Ühendriikides ja Kanadas. Toodi esile üksikasju Quebeci separatismi kohta ja selgitati selle tagapõhja. Seletusi andsid endised ratsapolitsei ja CIA kõrgemad ametnikud.

Nende kohaselt oli Kanadas juba 1945. a. tegevuses 8 vene spioonide võrku. Igor Gouzenko aitas neist paljastada ning likvideerida ühe. Teine likvideeriti hiljuti 11 vene spiooni väljasaatmisega maalt. Teiste kohta vaigiti. Tähendati vaid seda, et antud momendil on veel Kanadas 38 professionaalset spiooni ja 14 nendest kuulub vene saatkonna koosseisu Ottawas. Ülejäänud kuuluvad mitmesuguste kaubanduslike ettevõtete koosseisu.

Ratsapolitsei andmetel kommunistid alustasid Quebecis separatismi õhutamisega 1959. a. Raha ja relvi on saadetud selleks Quebecisse Prantsusmaalt ja kommunistlikest riikidest. Terroristide väljaõpet teostatakse Ida-Saksamaal, Angoolas ja Kuubal. Quebecis on praeug tegevuses 350 kuni 500 erilise väljaõppe saanud terroristi.

Pikem ülevaade anti ka Kanada ja USA salapolitsei vastu sihitud kampaania põhjuste kohta ja näidati kuidas need julgeolekuorganid on venelaste heameeleks tegevusvõimetuteks ning ebapopulaarseiks muudetud. Seoses sellega andis seletusi ka endine CIA välisoperatsioonide osakonna juhataja H. Higelton, kes muuseas märkis, et Kanada kodaniku Erik Heine süüdistamine CIA poolt võis olla eksitus. Ei usutud, et üks inimene pääseb Siberist vabasse maailma ilma et ta oleks võtnud enesele ülesandeid KGB poolt. Sellele järgnes jutuajamine Erik Heinega, kui ühe eesti metsavendade juhiga. Näidati ka katkendeid Erik Heine filmist „Legendi loojad". Erik Heine kategooriliselt eitas töötamist KGB kasuks.

Programmi korraldaja, Roel Reguly kommemntaaridest jäi mulje, et Erik Heine süüdistust ümbritseb veel teatud müstika ja selle selgitamiseks ei ole veel aeg.

Nk.

YOUR Independent Insurance AGENT "SERVES YOU FIRST"

H. KIRIK INSURANCE AGENCY

23 WESTMORE DR.
SUITE 404, REXDALE,
Ont. M9V 3Y7 — Tel. 745-4622

William Tomingas suri New Yorgis

8. veebruaril suri New Yorgi haiglas kopsupõletikku oma 82-l eluaastal William Tomingas. Oli sünd. 30. 6. 1895 Tallinnas, lõpetas Gust. Adolfi gümn., I maailmasõjas kolme sõjakooli kursuse, viimati Eupatoria lennukooli Krimmis. Oli 1917. a. I Eesti Sõjaväelaste Kongressi juhataja ja koos J. Pitka ning K. Pätsiga Eesti sõjalise vastupanu organiseerija 1918. Tartu rahudelegatsiooni liige ja Tartu rahuleppe ratifitseerimisdokumentide vahetaja koos Seljamaaga Peterburgis välisminister Tshisherini juures.

Omas Tallinnas koos kol. Olbreiga elektritarvete ettevõtte. Vabadussõjalaste poliitilisest liikumisest osavõtu tõttu kaotas oma varanduse ja vangistati. Päästis oma elu 1941. a. ümberasumisega. Astus vabatahtlikuna USA 7. armee koosseisu ja võttis osa lahingutest. Oli ametnikuks USA vägede peakorteris Frankfurtis ja Heidelbergis. Lõpetas Londoni ülikooli insenerina, siirdus 1949. a. Ühendriigesse. Erakorraliselt julge ja intelligentse mehena W. T.-gal oli suuri teeneid Eesti iseseisvuse tegelikul elluviimisel. Kuulus korp! Rotaliasse Peterburgi ajast peale. Oma kolme markantse tööga: „Vaikiv ajastu Eestis", (1961), „Mälestused" (1970), „The Soviet Colonization of Estonia" (1973) on ta siiralt ja ausalt dokumenteerinud ja talletanud väärtuslikke fakte Eesti Vabariigi iseseisvuse ajast.

Sks.

Moodustati juristide komitee inimõiguste kaitsmiseks Ida-Euroopas

Torontos elav jurist Joseph Pomerant QC, kes oli tegev Anatoly Shcharansky kaitsmisel, kui viimane riigireeturina vangistati N. Liidus inimõiguste nõudmise pärast, seletas ühes jutuajamises, et Ameerikas on moodustatud rahvusvaheline juristide komitee, et kaitsta Ida-Euroopas vangistatud vabadusvõitlejaid rahvusvahelise inimõiguste deklaratsiooni alusel.

Komitee moodustamisest teatati amelikult 3. veebr. LRO üldkoosolekul. Nimetuseks on „Helsinki Accords Legal Defence Committee".

1975. a. USA ja N. Liidu vahel sõlmitud kokkuleppe kohaselt inimõigused peavad olema garanteeritud kõigile Ida-Euroopa rahvastele ja moodustatud komitee hakkab valvama selle järele.

Joseph Pomerant kuulub sellesse komiteesse Kanada esindajana. Ta märkis, et komitee jälgib inimõiguste rikkumist Ida-Euroopas ja võtab seal vangistatud vabadusvõitlejad oma kaitse alla. Komitee loodab seda teha palju tagajärjekamalt kui senised üksikud juristid, kes on kaitsnud ühte või teist vabadusvõitlejat. Ta loodab avaldada suuremat survet nõukogude bloki valitsustele maailma avaliku arvamise kaudu.

G. M.

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses.

KANADA KAITSEMINISTER KÕNELEB PARLAMENDIMÄEL BALTLASTELE

OTTAWA — Ettevalmistustööd Balti Õhtuks parlamendimäel on kulgemas hoogsalt juba mõnda aega. Balti rahvusgruppide keskorganisatsioonide Ottawa esindajad, kelleks eestlaste poolt on EKN'u abiesimees kohapeal — W. H. Pent, on pidanud Balti Õhtu käenduskommiteega juba mitmeid töökoosolekuid lõuna vaheaegadel. Selle aastase käenduskomitee kaasesimeesteks on Senati poolt senaator P. Yuzyk ja Alamkoja poolt parlamendiliige C. Caccia Toronto Davenportist.

Mõnel aastal on käenduskomiteel olnud üsna raske leida Balti Õhtule valitsusliikmetest kõnelejat. Selle aasta peakõneleja kandidaatideks olid peale N. Cafik'u kui multikultuurilisuse ministri veel välisminister D. Jamieson ja kaitseminister Barney Danson York-North'ist Torontos. Rõõmustaval kombel tuli viimase käenduskomitee koosoleku kestel kinnitus, et kaitseminister on kutse kõnelemiseks vastu võtnud.

Parlamendile olid talveistangjärgu esimeseks päevaks Balti-Õhtule eelkutsed kohale saadetud. Eelkutsetele on rõõmustaval kombel juba enamik vastuseid saabunud, nendest 20-lt senaatorilt ja 42-lt alamkoja liikmelt, mitmed oma abikaasadega. Pcale sõjaministri B. Dansoni on kutsed vastu võtnud veel avalikkude tööde minister J. Buchanan, tööstuskaubandusmin. J. Horner ja linnaalaliste asjade min. A. Oullet. Diplomaatilisest korpusest andis üllatavalt kiire osavõtmise vastuse USA suursaadik Kanadas T. Enders.

Balti Õhtud Ottawa parlamendimäel on üha kindlamalt kujunemas ülekanadaliseks sündmuseks ka osavõtjate elukohtade poolest, seda nii parlamendiliikmete keskel, kui ka kolme rahvusgrupi esindajate seas. Eestlaste osas on oma tulekust teatanud endine EKN'u Vancouveri abiesimees Enno Lepnurm abikaasaga ja Jüri Ägi. Värske (esimese aasta) käenduskomitee liige Simma Holt Vancouverist oli sellest teatest nii mõjutatud, et lubab anda Vancouverlastest eestlaste auks eine parlamendi restoranis. Nagu möödunud aastalgi, annab endine multikultuurilisuse minister dr. S. Haidasz Balti konsulite auks lõuna, millele on oodata sellel aastal osavõttu ka Kanada välisministeeriumist.

Balti rahvusgrupid esitavad ka käesoleval aastal oma käsitöid vitriinides, mis kujunesid juba möödunud aastal huvipakkuvateks vaatamisväärsusteks. Käsitööde alädeks on eestlastel nahk-käsitöö ja puidu põletusesemed, lätlastel hõbe ja pronks ehted ja leedulastel merevaigust ehted. Kõik esemed on erinevad möödunud aastal esitatuist.

Kontsertkavas esinevad eestlastel õed Lindaud,keda saadab kitarril O. Kopvillem. Leedulastel esineb Toronto noorte rahvaluule ansambel. Lätlastel sel aastal esinejaid ei pidanud olema, kuna nende poolt on kõneleja. Käendamiskomitee tungivaks sooviks oli sõnavõttude arvu ja kestvust vähendada. Pärast lauas istumist ja ettekandeid järgneb „seltskondlik'tund" kokteilide ruumis, kus parlamendiliikmed soovivad vestelda vabalt kõigi kolme rahvusgrupi esindajatega.

Poolas oodatakse uut juhti

Poola praegune kommunistlik juht E. Gierek on sattunud sisemistesse raskustesse ja arvatakse, et tal tuleb oma juhikoht varsti loovutada uuele mehele. Suuremaks probleemiks on toidupuudus, mis tuleb sellest, et liha ja muid toitaineid läheb suurel hulgal N. Liitu, kus sellest on suurem puudus.

EESTI KINNISVARADE VAHENDUS

UNO MANKIN

Toronto Real Estate Board'i liige

Oleme kolinud UUS AADRESS ON 2670 A. YONGE ST.

Sissekäik Lytton Blvd-ilt.

Tel. 487-4477.

Kodus Tel. HI 7-2017

Sõbralik ja õiglane teenimine.

Kuubalaste kaotused suurenevad

USA vastuluure andmetel suureneb vastupanu Angoolas kuubalastele ja kaotused surnute ja haavatute näol on võrdlemisi suured. Suured kaotused on tekitamas Fidel Castrole sisemisi probleeme. Arvatakse, et võitlused Abessiinias nii Somaalimaa vastu, kui ka Eritrea mässulistega suurendavad kaotusi ja Kuubal toimuvad uued mobilisatsioonid, et asendada langenuid ja haavatuid. Haavatuid ei tuua poliitilistel põhjustel Kuubale, vaid neid ravitakse Ida-Saksamaal ja mujal.

Ainult üks poliitbüroo liige alla pensioniea

N. Liidu poliitbüroo on nüüd pensionicalisle asutus, sest seal on ainult üks liige alla 60-ne, mis on N. Liidus praegu pensionieaks. Poliitbüroo liikmete keskmiseks vanuseks on 67 aastat.

Röövtollid ja pensionid

Ühes Eestist saabunud kirjas mainitakse muuhulgas:

„Oskari õde Viljandis on pakid kätte saanud. Ta pidi aga nende eest tolli maksma 53 rubla. Kuna ta on pensionär ja saab ainult 75 rubla kuus, siis pani ränk toll ta kaunis raskesse olukorda. (EPL)

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA
K. Päts — 1918

Liha läheb Hiina frondile

N. Liidus on suur lihapuudus. Et hoida ülal 4500 miili pikkusel Hiina piiril viibivate vene sõdurite moraali, selleks suunatakse kõik paremad palad ja liha Hiina frondile, kus alaliselt tekib kokkupõrkeid.

PONTIAC

PAUL JUTTUS

HOGAN PONTIAC BUICK LTD.

348 Danforth Ave.
Telefon äris: 461-3561

PONTIAC
BUICK
LEMANS
PHOENIX
FIREBIRD
SUNBIRD
CENTURY
ACADIAN
SKYHAWK

G.M.C. Veoautod

Pruugitud autod

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid. — „MEIE ELU" tellimishinnad:

Kanadas: 1 a. $22.00, 6 k. $12.00, 3 k. $8.00. USA-sse: 1 a. 23.00 6 k. $12.50, 3 k. $8.50. Ülemeremaadesse: 1 a. $26.00, 6 k. $14.50, 3 k. $9.00. Kiri- ja lennuposti lisa: Kanadas ja USA-s: 1 a. $11.50, 6 k. $5.75. Ülemeremaadesse: 1 a. 23.50, 6 k. $11.75.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... koaks.

Tellimisraha sinnjuures .....
(Tshekiga, panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

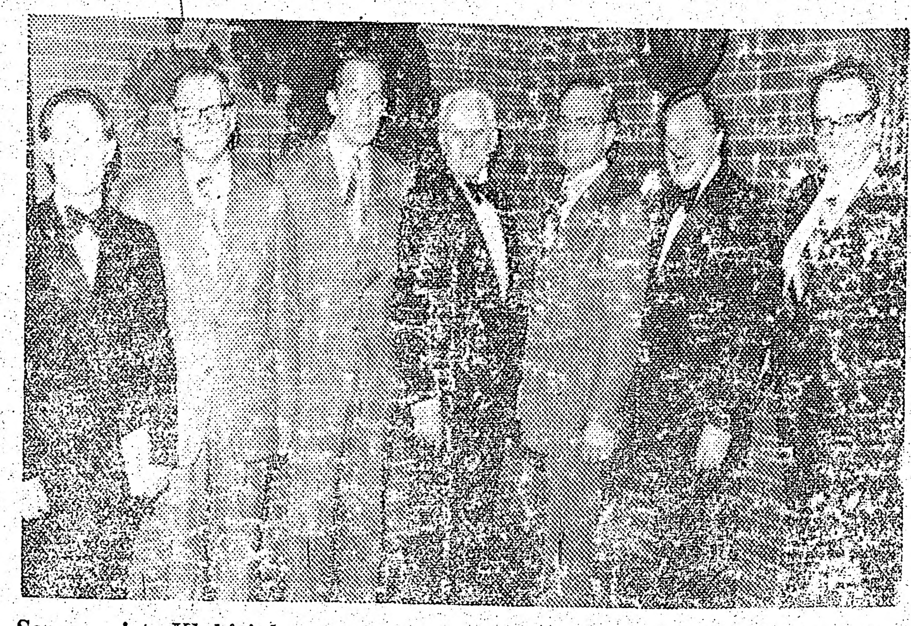

Soomepoiste Klubi juhatus ja lähemad kaastöölised. Vasakult — Johannes Vihma, Paul Toomsalu, Edgar Marten, Hannes Oja, Endel Tigane, Alfred Tamm ja esimees Boris Bockfeldt. Foto — S. Preem

SOOMEPOISID TÄHISTASID OMA RÜGEMENDI AASTAPÄEVA

Laupäeval tähistas Soomepoiste Klubi Torontos oma rügemendi JR 200 aastapäeva peoõhtuga Eesti Majas.

Esimees Boris Bockfeldt tervitas pidulisi, mille järele soomepoisid laulsid nende hümniks kujunenud „Teid me tervitame, kodumaa metsad".

Hannes Oja teadustajana andis edasi aastapäeva tervitused Soomest, mis saatis dr. Ilmar Sulg.

Toronto Eesti Võitlejate Ühingu ja KEVÜL esimees Kalju Tori andes edasi aastapäeva tervitused ütles, et soomepoisse ei saa lahutada teistest võitlejatest. Eesti noor võitles mitmetel rinnetel oma põhivaenlase vastu.

Montreali soomepoiste nimel tervitas Endel Ruberg kinnitades meie kohustust võidelda 24 tundi päevas meie kultuuri, meie keele ja meie maa vabaduse eest. „Tuli tuha all peab põlema! Hoidke leeki isamaa vaimule, eesti keelele ja eesti meelele!"

Dr. Harjo Tari lauluhoos. Foto — S. Preem

Järgnevalt tenor Harjo Tari, kes torontolasile tuntud tohtrina, laulis kolm laulu Ruhno bajaani saatel. Esiteks „Röövlilaul", siis „Piibulugu" ja lõpuks „Heeringas". Maruline aplaus ei tahtnud kuidagi lõppeda. Neile, kes on Tari heliplaati kuulanud, polnud tema edukas esinemine enam üllatuseks, teistel oli aga palju imestada. Harjo Tari mitte ainult ei laulnud meeldivalt, vaid tema väljendus, miimika ja kaasaelamine olid valitud lauludega heas kooskõlas. Hiljem, tantsu ajal, laulis Harjo Tari kaasa veel kahele tantsule: „Täna õhtul naudin elu" ja „Kaugel sinust ja kodumaast".

Toidueelses lühikeses söögipalves õp. Oskar Puhm tänas Issandat, et elame ja võime veel edasi võidelda.

Tantsu vaheajal Uno Mankin kandis ette humoreski armastusest.

Ta ütles muuhulgas — 35 aastat tagasi mehed täis noorustuld ja indu, välkuvate silmadega ja lõvilakkadega maandusid paatidel Soome randa. Osa neist on täna õhtul siin peol, kuigi vähe muutunud välimusega. Apollolik kehaehitus on jäänud korpolentsuse varju, lõvilakad on jäänud hõredaks ja värvi muutnud, lapselaste lugemisel jääb vahel näppudest puudu ja magama tuleb tihti heita vanaemaga.

Rohkem kui 35 aastat tagasi kandsime Tondi sõjakoolis krae peal tähti ÕA, mis pidi tähendama „Õppeasutused". Hoopis rohkem loeti nendest tähtedest aga välja õrna armastust, õhtusel ajal, või õunapuu all.

Sellest õrnast armastusest võikski veidi rääkida. See olevat üks niisugune sügelemine, mida ei saa kratsida. See olevat ka nagu külgetõmbe jõud, mis tõmbab 2 inimest nii võimsalt kokku, et ei saa lihtsalt ilma teineteiseta elada — niikaua, kuni õpetaja on sõnad peale lugenud. Peale seda saab küll. On ikka kergem abielluda sellega keda armastad, kui armastada seda, kellega oled abielus.

Moodi on läinud ka „split level" abielud, mis tähendab seda, et elatakse ühes kohas ja armastatakse teises. Prooviabielud on moes tervislikel põhjustel, kuna laulatussõrmus takistab vere ringvoolu.

Kui omaette elanud neiu vanemad muretsesid hirmsasti, et kavaler käinud tihtipeale tütrel külas, siis armastusest oma vanemate vastu seadis tütar nii, et hakkas hoopis poisi juures käima — las nüüd tema vanemad muretsevad.

Kui 8 aastaselt poisilt küsiti kas ta teab, mis on pärivuse ja ümbruskonna mõju vahel, siis vastas see, et kui laps näeb välja nagu isa, siis on see pärivus, kui aga laps näeb välja ngu mõni teine mees, siis on see ümbruskonna mõju.

Kui 3-lapsega abielupaar nõudsid lahutust, siis kohtunik, püüdis lepitada, ütles, et oodake veel, ehk saate veel ühe lapse, siis on neid parem jagada. Mees aga kartis, et mis saab siis, kui tulevad kaksikud. Sellele nähvas aga õrnem pool, et kui ma sinule oleksin lootma jäänud, poleks meil ühtegi olnud.

Oma naljaloo lõpetas Uno Mankin Tursa Simmu sõnadega: „Pruugi seda, mis viinamägi annab ja vaata neitsit, kui ta suplema läheb. Kõik muu on tühi töö ja vaimu närimine".

Kutsuti välja isikud, kes aitasid kaasa soomepoiste ajalooraamatust „Põhjatähistel" lühendatud ingliskeelse tõlke väljaandmisel. Kadi Käis, Edgar Marten, Rein Moora, Hannes Oja, Silva Peek, Alfred Tamm, Endel Tigane, Paul Toomsalu, Andres Raudsepp, Evald Uustalu ja Johannes Vihma. Neist kohalviibijad said igaüks vastilmunud raamatu pealkirjaga „For Freedom Only".

Arved Viirlaidile andis Edgar Marten üle JR 200 lauavimpli, milleks oli otsuse teinud Sihtasutus Eesti Vabatahtlikud Soomes Arved Viirlaid'i kirjandusliku töö vääristamiseks, mis ise moodustab suure osa meie rahvuspoliitilises võitluses.

Soomepoiste Klubi järgmise üritusena toimub suusapäev 4. märtsil „Devils Elbow's" oma liikmetele ja sõpradele — külalistele. Daamidel palutakse toidukotid kaasa võtta, et jätkuks ka õhtupoolseks, mil ühise toidulaua ümber võib laulu lõõritada ja ka tantsu keerutada, pillimehed olla juba varakult kohal.

-m

Pidulik lippude heiskamine „Eesti Kodus"

Teisipäeval, 14. veebruaril oli „Eesti Kodus" filmide ja diapositiivide õhtu. Riho Randese kogust näidati filmi „Eesti Kodu" elust ja tegevusest. Lühikese ajaga on „Eesti Kodu" tegevus ja üritused kujunenud väga mitmekülgseks. Jüri Pariku pildid viisid vaatajad „Mehhiko teele", vanade inkade ja mayade maale. Nähtivõtteid maastikust rikkalikus päikese säras. Ajaloolised kohad koos sajandeid vanade ehitustega kerkisid elavalt silmade ette. Jäi tunne, nagu oleks ise selle maa läbi rännanud. Õhtu tulu läks „Eesti Kodule" muretsetud klaveri fondi.

Vabariigi Aastapäeva pidustuste kava on nüüd lõplikult selgunud ja reedel, 24. veebruaril kell 10:00 hommikuul heisatakse Eesti Kodu lipuvardasse Eesti ja Kanada lipud aupeakonsul Ilmar Heinsoo poolt. See moment on „Eesti Kodu perele" ja Toronto eestlaskonnale pidulikuks sündmuseks. Kõik kaasmaalased on kutsutud seda sündmust kaasa elama. Aktus toimub laupäeval, 25. veebruaril kell 6 õhtul Eesti Kodu peosaalis. Kava on rikkalik kohalikelt talentidelt ja väljastpoolt on palutud kõnelema Hans Lupp.

elna

VANCOUVER

Pensionäride Ühingu peakoosolek

Vancouveri Pensionäride Ühing pidas oma korralise aasta-peakoosoleku 8. veebruaril „Meie Kodu" ruumides.

Ühingu 154-st liikmest olid kohal 55. Koosolekut juhatas V. Tilk ja protokollis E. Remmel. Eelmise aasta peakoosoleku protokolli luges ette pr. Remmel, mis väikeste parandustega vastu võeti.

Esimees hr. Grünberg esitas möödunud aasta tegevuse aruande. Juhatuse koosolekuid oli peetud 19. Ühing korraldas „Pensionäride õhtu" möödunud suvel peetud Lääneranniku Suvepäevade raames, mis oma 400 osavõtjaga oli nimetamisväärt. Veel korraldas ühing „Lõbusa laupäeva õhtu Mäeotsal", bussireisi Hells gate'i (põrgu väravasse), jõululaada ja jõulukoosviibimise. Ühingu korralised kokkutulekud toimuvad kaks korda kuus. Laekur hr. A. Kuudre esitas kassaaruande. Sissetulekuid oli olnud 1872 dollarit, raha kassas järel 1676 dollarit ja eelarve tasakaalustatud 180 dollari peale.

Liikmemaks otsustati jätta endiseks $2.— aastas.

Juhatuse valimisel endine esimees hr. Grünberg keeldus kandideerimast, kuid teised juhatuse liikmed olid nõus tööd jätkama ja valiti tagasi. Uueks juhatuse liikmeks valiti L. Suurkask. Juhatus valib oma keskelt esimehe 1978 aastaks.

Revisjoni-komisjoni valiti härrad Krug, Vilu, Kapsta, Grünberg ja pr. Valgre.

Maalimise, käsitöö ja kudumise kursusi otsustati jätkata endiste õpetajate juhtimisel. Perenaiste ja samuti ka meelelahutoimkonnad jäeti endisteks.

Nikolai Nellis'e filmiõhtu

Vancouveri Pensionäride Ühingu korraldusel toimus reedel, 27. jaanuaril „Meie Kodu" aulas Nikolai Nellise filmiõhtu.

Kava esimeses osas näitas hr. Nellis filmi „Kondominiumi elust".

Peab ütlema, et tal on filmimehe silma ja osavat kätt, et kõike ilusat leida ja tabada.

Nägime elu nagu ta on n.n. moodsas kondominiumis. Kõrvalruume, ujulat ja muud kaasaskäivat elades nendes stiilsetes kõrgehitistes. Samuti hoolsalt korraldatud ümbrust, mis suvel paistab eriti värviküllasena.

Õhtu teine osa käsitas Lääneranniku Eesti Päevi 1977. a. suvel Vancouveris. Nägime veelkord tuttavaid tulemas ja lahkumas õnnestunud pidupäevadelt möödunud aasta suvel.

Mitmed üritused ei olnud küll tabatud, kuid see on ka arusaadav, kuna igalpool ei saagi olla ja mitmed üritused toimusid samal ajal.

Pealtvaatajaid oli paras pere pensionäre ja sõpru ja hr. Nellisele avaldati kiitust ja tänu kordaläinud õhtu eest.

P.

Õpetaja Vaga saabub kuu lõpus

Pühapäeval, 29. jaanuaril pidas oma aasta peakoosolekut EELK Peetri kogudus Vancouveris.

Peakoosolek toimus pärast jumalateenistust ja sellest võttis osa üle 70. koguduse liikme. Koosolekut juhatas koguduse juhatuse esimees Rudolf Olljum ja protokollis Hilda Joasalu.

Koguduse juhatusel on seljatagа raske ja töörikas aasta. Peale koguduse õpetaja Piir'i surma oli juhatusel palju tegemist, et saada külalisõpetajaid teenima. Üksikud pühapäevad on ka koguduse juhatuse liikmed teeninud ja kirik on alati pühapäeval avatud olnud.

Uueks õpetajaks valitud pastor Vaga Lääne-Rootsist ei saanud mitmesugustel põhjustel varem kohapeale ilmuda, kuid nüüd on kindel, et pastor Vaga saabub Vancouverisse 28. veebr. ja jutlustab esmakordselt 5. märtsil. Vahepeal on kogudust teeninud end. Narva-Jõesuu pastor Pastik, Los Angelesist.

Aasta-peakoosoleku tähtsaimaks punktiks oli uue juhatuse valimine. Ettepaneku peale vana juhatus täies koosseisus tagasi valida, tõusid koosolijate käed kinnituseks ja möödunud aasta juhatus; eesotsas koguduse nõukogu esimehe R. Olljum'iga oli tagasi valitud.

Oli väga asjalik ja üksmeelne peakoosolek.

P.

JAAN ALMER KATUSETÖÖD

Teeme uusi ja parandame vanu, samuti suvilate katuseid.

Helistada tel. 699-5295

Tantsupõrand oli tulvil peolisi Saarlaste Ühingu traditsioonilisel küünlapäeva koosviibimisel Toronto Eesti Majas. Foto — S. Preem

LONDONI EESTI SELTSILT 300 DOLLARIT NOORTE KEVADPÄEVADE KORRALDAMISEKS

Londoni, Ont. Eesti Seltsi korraline aasta-peakoosolek peeti pühapäeval, 5. veebruaril. Kinnitati tegevuskava ja võeti vastu eelarve $1875.00 suuruses. Esimees tegi teatavaks, et seltsile on saabunud föderaalvalitsuse mitmekultuuri ministeeriumilt $200.00 meie rahvuskultuuri rikastamise toetuseks.

Valimistel valiti juhatus, kes hiljem ametid jagas järgmiselt: esimees — Kaljo Loone, abiesimees — Väino Einola, laekur — Osvald Köpper, kirjatoimetaja — Paul Rohunurm ja ametita liige — dr. Jaak Purres. Juhatusliikme kandidaatideks valiti Osvald Lokk ja Leonhard Kahro.

Revisjoni-komisjoni valiti tagasi Heinrich Karu, Ernst Reima ja Kaljo Akkerta. Kandidaatideks jäid H. Raudvee ja pr. M. Lenk.

Eesti Liit Kanadas esindajateks: Harri Pärkma, Heinrich Karu ja Valdek Lenk.

Esindajateks London Folks Arts Council'i juurde: pr. Eha Einola, pr. Tiina Hansen ja Kaljo Loone.

Sihtasutus „Seedrioru" aktiivliikmeteks valiti kaheks aastaks: K. Akkerta, F. Karu, H. Karu, K. Loone, O. Köpper, K. Martin, J. Purres, V. Reikman, E. Rätsep, L. Tõnnis ja seltsi auliige H. Pärkma.

Kuna käesolev aasta on kuulutatud ülemaailmseks eesti noorteaastaks, siis otsustas peakoolsolek määrata $300.00 noorteaasta raamides korraldamisele tulevate Noorte Kevadpäevade toetuseks.

Kevadpäevad toimuvad 27. ja 28. mail s.a. St. Catherines'i linnas asuvas Brock'i ülikoolis kõikidele eesti lasteaedades ja täienduskoolides õppivatele noortele. Korraldajateks on Hamiltoni ja Londoni Eesti Täienduskoolid. Laupäeval on kavas organiseeritud ringsõit Niagara kosele ja ümbruskonda nendele, kes kevadpäevadele saabuvad ainult üheks päevaks. Laupäeva õhtul on kavas „barbecue", kevadpidu noorte ettekannetega ja tants. Külalisesinejaks on lubanud tulla Hamiltoni tütarlastekoor „Helletajad" Olaf Kopvillemi juhatusel. Pühapäeval toimub ringsõit Niagara kosale ja ümbruskonda lastevanemate ja noortejuhtide järelvalve all. Õpetajatel on samal ajal konverents.

Nendele, kes saabuvad kevadpäevadele kaheks päevaks on võimalik varuda ööbimine ülikooli residentsis, milleks palutakse varakult registreerida. Registreerimine ja lähema informatsiooni saamine toimub Londoni Eesti Täienduskooli juhataja kaudu aadressil: Valdek Lenk, 511 Lawson Road, London, Ont. Canada N6G 1Y1.

Loodetakse rohket osavõttu nii Kanadast kui ka Ameerika Ühendriikidest.

V. L.

EKN valimiste peakomitee esimeheks Ermi Soomet

EKN juhatuse koosolekul möödunud nädalal kinnitati Eestlaste Kesknõukogu Kanadas 10. koosseisu Valimiste Peakomitee. EKN uue koosseisu valimiste läbiviimiseks eeloleval kevadel asus EKN juhatus tegema eeltöid juba mõni aeg tagasi, pöördudes eesti organisatsioonide poole, paludes neid saata Valimiste Peakomitee liikmeiks oma esindajaid. Organisatsioonid teatasid oma esindajad EKN juhatusele 3. veebruariks, mille järele kinnitati Valimiste Peakomitee koosseis.

Valimiste Peakomitee esimeheks saadi nõusolek ja kinnitati õigus- ja majandusteadlane Ermi Soomet, kes on Peakomitees ühtlasi Eesti Skautide Maleva Kanadas esindajaks. Peakomitee juhatuse liikmeiks on Jaan Lepp (abiesimees) ja Roman Marley (sekretär). Valimiste Peakomitee liikmeiks kinnitati organisatsioonide esindajad:

Juhan Luik (Kanada Eesti Võitlejate Ühingute Liit), Kristjan Kangro (Eesti Õigusteadlaste Ühing Kanadas), August Pajur (Eesti Pensionäride Klubi Torontos), Valdur Isotam (Eesti Rahvuslaste Kogu), Eduard Kuuskne (EELK Peetri Kogudus), Valdek Ojasson (EELK Vana Andrese Kogudus), Eduard Hõbe (EELK Jakobi Kogudus), Andres Gutman (Eesti Korporatsioonide Liit), August Nõmmik (Eesti Üliõpilaste Selts), Tiiu Pallop (Hamiltoni Eesti Selts) ja Toronto Eesti Seltsi esindaja.

Valimiste Peakomitee koosolek kutsuti kokku kesknädalaks, 15. veebruariks. Sellel koosolekul otsustati EKN X koosseisu valimiste väljakuulutamine.

Uus annetus Laurentian ülikoolile

Sudburys annetati 10. detsembril 1977 Laurentian ülikooli raamatukogule umbes 250 raamatut soome-ugri ja balti ainetel.

See oli kolmas annetus aktsioonis, mis algas Raamatu Aastaga. Kokku on kingitud umbes 1400 raamatut.

Laurentian ülikoolil on nüüd rohkesti materjali, mis pakub huvi eestlastele. Loodetavasti saab ka eesti noorus sellest tulevikus osa, näiteks Metsaülikool, mis asub Sudburyle lähedamal kui Torontole.

„Laurentian Gazette", ülikooli õppejõudude ajakiri, toob järgmise teate: „Sudbury eesti ühiskond annetas jälle — kolmandat korda — lahkelt Laurentian ülikooli raamatukogule. Umbes 250 raamatut ja ajakirja annetati seekord, saavutades kokku 1400 trükist kingitud kahe aasta jooksul. Viimane annetus hõlmab peamiselt järgmisi aineid: etnograafia, ilukirjandus, ajalugu ja kunst. See materjal on inglise, eesti, soome ja saksa keeltes.

Saadud raamatute hulgas peab esile tõstma kolmeosalise vask gravüüridega illustreeritud Eesti ajaloo, trükitud Gothas, Saksamaal 1802 ning mitu Etnograafiamuuseumi väljaannet Tallinnas, Eestis.

Rikkalik toetus kohalikeilt eesti päritoluga eraisikuilt aitas kaasa Sudbury Konstantin Pätsu Centennial Komiteel saada Wintario toetust raamatute ostmiseks."

Raamatukoju juhataja, A. H. Mrozewski, mainib oma tänukirjas, et antikvaarkogud hoitakse kõik „Special Collection" osakonnas. Teised raamatud on kõigile laenuks, vaatamata elukohale.

Raamatuaktsiooni organiseerijad avaldavad tänu kõigile, kes on kaasa aidanud kas raha või raamatu andmisega! Neid toetajaid on mitmelt poolt Kanadast, USA-st, Austraaliast, Rootsist, Eestist, Soomest, Inglismaalt ja Saksamaalt. On kingitud veel surma läbi lahkunute raamatukogudest mõnda väärtuslikku.

Annetus, millega kohapealsed eestlased pühitsesid Raamatu Aastat ning toetasid ülikoolis algavat Soome-ugri programmi, on omandanud kasvava ning kestva ilme, tuleviku allika.

Võtame alati tänuga vastu kõigi eestlaste abi, kas rahana või raamatutena.

JKK

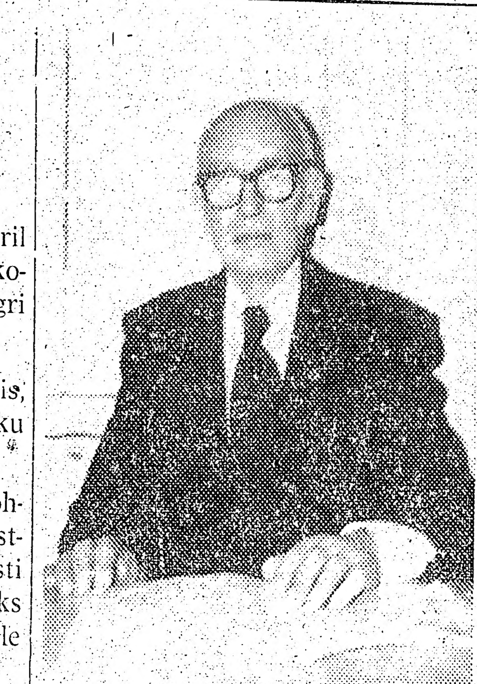

August Nüüd — valiti Toronto Eesti Õngitsejate ja Jahimeeste Seltsi auliikmeks.

Toronto Eesti Õngitsejate ja Jahimeeste Seltsi

esimene kalapüügivõistlus sellel aastal toimus Simcoe järve jääl Joyland Beach'is 14. jaan. 1978 a. Suurima kala püüdjaks osutus E. Harilaid. Teisele kohale tuli H. Suurna, kolmandaks E. Martinson, järgnesid A. Lukk ja P. Kunstimees.

★

Järgmise seltsi üritusena korraldatakse teine kalapüügi võistlus East York Trophies rändkarikale ja seltsi juhatuse poolt väljapandud auhindale laupäeval, 25. veebr., algusega kell 8 homm. Simcoe järve jääl Virginia Beach'is. Kogunemine kell 7.30 homm. Virginia Beach'ist järve jääle mineva tee algusel.

Palutakse mitte unustada „Kalameeste kevadpidu" laup., 11. märtsil 1978. a.

Juhatus

„Sõnasild Kodumaale" 5. märtsil

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas poolt igal aastal korraldatav traditsiooniline „Sõnasild kodumaale" korraldatakse tänavu EKN rahvuskultuuri komisjoni poolt Eesti Majas pühapäeval, 5. märtsil pärast lõunat. „Sõnasilla" kavas on lühisõnavõtte eestlaste tegevusest Kanadas ja muusikalisi ettekandeid.

Väljavõtmata võidud

Palume isikuid kes oma võitusi välja ei võtnud 3. veebruari tantsuõhtul pöörduda L. Nurme poole (tel. 763-5478). Need võidud, mis ei lunastata hiljemalt 1. märtsiks s.a., realiseeritakse laste suvekodu toetamiseks.

Jõekääru Lastevanemate Komitee

E.V. 60. aastapäeva tähistamine Kolmainu koguduses

Nii nagu varemalt peab Toronto Eesti Ev. Lutheriusu Kolmainu kogudus ka sel aastal ühenduses Eesti Vabariigi väljakuulutamise 60. aastapäevaga vastava jumalateenistuse ja sellele järgneva koosviibimise kiriku saalis pühapäeval, 19. veebr. kell 3 p. Jumalateenistusel teenib koguduse õp. O. Gnadenteich, laulab Silvi Preem ja orelil Georg Ilal.

Pärast jumalateenistust toimub päevakohaselt kaunistatud kiriku saalis naisringi korraldusel einelauaga koosviibimine. Päevakohase sõnavõtuga esineb koguduse liige Manivald W. Randla, laulab Silvi Preem ja on veel teisi ettekandeid.

„MEIE ELU" lugejad, ärge unustage oma sõpradele soovitamast „MEIE ELU"

60 aastat tagasi

KUI TARTU SAI VABAKS PAARIKS PÄEVAKS

„Meie Elule" kirjutanud Herbert Michelson

1917. ja 1918. aasta alguses oli koolides õppetöö raskendatud. Pealegi oli Tartus palju pagulasi, noori Lätist. Koolid tegutsesid kahes vahetuses, hammikupoolel eesti, õhtupoolel läti õpilased. Ka õpetajate ja õpilaste koosseisud olid muutlikud.

Sõjaseisundi suured muutused sundisid Tartu Kõrgema algkooli (varemalt Linnakool) varanduste ja dokumentide evakueerimist Venemaale, Jaroslavi linna juba 1917 suvel. Vene õpetajad olid 1917 lõpusemestril ja mõned isegi 1918 alguses veel kohal.

Aja edasiliikumisel liikus edasi ka autonoomse omavalitsuse idee. Mõnedki õpetajad, kes vast eesti keelt üldse ei mõistnud, ütlesid tundi alates, et õpitut võime ka eesti keeles üles ütelda. Seda „lahkust" siiski keegi ei kasutanud, ei tuntud ju eestikeelseid oskussõnu.

Enamlaste esile trügimine oli maad võtmas ja rangemaks see kujunes. See oli ajajärk, mil Eesti tagavara pataljon asus III linnajaos, vanades Krasnojarski (Lembitu) kasarmuis, olles peaaegu ainuke korda ja tasakaalu hoidev tugi. Teatavasti saadi pataljoni formeerimiseks luba 1917. a. oktoobris, sest Vene allakäinud sõjaväe osad olid pigem hirmuks linnarahvale... Eesti iseseisvuse idee arengule aitasid Eesti sõjaväeüksused mõjukalt kaasa. Lõunapool Emajõge valitsesid enamlased (bolshevikud või punased, sõna „kommunist" kasutati hiljem), avaldades ka terrorit, isegi üksikute rahvuslaste hukkamisega öösel Emajõel. Raudteejaam oli Tagavara pataljoni valduses.

Koolielus esines juba sel ajal mõningaid häiringuid. Kriitiliseks muutus ka venekeelsete õpetajate seisund, neil polnud head loota ei enamlastelt, ega ka mitte lähenevailt sakslastelt. Nõnda juhtus kord koolitunnis. Tuntud tsaariaegne tubli vanem matemaatika õpetaja Jahontov, kes vahest ka kuldnööpidega sabaga ametkuube kandis, parajasti numbreid tahvlile kirjutamas, kui väljast kostis kärgatus, arvatavasti püssilaeng, sattus ta päris „keema", sajatades bolshevike pihta vene keeles umbes nõnda: „Kus on see Estonski vabariik, need tovarishtshid (seda sõna rõhutades) seal Emajõel öösiti tapavad, kus on siis kord või õigus".

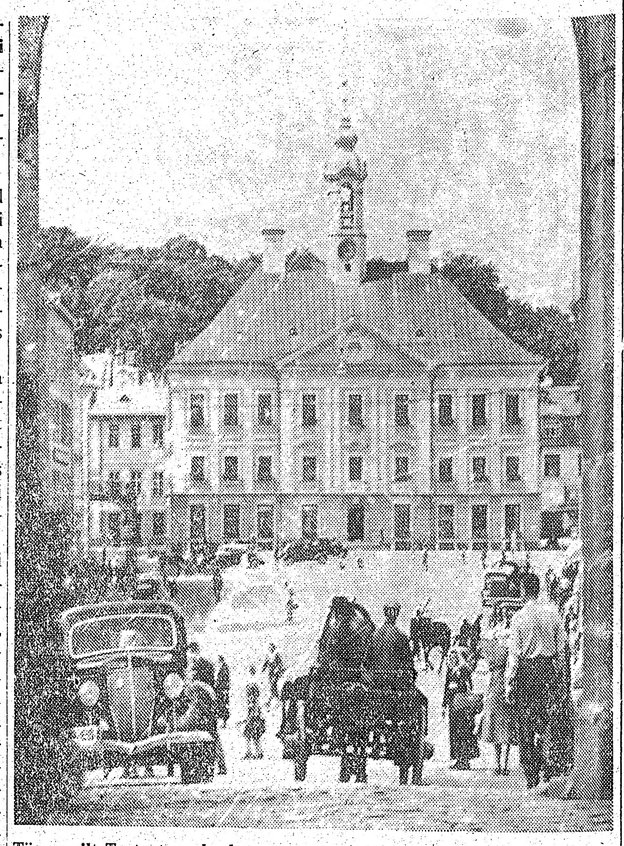

Tänavapilt Tartust poolsada aastat tagasi. Vaade kivisillalt Raekojale.
(J. Säägi kogust)

Enne Saksa väeüksuste saabumist vene õpetajad evakueerusid. Inspektor P. Lupkin evakueerus ja saabus tagasi, kuid kooli varanduseta. P. Lupkin, samuti eelm. inspektor P. Sirotkin, kui eesti keele vaidajad, olid hiljem õpetajaiks Eesti koolides.

Mõned Eesti õpetajad eesotsas inspektori asetäitja F. Pärli ja A. Kurvitsaga jätkasid õpetamist, peaaegu tasuta kuni kevadeni. Minu selleaegne viimane venekeelne koolitunnistus kannab 25. juuni 1918. a. daatumit. See oli siis Vene kooliaja lõpp Eestis. Saksa sõjaväeline valitsus Tartus ei olnud pädev koolitöö korraldamiseks. See algas alles septembris, kestis ainult 4 kuud; ainuke selleaegne koolitunnistus kannab daatumit 11. 12. 1918.

(Muutlike aastate 1917—1919, eriti ka Saksa okupatsiooni aegsest koolielust Tartus vt. lähemalt H. Michelsoni mälestusteose „Eesti radadelt" lk. 52—62.)

SAKSA VÄED ALUSTASID PEALETUNGI

Teatavasti Saksa-Vene läbirääkimistel Brestis nõudis Saksamaa ka Baltimaid. Kuna see oli Venele vastuvõtmatu, katkesid läbirääkimised. Sakslased alustasid pealetungi, valutades 18. veebruaril Dünaburgi. Eesti mandri okupeerimise olid sündis Maanõukogu juhte kiirustama manifesti väljakuulutamisega.

Aastavahetuseks 1917/1918 jõudis enamlus (punased) Tartus haripunkti. Kõneldi võimalikust Saksa okupatsioonist. Enamlaste dekreediga kuulutati sakslased Baltimail „lindpriiks". Neid pidi arreteeritama ja Tallinna koondusiaagrisse saadetama, sealt edasi ida suunas. Just see samm kiirendaski Saksa vägede maale tulekut. Tartus arreteeriti juba siis ka „valgeid".

PUNASTE PÕGENEMINE

Veebruari keskel oli ilmne, et punased Tartus on vägagi erutatud. Valmistuti põgenemiseks. Selgus, et dr. Oskar Kallas on 21. veebruari paiku tänaval kinni võetud. Teda hoiti kinni „Bürgermusses", kus asus punaste täitevkomitee staap. Linn oli võimu poolest poolitatud. Tagavara — pataljoni staap asus Raekoja tänaval end. „Karskuse Sõbra" ruumides. Raudteejaama kaitses Tagavara pataljoni valve, vältides ladudes asuvate tagavarade rüüstamist. Dr. Kallase päästmiseks tabati pantvangina punaste sõjaväearst armeenlane Gignadze.

Punastelt tuli soov läbirääkimisteks. Lubati dr. Kallas vabastada Gignadze vastu. Täitevkomitees, kus peeti läbirääkimisi, olid pakkide virnad. Veel sooviti, et neile kindlustatakse rahulik lahkumine, sooviti vedurit ja kaubavagunit. Enne jaama sõitu teostus Emajõel vangide — dr. Kallase, Gignadze — vahetamine. Enamlased põgenesid. Linn vabanes 21. veebruaril. Tartu peatänavad, eriti Peterburi (Narva) tänav ja maantee olid tulvil läbivoolavatest enamlaste ja sõjaväe vooridest. Paugutati enesekaitseks nii et linn rõkkas. Turul — pritsimaja ees põlesid punaste „Bürgermusse" staabi dokumentide ja paberivirnad.

Enamlased on linnast lahkunud ja Eesti sõjaväelased on võimu linnas üle võtnud, eriti ka sõjaväe laod. Linnavalitsus on tegevusse astunud. Järgmisel päeval ilmus „Postimees" jälle vabana, enamlaste tsensuurita. Iseseisvuse väljakuulutamise kavatsusist Tartus ei teatud veel. Julgustuseks oli siiski „Postimehe" 22. veebr. numbris juhtkiri, nõudes Eesti iseseisvuse väljakuulutamist just käesolevail hetkeil, et väljendada rahva soovi ka väljapoole. Nõnda siis kaks päeva enne Saksa väeüksuste saabumist ilmnes vanas Tartus tugev rahvuslik meelsus ja vaim.

Herbert Michelson

(Järgneb)

Holmi tänav Tartus Vabariigi aigpäevil. Foto on tehtud 1922. a.
(J. Säägi kogust)

S. A. LINHOLM Ltd. — REALTOR
Tel. 486-7752
Kinnisvara vahendaja Torontos kaasmaalastele teenistuses alates aastast 1954.
Tel. kodus 489-9932

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
Suite 600, 55 University Ave., Toronto, Ontario, M5J 2H7
Tel. 862-7115

TIIBKLAVERID — PIANIINOD
Petrof, Bluthner, Forster, j.t.
Uued ja renoveeritud.
Kitarrid, akordionid ja teised
MUUSIKARIISTAD
Parandus. Üürimine.
REMENY
house of music Ltd.
553 Queen St. W., Toronto 133, Ont
Tel. 363-1966

Teie kuulute Kanadale

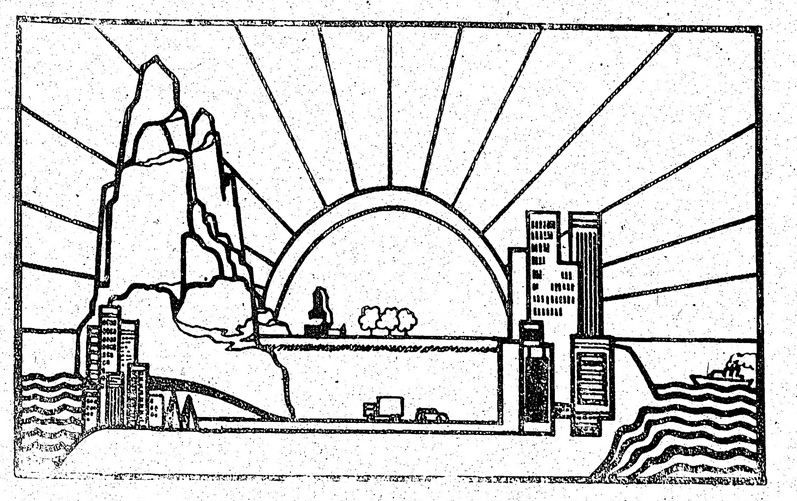

...ja Kanada kuulub teile

Kanada on teie maa. Iga provints,
iga linn, iga küla. Atlandi provintsid idas,
võluv pealinna piirkond, kõrgustesse
tõusvad Kaljumäed ning nende taga
asuv läänepiirkond.
See on maa, mis omab võimsa loodusliku
ilu, võltsimatu ja lihtsa sõbralikkuse
ning suured kogemused puhkusevõimaluste
loomisel, mida ükski teine maa ei
suuda pakkuda.
Tutvunege mõne teise Kanada
piirkonnaga sel aastal.

Canada
Siin on palju, mida vaadata
Canadian Government Office of Tourism
Office de tourisme du Canada

EESTI KEEL EESTI KODUS

Mag. Erna Laanemäe kõneles Torontos

Magister Erna Laanemäe, (B.A., B.S.W., M.S.W.) Vancouverist, kes on pikemat aega töötanud Vancouveri Lastehoolekande Seltsi juures nõunikuna, kõnevõime defektide uurimisel, on korraldanud teste ja küsitlemisi üle 50 mitte-anglo-saksi arsti, kes spetsialiseerusid laste kõnevõimet haaravatele erialadele, hulgas, on olnud palju aastaid Vancouveri eestlaste lasteaia ja täienduskooli õpetajaks jne., sisukas loeng Toronto Eesti Majas 29. jaanuaril, esitas hulga teaduslikke sünteese ja kõiki eestlasi huvitavaid nõuandeid eesti keele õpetamiseks ja kasutamiseks eesti kodus.

Neljapäeval, 26. jaanuaril tormise ilma tõttu ärajäänud loeng toimus pühapäeval Eesti Liit Kanadas ja Toronto Eesti Seltsi ühiskorraldusel Toronto Eesti Majas. Loengule oli kogunenud ligi sada kuulajat, kelle hulgas oli ka noori. Isegi mõned vanematega kaasatoodud eelkooliealised lapsed jälgisid loengut märgataval huvigа.

Referent väitis, et iga rahva asendamatu raudvara on tema keel. Keel on meie rahva generatsioonide kultuurilise arengu vili ja selle mõõdupuu.

Meil kõigil tuleb oma emakeele säilitamise ja arengu eest hoolt kanda. Perekonna elus on emakeele tarvitamisel sotsioloogiliselt kolm põhifunktsiooni: 1) perekonna sidumine ühiste elamuste jagamiseks ja osasaamiseks. 2) Laste intellektuaalse kui ka kõlbelise arengu soodustamine ja edutamine. 3) Rahvustunde ja kultuuri säilitamine ja edasi kandmine.

Lapse arengukäigus on väga tähtis koht lauludel ja muinasjuttudel ja lugudel perekonna ajaloost. Rääkimiseks lastele oma lapsepõlvest kodu Eestis, või episoode perekonna ajaloost, meil puuduvad inglise keeles sobivad semantilised vasted meie kultuuripärandite väljendamiseks. Keele puuduse tõttu ei saa laps täielikku osadust perekonna elu funktsioonidest. Näiteks perekondlikel koosviibimistel ei ole lapsed tihti vanemate hulgas eesti keelest mitteарusaamise tõttu ja ei tunne vanemate sõpru ega tuttavaid. See lõhestab perekonna sidemeid.

Mida rohkem on lastel võimalik osa võtta perekonna elust, emakeeles, seda rohkem on neil ühiseid elamusi eestlastena. See soodustab ka eestlaseks jäämist.

Uurimused näitavad, väitis magister Laanemäe, et kodudes, kus vanemad valdavad inglise keelt, räägivad ka lapsed enamuses head eesti keelt. Kahjuks esineb tihti olukordi, et vanemate inglise keel ei ole küllaldane ja lastel eesti keel puudub täiesti. Kui siis lapsed täiskasvanutena eemale elama asuvad ja vanemad kõrgemas eas ka oma vähesed oskused kohalikus keeles unustavad, siis võib tekkida olukord, et vanemad ei ole võimelised oma lastega kirjavahetust pidama ega üksteisest aru saama.

Last ei saa oma emakeele mitteтundmises süüdistada, küll aga vanemaid, kes oma perekonna põhiväärtused on liivale rajanud.

On kurb kui ema ja laps või vanaema ja lapselaps ei saa teineteisest aru. Perekondlik side kaob, laps kasvad üles emotsionaalse vaeslapsena ja tal on raskusi eestluse ja meie kultuuripärandite juurde tagasipöördumiseks.

Referent väitis, et ema keelt ei saa täienduskoolides väheste tundidega küllaldaselt õpetada. Keelt tuleb rääkida, ema keeles igal võimalusel elada ja ka oma mälus lapsepõlve elamused eesti keeles mällu talletada ja kogu elu aeg neid eesti keeles oma mälusalvedes sageli uuesti meenutada. Kui mainitud väikelapse päevilt või ka hiljem lisatud elamused, tunded, aga mõnda kohalikku võõrkeelde tõlgituna on mälusse jäädvustatud, siis peale kahekordset ümbertõlkimist on raske neid elamusi noorte endi järeltulevatele põlvedele edasi anda, ilma et need keeleliselt kadaka-sakslusele või paju-venelusele ei sarnaneks.

Eestlaste perekondades lastega emakeele mitterääkimise põhjusi referent jaotas kolme gruppi: (A) Kui abielu pooltel on tugevalt erinev intellektuaalne kapatsiteet, siis võib juhtuda, et nende omavaheline side on nõrk, eriti kui isal pole palju sõnaõigust, või kui isa on niivõrd karm, et ema ja lapsed hoiavad ühte ja ema püüab lapsi kaitstes võimalikult palju isa eest varjata. Tihti on ka põhjuseks, et emakeelne side võib olla liigselt delikaatne kasutamiseks, kuna emakeelsetel sõnadel on konnotatsioon, mida võõrkeelsetel sõnadel ei ole või ei tunnetata. Sellisel juhul on õpitud impersonaalne võõrkeel sidevahendiks kujunenud, kuna ta ei sisalda tundeid. Näiteks sõnade „darling" ja „dear" vasted „armsam" ja „armas". Mõlemil sõnal on eesti keeles tundeline alatoon, kuna inglise keeles on need sõnad muutunud tundetuteks fraasideks.

(B) Põhiline kindlusetus sotsiaalseis vahekordades. Vähemusgrupi liige võib tunda, et ta ei ole enamusgrupile vastuvõetav kui ta kiiresti ei assimileeru. Mõnedki eestlased arvavad, et enamuskeele rääkimisega nii tööl kui kodus, endale kohe enamusgrupi hulgas populaarsust ja paremat edutamist võib saavutada. Ühte uut keelt ei saa osata täiskasvanuna õppimisega alustades, enne kui inimese tundemaailm selles keeles kodus on, ehk teiste sõnadega, kui selle võõrkeele rääkimisega süda soojaks saab. Aktsendiga inglise keelt kõnelevate kanadlaste arv ulatub miljonitesse, sellepärast ei ole aktsent tänapäeval selline probleem kui 30 aastat tagasi.

(C) Võimetusest võõrkeelt õppida. Vanemad leiavad, et võõrkeel, mida nad raskustega on õppinud, tuleb lastele nagu iseenesest, väljas mängides. Tihti räägitakse kodus inglise keelt, et laste käest õppida paremat inglise keelt. Kuid samas, kas vanemad pole teadlikud või unustavad ära, et lapsed on alles õpilased ja ükskõik mis keelt nad räägivad, nad on arengu protsessis ja tavaliselt vaatavad täiskasvanule kui teejuhile. Tulemuseks on, et lapsed kanada kooli minnes peavad kodus õpitud puuduliku inglise keele ümber õppima, mis on väga raske ja tekib vastuolu kooliga.

Referent võrdles erinevaid tegureid Toronto ja Vancouveri eestlaste elamistingimustes ja nende mõju meie noorte eesti keele õppimise võimalusi. Torontos on palju rohkem eestlasi ja kultuurilisi üritusi, teovõimas lasteaed ja täienduskool. Toronto pikk talv soodustab emakeele õppimist.

Vancouveris pehmes kliimas lapsed saavad kogu aasta väljas mängida ja tulevad tuppa peamiselt sööma

(Järg lk. 6)

ILURAVI
- Naharavi (puhastamine, maseerimine)
- Karvade kõrvaldamine (elektrolüüs, waks)
- Silmaripsmete värvimine
- eriline „thermo-mask" nahahäirete kõrvaldamiseks.

Lillian's Facials and Cosmetics
262 St. Clair Ave. West. Suite 105.
(at Russell Hill Rd.)
Tel. 960-5475 või 223-7582

Eesti keel . . .

(Algus lk. 5)

ja magama. Torontos ja teistes Ontario keskustes veedetakse nädalalõpud ja suved oma suvemajades järvede ääres, tihedas läbikäimises oma eestlastest naabritega. Lastele korraldatakse suve- ja suusalaagreid, kus ühised elamused on eesti keeles eestlastena. Sidepidamine on Torontos kahesuunaline, kuna meil läänerannikul (Vancouveris) on eesti keelsed üritused ühesuunalised, s.o. lapsed viiakse vahel eesti üritusi kuulama — vaatama, harva ise esinema või kaasa aitama. Vancouveris puuduvad eesti keele edasiandmist soodustavad tegurid väljaspool vanemate tahet.

Kokkuvõttes võib öelda, et **emakeel on vajalik sidevahend perekonna harmooniliseks funktsioneerimiseks.**

Tihti inimesed küsivad, kes ainult üht keelt räägivad, et millises keeles sa mõtled. Vastuseks on: enne ei ole keel selge kui sa selles keeles mõtelda ei suuda.

Lektori soovitused kokkuvõetult olid: 1) peame oma järeltulevale põlvele andma rohkem võimalusi ühisteks elamusteks eestlastena. 2) Räägime lastega eesti keelt nii palju kui võimalik, eriti nüüd on vanavanematel suur kohustus selles osas. 3) Õpetame lastele eesti keelele ja kultuurile omapäraseid termiine ja kontsepte, mida saab ainult eesti keeles väljendada ja tunnetada.

4) On väga tähtis, et me oma lapsed või lapselapsed kaasa võtame sinna, mis meile endile on tähtis ja püha, nagu meie ühised üritused või pühakoda, kust lastel on võimalus ühiseid elamusi eestlastena ammendada.

Senised suurüritused, eriti eesti päevad nii idas kui Kanada läänes ja ka globaalses ulatuses, on selleks palju kaasa aidanud, et noorte ühiste elamuste salv ei tühjuks.

Ka Kanada multikultuursus on palju kaasa aidanud etniliste gruppide rahvuslikuks ärkamiseks. Sellega ühenduses on palju noori oma rahvusgruppide juurde tee leidnud, kelle vanemad pole huvi tundnud, et oma lastele oma päritolu tutvustada.

Tuleviku perspektiivis peaksime abinõusid leidma, kuidas efektiivselt eesti keele eesti kodus oskust ja kasutamist üha rohkem populariseerida.

Lektori poolt esitatud sisukale loengule, mida täiendasid tema kui eriteadlase poolt professionaalselt kogutud uurimuste andmed ja õnnelikul emana südamesoojusega lisatud isiklikud kogemused, võeti vastu kuulajaskonna poolt kauakestva aplausiga.

Järgnesid elavad läbirääkimised ja esitati olulisi uusi positiivseid ettepanekuid ja kommentaare ettekandele täienduseks.

Leiti, et eesti keele oskus on noori sisemiselt palju rikastanud.

On fakt, et lastel on keele õppimise võime erakorraliselt suur. Neil pole raskusi õpitud eesti keelelt teisele keelele momentaalselt üleminekuks kui vajalik. Rida loengu kuulajaid kirjeldasid oma perekondlikke meetodeid ja reegleid, mis emakeele koduseks õppimiseks ja kasutamiseks on praktilised. Näiteks: peale kooli koduuksest sisenemist toimugu perekondlik kommunikatsioon vaid eesti keeles.

Leiti, et mõnegi eestikeelse raamatu lugemine on lastele raske, neis erakorraliste sõnade esinemise tõttu. Eesti ajalehtede lugemine, eriti kui neis esineb noorte lehekülgi, ülevaateid noorte tegevusest, esineb nende nimesid, fotosid, see ahvatleb meie noori meie ajalehte lugema.

Toronto lasteaia juhataja pr. A. Kullango jutustas oma ulatuslikest kogemustest Toronto lasteaia tööst ja noorte huvist lasteraamatute lugemisel. Avaldati soovi, et Eesti Liit Kanadas või vastavate kogemustega isikud püüaks

organiseerida laste vanuse gruppidele sobivate lastejuttude heli-lindistamist.

Selle juures võiks kasutada meie noorte näiteringide kaasabi. Kui neid heli-linte paljundada ja soodsa hinnaga oleks saadaval, siis see aitaks kaasa emakeele ja ajaloo lastele õpetamiseks.

Andres Raudsepp teatas, et tema kaasabil saab kasutada kvaliteedilt täiuslikke helilindistamise seadeldisi. Oleks vaid tarvis sobivaid käsikirju. Mag. Erna Laanemäe lubas mõned käsikirjad koostada ja palus ka teisi seda teha või organiseerida.

Avaldati ka soovi, et vajalike oskustega isikud asuks lastele sobivate piltide või joonistustega illustreeritud lastejutte koostama. Kui neile lisada lihtsas lastele arusaadavas eesti keeles selgitusi, oleks võimalik neid paljundada ja see oleks tõhusaks õppemooduseks eesti keele lugemise õppimiseks.

Ka juba varemalt koostatud koduselt valmistatud lugemismaterjale paluti saata ELK esindajatele, et neid sobivuse korral paljundada ja lastele, eriti vähemates keskustes, kus täienduskoolid puuduvad, kättesaadavaks teha, keele õppevahenditena.

Asjalikke ja väärtuslikke ettepanekuid ja sõnavõtte esitasid dr. Jaan Roos ja tema abikaasa, prouad Ellen Martens, Naelapea, Kimmel, Kullango, Andres Raudsepp, Vello Hubel ja teised esitatud loengust huvitatud kuulajad.

Külalislektorit Vancouverist tutvustas ja lektorile ja läbirääkimistest osavõtnutele, väärtuslike täiendavate ideede esitajatele ütles tänusõnu dr. J. Roos.

Eesti Liit Kanadas käsiloleva loengute sarjas „Eestlane ja tema kodu", oli magister Erna Laanemäe loeng eriti väärtuslik.

Esitatud ideed peaks kõiki eestluse säilitamisest ja meie armsa emakeele noortele õpetamisest huvitatuid oma oskusi, võimeid ja kaasabi andmisele kutsuma. Ka majanduslikult Liitu toetama, et seda ülemaaliselt saaks organiseerida.

jk

KAITSKE ENNAST POSTI TEEL TELLITUD SAADETISTE VASTU

ALLPOOL KIRJELDAME, MIDA TEEB ONTARIO TEIE ABISTAMISEKS.

Tänapäeval võite posti teel tellida peaaegu kõike — seemneid, raamatuid, suurte kaubamajade kaupu, kehaliste harjutuste vahendeid ja isegi „diplomeid."

Suurem osa posti teel opereerivaid organisatsioone on ausad, kuid üks väike protsent ei ole seda ning nad annavad kõigile sellel alal tegutsevatele ettevõtetele halva nime. Seda arvestades tuleb teil enne posti teel tellimist andes endalt küsida:

- Mida annab see pakkumine tõeliselt?
- Kas kuulutus annab küllaldaselt informatsiooni?
- Kas ma olen teadlik selle kompanii reputatsioonist?
- Kas ma tõesti vajan seda eset?
- Kas mul ei ole võimalik osta sama eset odavamalt kohalikust kauplusest?
- Kas ma olen võimeline maksma c.o.d.? (cash on delivery).
- Kas raha tagasi saamine vajaduse korral on garanteeritud?

Ontario tarbijate ja kaubanduslike sidemete ministeerium andis välja uue informatsiooni bülletääni, milles on toodud posti teel tellimisel esinevad trikid, mille vastu teil tuleb ennast kaitsta, samuti kontrollnimekiri, mis aitab teil postiteel kaupade tellimisel vältida probleeme. Bülletäänis mainitakse, kus ja kuidas kontrollida ühe kompanii reputatsiooni ning samuti tuuakse seal teie õigused Ontario Business Practices Act'i alusel.

Täiendavaks abiks või tasuta informatsioonibülletääni, „The Mail Order Business: Protecting Your dollars" saamiseks kirjutage:

Consumer Information Centre
Ministry of Consumer &
Commercial Relations
555 Yonge Street
Toronto, Ontario M7A 2H6.

Saadaval ka uus informatsioonibülletään petliku heategevuse kohta: „Avoiding Phony Charities: How To Be A Cautious Donor."

Larry Grossman,
Minister of
Consumer and
Commercial Relations
William Davis, Premier

Province of Ontario

A. H. TAMMSAARE ELUST JA LOOMINGUST

Salme Ekbaumi ettekanne kirjaniku 100 a. sünnipäeva tähistaval õhtul „Eesti Kodus"

Anton Hansen Tammsaare, sünninimega Anton Hansen, meie kõigi aegade suurim proosakirjanik, sündis 30. jaan. 1878. a. Albu v. Järvamaal. Kirjaniku nimi pärineb Tammsaare nimelisest talust Viljandimaal Suure-Jaanis, kus kirjaniku isa Peeter Hansen on sündinud, et oma noore naisega siirduda Järvamaale vastostetud talu pidama. Tulevase kirjaniku kasvukoduna, kujuneb see tema ammendamatuks loomingulätteks.

A. H. Tammsaare eluloolised andmed linnulennul: Õppeaastad Albu ja Ambla vallakoolis, V-Maarja kihelkonnakoolis ja H. Treffneri eragümnaasiumis Tartus. 1907—1911. a. on Tammsaare immatrikuleerunud Tartu Ülikooli õigusteaduskonda, tegutsedes seejuures ajakirjanikuna „Teataja", hiljem „Vaatleja" ja „Sõnumite" juures. Haigestub enne ülikooli lõpetamist raskekujulisse tuberkuloosi ja siirdub ravi otstarbel Kaukaasiasse, kus eesti asunikud tema eest hoolitsevad ja sealt Koitjärvele venna juurde. Hiljem asub paranenult Tallinna ja abiellub.

Esimsed kirjanduslikud katsed ilmuvad kooliajal. Ulatuslikuma sulemehena astub ta avalikkuse ette 1907. a. Siitpeale 1907—1923. a. ilmuvad tal viisteist teost enne suurvormi „Tõe ja õiguse" juurde asumist, mis on aukartustäratav eelkool ja produktiivsus. Sinna kuuluvad realistlikud-impressionistlikud novellid: „Rahauk", „Uurimisel", „Pikad sammud", „Noored hinged", „Üle piiri", „Kärbes", vesteid ja artikleid „Keelest ja kirjandusest", „Sõjamõtteid", „poiss ja liblikas", „Pöialpoiss", näidend „Juudit" 1921. a. ja romaan „Kõrboja peremees" 1922. a.

Viimane on üks meeldejäävamaid armastusromaane me kirjanduses oma maasse kiindunud traagilise armastajapaari, koolitatud ja kodutallu tagasi pöörduva Kõrboja Anna ning taltsutamatu, ürgsoomeliku Katku Villuga. See on noorpõlve valus arm, mis neid seob ja ühtlasi lahutab. Olgu tähendatud, Kõrboja Annal puudub täiesti ajakohane knickmarichenlikkus, ta on esimesi haritud naisekujusid me tolleaegses kirjanduses. Katku Villu oma rängas ja mõistust minetavas armus aga oli me koolipäevil vist paljude kirjandushuviliste esimene armastus. Vähemalt olin isiklikult suuresti pettunud kui sain gümnaasiumi lõputööks „Juuditi" Piibli ja Hebeli „Juuditi" võrdleval taustal, mitte Katku Villut, nagu olin lootnud. Traagilised kujud kirjanduses olid tollal mu leivanumbriks.

Ka „Juudit" rändas kooli arhiivi, sest leppisin temaga peagi. See on küpse sulega kirjutatud draama, iseseisva ja erineva tõlgendusega nii Piibli kui Hebeli draamast, kus Juudit tapab väeülema Olovernese, et oma rahvast päästa. Ka Tammsaare Juudit tapab Olovernese ja päästab Iisraeli rahva, kuid ta teeb seda teistel põhjustel, sest et Olovernes tema hülgab. Väsinud väepäälik otsib kaunis juuditaris kõikemõistvat, anduvat naist, Juudit aga ihkab kuningaemandatrooni ja kuningapoegi ilmale kanda. Kui Olovernes talle pettuhult selja keerab, tasub Juudit solvangu roimaga.

Pärast eelmainitud ulatuslikku loomingut peamiselt novellivormis, on Tammsaare valmis „Tõe ja õiguse" juurde asuma. 1926. a. ilmub esimene osa, mis Andrese ja Pearu tuntud kemplemistega, on muutunud peagu folklooriks. Lühivaheaegadega järgnevad teised osad, viimane ja viies 1933. a. Seega seitsme aasta jooksul kogu suurteos; iga osa peagu piibelpaks ja täis omamoodi piibellikku tõeotsingut. Igal juhul tõstab „Tõde ja õigus" Tammsaare kaugelt üle oma rahvuspiiri maailmakirjanduse suurkujude eesritta, nii eestilikult eestilikum kui „Tõe ja õiguse" ainevald ja käsituslaad ongi. Vaevalt ükski teine me proosakirjanikest on jõudnud nii lähedale me inimesele ja maale ning kirjutanud neist võrdse võimekusega.

Esimene osa kirjeldab inimese võitlust maaga, teine Jumalaga, kolmas ühiskonnaga, neljas iseenesega, viiendat märgib resignatsioon ja enese leidmine. Filosoof, skeptik, humanist, on Tammsaare siiski lüüriliselt hell inimeste ja nende vahekordade lahastamisel. Teda on põhjusetult nimetatud ateistiks. Kuidas saab suurvaim, kelle teosed on üksainus Jumala otsimine ja Jumalaga maadlemine, olla ateist, võibolla kitsas kiriklikus mõistes. Tammsaare võimetega kirjanik ei mahu nii piiratud raami, ta loob selle raami ja vaimse atmosfääri ise.

Osalt tervise tõttu ja kindlasti veel enam oma töö iseloomu tõttu, on ta sunnitud kalduma eraklusse. On täiesti arusaadav, et ta isegi häälе sõbrale võib sõnalausumatult ukse sulgeda. Kuidas ta muidu oma hiigelmõõtmelise looming toime tulnuks. Eraklikkus oli selle esimene Käsk, ilma et ta olnudks sugugi inimpõlgur. Nõuab äärmist enesesalgamist ja distsipliini, kõik väline võibolla kuudeks kõrvale suruda, et seesmiselt nägijaks saada, iga oma tegelasega kaasa elada, nende elu elada, et sõna saaks lihaks ja vereks nagu see Tammsaare puhul on saanud. Ta isegi üürib eraldi toa, mille aadressi ta kellelegi ei anna ja kirjutab suveti, kui perekond sõidab suvitama.

Ma ei püüagi „Tõest ja õigusest" midagi esile manada. Soovitan selle milliselt tahes leheküljelt avada ning Vargamäe elab oma inimeste ja probleemidega üle ajatuiskude. Tammsaare ei jää oma loorberitele puhkama. „Tõde ja õigus" tõstavad teda juba tema eluajal klassiku seisusesse. 1936. a. püstitatakse talle Albu vallamaja juurde ausammas, mille avamisest ta ise osa ei võta, samuti teistest tema auks korraldatud juubelite tähistamistest, välja arvatud tema 60-ne a. sünnipäeva puhul noorsoo organisatsioonide poolt korraldatud aktusest, kuna ta noorte austusavaldusi ja huvi oma tööde vastu peab siiraks. Ise tingimusteta aus ja sirgjooneline, ootab ta seda ka avaliku elu tegelastelt, seda tihti leidmata, mistõttu tema hoiak nende suhtes on sageli eemaletõmbuv.

Kui tema senistes teostes võib aimata teataval määral Dostojevski mõju, mis muidugi on leidnud täiesti tammsaareliku ja läbini eestiliku sünteesi, siis on ta võimeline järgnevais romaanides „Elu ja armastus" ja „Ma armastasin sakslast" ning näidendis „Kuningal on külm" läbini uuenema, kaldudes tundlikust impressionismist allegooriasse ja sümbolismi.

Oma viimases tähelepanuväärses teoses „Põrgupõhja uus vanapagan", kasutab ta osavalt mütoloogias tuntud Kaval Antsu ja vanapagana lugusid originaalse teose üles ehitamiseks, mis, asjatu lisada, jällegi tegeleb hingeõndsuse otsimisega, seekord lihtsameelse ja ausa vanapagana näol, ehk nagu Tammsaare seda ise väljendab „Olen oma teose põhimõtte juba alguses lühidalt ja selgelt välja öelnud. Kas inimene tahab õndsaks saada, kuid ei või, või ta võiks, kuid ei taha." Selgub et talumehena ei ole vanapaganal võimalik õndsaks saada.

Nagu andmed räägivad, on Tammsaarel kavas „Vanapagana" teine osa, kus see kaupmehena linnas katsub õndsaks saada. „See tuleks alles paljastus," on kirjanik ette muianud. Samuti on Tammsaarel kavandamisel uus osa „Tõde ja õigust". Kuid aeg ja sündmused, millede saatuslikkust ta ette näeb, ei anna selleks enam võimalust. Füüsilise tervise ääremail, tuleva suhtes illusioone tegemata ning lahendust leidmata, leitakse ta 1. märtsil, 1940. a. oma toas, pää pooleli jäänud käsikirjadele vajunud, surnult. Matuse talitus toimub kirjaniku soovile vastupidiselt siiski „Estoonia" kontsertsaalis avalike austusavaldustega Vabariigi Valitsuse ja seltskondlike organisatsioonide poolt, kes peavad oma eesõiguseks eesti rahva suurkirjanikku tema Viimsele Teekonnale saata. 62 aastaselt sängitatakse ta Metsakalmistule E. Vilde lähedusse.

P. Lindsaar oma viimases raamatuş „Värska" tõstatab küsimuse, miks Tammsaare ei kirjutanud me heroilisest Vabadussõjast. Miks see üldse leidub suhteliselt vähest käsitlemist me ilukirjanduses. Olen selle üle mõelnud ja kaldun arvama, takistuseks oli just teema heroilisus, ühesõnaga, tegemist oli puutumatu, et mitte öelda, pühamusliku teemaga. Tammsaare amplituudiga kirjanik kirjutab vaevalt, kus tal ei ole täiesti vabad käed. Ta ei ole heroiliste ridade tegija. Humanistina lahastab ta inimest teisest aspektist.

Tammsaaret on tõlgitud paljudesse keeltesse. Kardan, ei ole kerge ülesanne vahendada näiliselt nii lihtsaid ja ometi elava hingeõhuga laetud ridu, mis panevad helama iga lepikutuka ja karjalapse, ning et need lepikutukad on me endi lepikutukad, ja karjalapski me endi eilne päev, siis oleme uhked ja tänulikud, et meil oli ja on Tammsaare.

Vähe on neid kirjanikke ja teoseid, kel aeg külge ei hakka, vaid otsekui selekteerib välja. Me suurkirjaniku A. H. Tammsaare teosed elavad tema 100 aasta sünnipäeval oma elavat elu edasi, lähivalgustades inimest, tema allajääke, armu, armistumist ning Jumala ja tõeotsinguid, sest kõigile ajavooludele ja tsivilisatsiooni imedele vaatamata, on inimene oma sisemas uskumatult muutumatu, iga generatsiooni põdedes kergemal või ka raskel kujul läbi oma tuulerõuged.

Salme Ekbaum

Tulumaksu lehtede täitmine
Kivi Income Tax Service
234 Danforth Ave. Tor. tel. büroos 466-4813, kodus 759-3588
Pensionäridele hinnaalandus.

Roman Toi ja Avo Kittask Chicagosse

Eesti Vabariigi 60. aastapäeva tähistatakse Chicago Eesti Majas juubelile omase väärikusega. Aktusekõnelejaks on palutud Roman Toi, ja külalissolistiks nii aktusel kui ka sellele järgneval peol on bariton Avo Kittask. Kontsertosas on rakendatud veel pianist George Radosavljevic, Andres Peekna kandlel, segakoor, Marga Tammark (sopran) ja Regina Võhma (klaver).

Väliskülalistena on loota läti, leedu ja ukraina rahvusgruppide esindajad ja U.S. Kongressi liikmed Philip Crane ja Robert McClory. Samuti on lubanud tulla president Fordi endine nõuandja etnilistes küsimustes ja senaator Dole'i poliitiline võitluskaaslane Myron Kuropas. Aktuse vaimulikus osas teenib pastor Elmar Pähn.

KIRJANDUS, KUNST JA KULTUUR

KIRJARAHVA KINK EESTI VABARIIGI JUUBELI-AASTAPÄEVAKS

Eesti Kirjanike Kooperatiivi poolt tehti neil päevil teatavaks ilmumisel oleva A-seeria 37. poolsarja autorid ja teosed .Nendeks on „Aiapidu Lampioonidega" Pedro Krustenilt, „Tuli ja raud" uustrükina Karl Ristikivilt, „Päevast päeva" Helmi Mäelolt, „Projekt Victoria" August Mälgult, „Läbi varemete" Arno Raagilt ja „Lasnamäe lamburid" Herbert Salult. Sellises kujunduses tõotab see poolsari nii oma sisuliselt tugevuselt kui ka aine mitmekülgsuselt kujuneda kirjarahva tõeliseks suurkingiks Eesti Vabariigi juubeli-aatal. Kolmkümmend kaks pagulasaastat ei ole suutnud murda ei meie kultuuritahet ega meiega koos pagulusse siirdunud autorite loomingujõudu.

Pedro Krusten on hoolimata aastate jonnakast kuhjumisest tema õlgadele ikka silmapaistvamalt asunud viljelema paljunõudlikku lühivormi. Tarvitseb ainult meenutada tema „Laevasõitu Leaga" ja „Hullumajast möödumisel". Teise tema loomingulise arengujoonena on tõusnud nähtavaks memuaarilisse kallakusse süvenemine, puutuvalt mitte ainult iseenda pika elu mälestustesse, vaid just eriti kaasasammujaid kasvõi poolilukirjanduslikult, kuid ikkagi tõemeeli haarates. See on üsna uus joon meie loomingus, eriti sellises suletugevuses, nagu Pedro seda oma lause lihtsusele vaatamata sügavale kündes harrastab. Tema ootatav teos, millisele paistab olevat pandud alapealkirjaks „Väikesed lood suurest ruumist", tõotab selles zhanris eriti rikkalikult üllatusi, kuna sellesse kogutud lühilood haaravad seiku omaaegselt Venemaalt (kust Pedro pääses tagasi Eestisse 1921 a. paigu), vabast Eestist ja tänapäeva USA-st, liites käsitlusse rea kultuuriloolist materjali. Uudiseks on autori joonised teoses. Nii siis tükk venna andekust.

Meilt nii ootamatult ja vara ära kutsutud Karl Ristikivi tõelise kirjanikutee starditeose „Tuli ja raud" 3. trüki puhul ei tarvitse kulutada paberit ega tinti pikemaks teose vajaduse selgitamiseks. Eriti tähtis peaks olema see noorematele, kellele ei antud õnneks õppida tundma eesti töölise hingelaadi ja elu isiklikult ja keda nüüd paguluses on ülmastatud punase udumürgiga. „Tuli ja raud", juhatades sisse Ristikivi maailmakirjanduse tasemega Tallinna-triloogia, on üks meie kirjanduse parimaid tippteoseid, kus eesti töölist kujutatakse realistlikult ja inimesena, vastupidi Jakobsoni aguliproletaarlasele. Teos on paguluses ehamikule keskealistelegi tundmatu, kuna selle 2. trükk ilmus 1944. a. Helsingis.

Helmi Mäelo on olnud viimastel aastatel viljakas oma memuaarilise loomingu sektoris, kuid see mälestuste sirvimine, liites endasse laia ja sügava tähelepanu võime, ei ole seadnud vaatluste sektorisse mitte nii-võrd iseennast, kui just endast lähtudes inimesi ümberringi ja nende elu seest- kui ka väljaspoolt loodides. Meenutame tema sellistest teostest juhuslikult silme ette kerkinud tiitleid „Oma veri", „Keerdsõlmed", „Teised tuuled", „Homne päev", „Võõrsil" ja „Sammud edasi", kõik loodud ja ilmunud viimase 10—11 aasta jooksul. Nüüd ootame tenialt, cakalt ja elukogenud autorilt teost pealkirjaga „Päevast päeva", mis tõotab olla eelnenuist mitmeti sügavam ja veelgi hoopis suurema tähendusega eestlusele-sel põhjusel, et see jälgib peagu päeviku täpsusega meie kultuurielu ja ühiskondlikku tegevust. Oleks vist ülearune meenutada, et loova kirjaniku päevik on rohkem selle sõna entsüklopeedilisest tähendusest. Loov autor ise ei saa nimelt kunagi jääda päevikust, mida ta kirjutab, eemale ega puutumatult väljaspoole. Nagu iga ilukirjanduslikku loomingu peatükiga, annab loov autor ka päevikus iga päevaga ära midagi iseendast — kajastusena ja vastukajastusena. On uudne ja huvitav, kuidas uues teoses seostuvad kõik osad.

Mälk, meie loovale kirjanike hulgas esimene ja vanameister selle sõna parimas tähenduses, üllatab seekord teosega pealkirja all „Projekt Victoria" lugejat sellisel kujul, mida selle sümbolistliku realisti suhtes on käsikirja lugemata isegi võimatu ennustada. Nüüsime omal ajal pisaraid tema „Jumalaga, meri" ilmumisel, oletades seda jumalagajätta merega ühteaegu jumalagajättuks loominguga. Vahepeal oleme siiski saanud temalt kaks köidet väärtuslikke mälestusi („Hommikust keskpäevani" ja „Peale päevapööret"). Nüüd ootame teost, mis eelteate kohaselt „algab igapäevase elu plaanilt" ja areneb siis „visionäärsete ja tuleviku elu sündmuste kujutamiseni". See on uudsus mitte ainult Mälga loomingus, vaid meie kirjanduses üldse.

Arno Raagi mälestuste neljanda köite (eelmised: „Kodu katuse all" 1946, „Kõuepilvede saatel" 1971, „Saatuslikus kolmnurgas" 1974) mahuka käsikirjaga pealkirja all „Läbi varemete" oli allakirjutajal võimalik lähemalt tutvuda 1976. aastal, külaskäigul autorile Californias, millisest reisust säilib ka paari peatüki helilindistus autori sisseloetuna. Raagi mälestustele on alati olnud omane ajalehemehelik lause lihtsus ja sündmuste täpsus. Kuigi autor on pannud sellele köitele pealkirjaks „Läbi varemete", võiks tiitliks olla samahästi „Uus külv jäätmaadele", kuna selles leiab meie memuaarides seni kohtamata täpsusega käsitamist see visadus, tahtekindlus ja saavutuste rohkus, mis märgib eesti pagulaskonna tööd ja saavutusi DP-laagrite ajastu Saksamaal. Olnud ise suure Kempteni laagri loojaks ja juhiks, Esinduste liikmeks, õpetaaks gümnaasiumis, ajalehe peatoimetajaks jne., on Arno Raagi mälestused enamikus osades vahetud ja meie aja- ja kultuuriloole kõrvutamatu tähtsusega.

Täielikuks ja ülimalt rõõmustavaks üllatuseks on Herbert Salu kõrvalepõige teadusliku töö ja uurimuste juurest ilukirjanduslikku loomingusse. Võib-olla on tõepõhi all ütelusel, et „vana arm ei roosteta". Nautisime omal ajal tema „Õnneraha" (1953), „Surmatrumme ja pajupilli" (1954) ning „Talvepaleest Lubjasaarele" (1966), millised kõik olid tüseda ajaloolise põhikoega, laiendades samal ajal lugeja silmaringi. Tagasi 17. sajandisse ja eesti kirjanduses seni puutumata väljaku juurde siirdub nüüd tema uus teos „Lasnamäe lamburid", käsitades ühte omapärasemat kultuuripeatükki meie, maa varasemas ajaloos. Nagu kirjastus märgib, on see „tuul kaugete ning romantiliste aegade tagant". Kuid iga sõbralik, endas värskust kandev tuul on elustav, ka rahvusele. Ja värskendust me vajame.

Johannes Kaup

Eesti pagulasuurijaile teaduslooja ja kirikuloo alal

Eesti Teadusliku Instituudi töökavas on eesti soost pagulaste tööde bibliografeerimine. Instituut palub kõiki ülalmärgitud uurijaid saata oma tööde loetlus ajavahemikust 1945—1977 vastava bibliograafia jaoks. See bibliograafia koostatakse bio-bibliograafilise põhimõtte kohaselt. See bibliograafia koostatakse ilma sisulise liigituseta kronoloogilises järjekorras. Kuna eksiilteadlasi asub üle terve maailma ja korduv kontaktivõtmine on raskendatud, siis palutakse töö ühtluse ja sujuvuse huvides igaüht oma isikliku tööloetluse koostamisel tähele panna järgmisi nõudeid:

1. Arvesse tulevad kõik tööd, ka mitteteoloogilised, ja mitte ainult eestikeelsed või eestiainelised — iseseisvaist teoseist kuni artikleteni koguteoseis või kultuurajakirjades. Arvustused ja mälestuskirjutised tuua eri rubriigiga loetluse lõpuks.

2. Eriti tähtis on biograafiline täpsus :töö täielik pealkiri, ilmumiskoht ja aasta, lehekülgede arv; kui artikkel, siis ka publikatsiooni nimi, milles ilmunud, selle seeria või osa number, ilmumiskoht ja -aasta ühes artikli lehekülgede ulatusega.

3. Kui töö pole ilmunud mõnes suuremas kultuurikeeles (saksa, prantsuse, inglise või hispaania), tuleb pealkiri tuua ingliskeelse tõlkega (kui on refaraat mõnes muus keeles, siis lisada selle pealkiri ja märkida Summary, Zusammenfassung või Resume).

Selle bibliograafia koostajaks on teol.lic. Richard Koolmeister, kelle kätte palutakse saata ka vastavad materjalid aadressil: Mandelblomsgatan 15, S-722 25 Västerås, Sweden, hiljemalt 15. märts 1978.

Eesti Teadusliku Instituudi juhatus

„1918—1978 EESTI VABARIIK" VIMPLID. Hind $3.00
LAUALIPUD, hind $1.50
Suured EESTI LIPUD $17.50
Sini-must-valge paadi vimplid $4.50
Hindadele lisandub Ont. müügimaks 7%. Postiga tellides lisada saatekulu.
Müügil „Meie Elu" talituses
958 Broadview Ave. Toronto
Ont. M4K 2R6

SINKA-OZOLINSI KONTSERT VANCOUVERIS

Vancouveris toimus eesti ja läti muusikat tutvustav kontsert „Our Heritage Concert" nime all. Eesti muusikat pidi tutvustama Ingemar Korjus, kes aga haiguse tõttu kohale ei saanud sõita. Teda asendas klaverikunstnik dr. Arvi Sinka Detroidist.

„Meie pärandi" läti-poolne esineja klaverikunstnik Arthur Ozolins oli valinud A. Kalninsi „Ballaadi", Kelneri „Klaverisonaadi", Sturms'i „Sonata da chiesa" ja Janis Medinsi neli „Dainas (rahvalaulu) preliüdi".

Esitatud palades ei tundunud siiski miite niipalju rahvalaulu hõngu kui neuromantilist ilutsemist. Arvatavasti olid need palad hilisematele, s.o. viimase paarisaja aasta jooksul loodud rahvalauludele rajatud. Erilise applausi teenis lisapalana antud poola hilisromantik Moric Moszkowski valss, mida ainult tehniline keerulisus tõstab välja salongimuusika seast.

Palade valik näis olevat tingitud Ozolinsi tehnilise bravuuri esitamise vaatepunktist. Ta löök on kindel ja täpne, ka sellise kiiruse juures kui silm seda enam jälgida ei jõua. Tuleb ka meeles pidada, et Talivaldis Kenins pühendas ettekantud sonaadi 15-a. Ozolinsile. Nüüd on see ehk isegi liiga lihtne tema virtuoosliku mängule, sest 17 a. jooksul on Ozolins kindlasti palju juurde õppinud.

Lisaks oma briljantsetele tehnilistele võimetele on Ozolins ka kõitev „show-man", Laval tundub ta üpris nooruke olevat, nii nooruke, et ei tahaks uskuda, et ta on üldse suuteline pürotehniliseks bravuuriks. Ta esinemine on nii hea, et raske on vahet teha kus lõpeb ehtne tõlgitsuslik sisu ja algab „show". Interpreetidest on sümpaatne Ozolins kindlasti läti muusika tutvustajate esirinnas. Romantilised palad — oma appelliga tundmustele — on publikut alati kaasa haaranud.

Eesti muusika tutvustamiseks oli Arvi Sinka valinud Raidi „Süit Nr. 1", Tubina „Karjaselaulude süit'i", T. Kalami „Bagatellidest" kolm osa ja Tubina „Ballaad" Mart Saare „Seitse sammaldunud sängi" teemal.

Korraldajad olid lootnud eesti muusikat tutvustada Kanada publikule; kuid tutvustamine oli ka hädavajalik eestlastele.

Klaver on meile tuntud instrument, kuid oletame, et eesti muusikat tutvustavad palad oleksid olnud mängitud näit. parmupillil? See vahe sai mulle eriti selgeks ühel kontserdil kui ma püüdsin endale ette kujutada lääne-kultuuris üleskasvanud jaapanlase reaktsiooni esmakordsel biwa või shakuhatshi kuulamisel. Helilooja Toru Takemitsu, jaapani rahvapillimuusika elustaja ja edutaja, kirjutab ühe oma pala selgituseks, et „shakuhatshi (paaritollise läbimõõduga bambusercost flöödi meenutav instrument) muusika on sarnane tuule häälele kui see puhub läbi kõduneva bambusesalu". Ja „biwa" (keelpill) helides on piitsaplakse, murduva bambuse raginat ja ka toone mida kirjeldada ei oska.

Tubina paladele, mis üleschifuselt esmakordsel kuulamisel — eriti karjaselauludes — arhailisi runoviise läänemeresoome rahvaste ühisajast meelde tuletavad ja arvatavasti ongi, ei näi tänapäeva eestlasel Vancouveris olevat erilist tunnetust. Nii jäi muuje, et arhailised viisid olid eestlastele liiga „vanad" ja avant-garde palad Raidilt ja Kalamilt liiga „uued". Võib küll arvata, et Raidi ja Tubina palad pikapeale sama armsaks eestlastele saavad kui „Kuupaiste sonaat", kuid seda ainult korduva kuulamise kaudu.

Arvi Sinka äratas publiku huvi esitatavate palade vastu seletustega iga pala eel. Ta muutis sellega kontserdi tooni bravuuriesitusest referaatkontserdiks. See tuli mitmeti kasuks esitatud paladest arusaamiseks.

Sinka mängis esitatavate palade — ja võib olla ka eesti rahva-iseloomu esiletõstvalt. Ta mäng oli väga täpne meetrikas ja palade rahvaviisilised sugemed säilusid tagasihoidlikus mängulaadis. Ta esitusviisis oli rõhk asetatud komponisti loomingule, mitte ettekandjale. Tubina „Ballaadis" näis selgus paigüti kannatavat pedaali tõttu, kuid see võis olla komponisti poolt ette nähtud.

Lisapalaks esitas Sinka New Orleansi romantilise muusiku Louis Moreau Gottschalki „The Banjo". Möödunud sajandi keskel oli Gottschalk Ühendriikide kuulsaim klaverivirtuoos-komponist. Ta maine oli võrreldav Liszti omaga Euroopas. Sinka esitas lisapala virtuoosliikkusega mis oleks ka komponistile endale au teinud ning saavutas publiku heakskiidu.

Kokkuvõtteks: Sinka avas ukse tuppa kus asub meie pärand. Paljudele üllatuseks — seal ei olnud mitte Chopini kunstmuusika vaid karjapoisi pajupilliviisid.

MART LAANEMAE

Eesti-läti ühiskontsert Vancouveris

Vancouveri eestlased ja lätlased korraldasid 3. veebr. õhtul Põhja-Ameerika parima akustikaga kontsertsaalis (The Orpheum) „Our Heritage" kontserdi. Kontserdi korraldamisele aitasid kaasa toetused Riigisekretäri Multikultuurilisuse Programmilt ($1.800) ja CP loomuilmilt. Ilma toetuseta oleks kontserti vaevalt toime tulnud, kuna liigeisaali (2.800 istekohta) üür on $1.500. Korraldajad — Läti Laulupeo Selts, Eesti Kirikufond ja Balti Multikultuuri Instituut — sai teate riikliku toetuse kohta alles paar tundi enne kontserdi algust kohtuminister Bastordi käest.

Kontserdil pidid esinema läti klaverikunstnik Arthur Ozolins ja eesti laulja Ingemar Korjus. Kahjuks haigestus Korjus. Eesti-poolseks esinejaks kutsuti Detroidi sümfooniapianist dr. Arvi Sinka, kes mõni tund enne kontserdi algust Vancouverisse jõudis peale 8-tunnist lennureisi.

Korraldajad lootsid selle kontserdiga tutvustada läti ja eesti muusikat kanada publikule kui ka kanada arvustajatele. Näib, et Korjuse puudumise tõttu see ebaõnnestus: kohalik hommikuleht tõi Korjuse kohta väga sümpaatselt tutvustava teate päev enne kontserti oma muusikaarvustaja sulest. Kontserdipäeva hommikul ilmus aga teade Korjuse haiguse kohta ning arvustaja ei suvatsenud ka kontserdile tulla. Ka õhtulehe arvustaja jättis tulemata. Teadaolevalt ka mitmed eestlased kas viisid piletid tagasi või pöördusid kassa eest tagasi. Esialgsete kokkuvõtete järele oli kontserdil 600—700 kuulajat, neist üle 400 eestlase. Isegi mitmed Seattle'i eestlased ei pidanud paljuks 150 miili sõita, et eesti muusikat kuulata — näiteks Helke ja Vello Karuks, jne.

Tuleb imetleda korraldajate julgust sellise kontserdi korraldamiseks, sest reklaami, saaliüüri, kavade ning kunstnike reisude üldkulude celarve ulatus üle $5.000. Vancouveri eestlased — samuti kui lätlasedki — näitasid aga järjekordselt, et nad on oma toetusega võimelised ka suurettevõteid läbi viima. Läti-poolseks korraldajaks oli prof. Janis Lielmezs, eesti-poolseks Arnold Pärn. Kavadel tutvustati komponistide elulugusid, kahjuks oli mõningaid trükivigu sisse tulnud.

Kontserdi alul andis Malle-Christina Naano edasi Ingemar Korjuse tervitused Vancouveri publikule.

T. L.

ÜLESKUTSE

Asetame ingliskeelse Eesti rahva ajaloo teiste kultuurahvaste ajaloo kõrvale

Eesti Vabariigi 60-l. aastapäeval kutsuvad Vancouveri eestlased vaba maailma kaasmaalasi ja meie organisatsioone tähelepanu pöörama ühele meie tänapäeva viljakamale teadlasele ja tema tööle.

Prof. dr. A. Võõbus't, meie rahvusvaheliselt tuntud usuteadlast ja ajaloolast, peetaksé tänapäeva suurimaks kristliku Kesk-Ida autoriteediks. Teadusmaailm austas dr. Võõbus't mööndunud aastal monumentaalse pühendusteosega tema ainulaadsete avastuste ja teadust edasiviivate uurimiste eest. See on väga harukordne tunnustus endisele Tartu Ülikooli õppejõule ning see on au, mis jääb alaliselt seotuks Eesti nimega.

Dr. Võõbus'e „Studies in the History of the Estonian People" käsitab meie rahva iseloomu ja ellusuhtumist aegade jooksul. See suurteos räägib meie rahva muredest ja püüdlikkusest vaimsel ja kultuurilisel tagapõhjal. Töö annab vastuse Sulle ja mulle kuidas ja miks on püsinud meie rahvas ja meie rahvus läbi aegade. Suurteos on portree eestlastest kui inimestest, kes vaatamata raskustele ajaloos on suutnud säästa meie rahvuslikud huvid ja kultuurilised väärtused.

Kolm suurteose köidet on ilmunud ning neljas köide on kirjastamisel. Nende teostega on kaetud meie ajalugu kuni Vabadussõja lõpuni. Käsikirjad on valmis viimase kolme köite jaoks. Viies käsitab Eesti iseseisvust, kuues rahva martüüriumi olevikus ning seitsmes köide on pühendatud eestlastele paguluses.

Peamiselt isikliku maksimaalse majandusliku panusega, kui ka osalise kaasmaalaste abiga on dr. Võõbus suutnud välja anda kolm köidet. Temale omase teadlase tagasihoidlikkusega on tal puudunud organisatsioon, et ilmunud teoseid levitada ning ülejäänud tööde kirjastamist lõpetada. Möödunud aastal läks autor pensionile.

Väba maailma eestlased! Tellige ilmunud kolme esimest köidet. Eeltellides neljandat köidet kuni 15. märtsini 1978 jäädvustatakse teie ehk teie laste nimed Tabula Gratulatoria'sse. Köidete hinnad U.S. dollarites: esimene 15, teine 15, kolmas 16 ja neljas 11.50 ehk paberköites 8:—.

Ei miski ei õhuta meie eneseteadvust ja rahvuslikku uhkust nõnda, kui meie ajaloo tundmine!

Meie esivanemate elu ja püüdluste tundmine rikastab meie eneseteadvust!

Meie ajaloo tundmine selgitab meile, kes meie õieti oleme ja mis on meie kohustused!

Vaenlane teeb kõik, et Eesti rahva ajalugu ja olevikku võltsida. Raamatukogud kubisevad kodumaalt saadetud propagandakirjandusest. Dr. Võõbus'e teos teenib meie kultuurivõitlust ja peab sellepärast kättesaadav olema igale inglise keelt valdavale inimesele.

Vaba maailma eesti organisatsioonid! Aidake oma esindajate kaudu müüa ilmunud köiteid ning võtke vastu eeltellimisi järgnevatele osadele. Eesti ajalugu ei tohi puududa üheski eesti kodus! Ta peab olema igas ülikoolis ja linna raamatukogus! See on meie kohustus eestlaste mineviku ja meie oleviku vastu võõrsil ja kodumaal!

Kirjavahetus ja tellimised palume saata aadressil: Dr. A. Võõbus, 230 So. Euclid Avenue, Oak Park, Illinois 60302, U.S.A.

Vancouveri: Eesti Selts, Kirikufond, EELK Peetri Kog., E. Ap. Õig. Kog., E. Ühendatud Kog., Kodukirik, Pensionäride Ühing, 13. LEP Päätoimkond.

Tänu teatrisõpradele

Minu 40. tööaasta tähistamise puhul minu sügav tänu Valve Andrele ta ennastohverdava abi eest pikkade aastate vältel. Truu kaaslasena ja asendamatu kaastöölisena on Valve Andre teinud võimalikuks teatritöö pagulas-aastakümnete jooksul Rootsis ja Kanadas.

Meie ühist kutsumust on kaastanud pingutused, kuid krooninud sageli ka rõõm ja rahuldus.

Tänu kõigile teatrisõpradele, kellede kaasabi, osavõtt ja tunnustus on olnud parimaks töö- ja vaevatasuks —teatrikülastajaile, autoreile, kolleegidele ja kaastöötajaile!

Eriline heameel on olnud innukaist noortest, kellede armastus ja huvi emakeelse teatri vastu on mulle olnud inspireeriv ja tiivustav.

A. H. Tammsaare 100. sünnipäeva juubelietenduse „Juuditi" puhul eriline tänu meie aupeakonsul Ilmar Heinsoole sisuka avakõne eest, organisatsioonidele, nende esindajaile, kirjanaistele ja -meestele, kes sule ja sõnaga kaasa aitasid ning kõigile tervitajaile ja teatrikülastajaile!

Südamesttulev tänu ja tõsine lugupidamine vanameister Arthur Mihkelsoole, kes nii palju aastaid on mu lavastustele kunstipäraseid lavapilte kujundanud.

Kostüümikunstnik Marta Tiidole minu siiras tänu ja tunnustus õnnestunud ja väga kaunite, ajaloolist atmosfääri loonud kostüümide eest!

Aitäh, Kai Käärid, oma tantsutrupiga lavale noori tantsuandeid ja meeleolu toomast!

NÄITLEJASKONNALE suur, suur tänu selle erilise innu ja andumusega teatriloomingule pühendumise eest, mida kogesime lugematuil päeva- ja öötundide proovidel!

Kui meie teatritöö selliste entusiastide hoole alla jääb, siis võime olla julged ja lootusrikkad meie emakeelse teatri tulevikule!

Veelkord tänades,

Teie REIN ANDRE

Vancouveri liikmed: Eesti Üliõpilaste Selts, Eesti Naisüliõpilaste Selts, Ü. S. Liivika, Ü. S. Raimla, Korp! Filiae Patriae, Korp! Amicitia, Eesti Korporatsioonide Liit.

KULTUURIPÄEVAD NEW YORGIS KEVADPÜHADE NÄDALALÕPUL

Kultuuripäevad on vähem kui kümne aasta jooksul kujunenud tähtsaks kultuuriliseks ja seltskondlikuks traditsiooniks USA idarannikul. Sel aastal leiab see üritus aset New Yorgis ülestõusmispühade nädalalõpul. Korraldav toimkond teatab, et trükitud kava koos registreerimislehtedega saadetakse peatselt välja kõigile, kes on K-päevadest või taolistest üritustest varem osa võtnud.

Nii nagu möödunud aastal Washingtonis, on ka sel korral osa ettekandeid inglise keeles. Need oleksid suunatud peamiselt noortele, kuid pakuksid sisult huvi nii vanematele kui ka eesti keelt mitte valdavale ühiskonnale, näiteks meie läti ja leedu sõpradele. Lektorite nimekirja kuuluvad Robert Austerlitz, Ivar Ivask, Imre Lipping, Jaak Rakfeldt, Paul Reets ja Vootele Vaska. Lingvistika professor R. Austerlitz võrdleb oma ettekandes eesti ja soome keele grammatikat. Luuletaja ja kriitik I. Ivask peab kaks loengut: esimese teemaks on Betti Alveri luule, ja teises käsitleb ta välismaa ühiskonnast ja kultuurist ümbritsetud eesti noorte identsuse konflikte. Sama teemat puudutab psühholoog J. Rakfeldt oma „Marginaalsuse" seminaris. Marginaalsus on termin, mida kasutatakse isiku kohta, kes seisab kahe erineva kultuuri piiril. I. Lipping, kes on mitmel korral pidanud loenguid ajaloo teemal MÜ's ja KLENK'is, juhendab noortele mõeldud diskussioonigruppi, mille eesmärgiks on parem arusaamine eesti ajaloost. A. H. Tammsaare sünnist saja aasta möödumise tähistamisega seoses esinevad kirjandusteadlane P. Reets ja filosoofiaprofessor V. Vaska ettekannetega, milles käsitlevad meie kuulsaima romaanikirjaniku loomingut. New Yorgi Eesti Teater võtab ka osa Tammsaare austamisest, tuues lavale „Vargamäe" Urmas Kärneri lavastuses.

Loengud ja lõpupidu toimuvad Holiday Inn'is, 57. tänaval, läänes. Samas hotellis on ka ette nähtud kaks ühislõunat, kus Heino Jõe ja Jüri Kork esinevad lauakõnedega. Lõpupidu toimub N.Y.E.H.S. Rahvatantsurühm „Saare Vikati" traditsioonilise kevadpeo raames; külalisesinejateks on „Montreali Poisid". Holiday Inn'i lähedases teatris pakutakse kaks Eestis tehtud etnograafilist filmi „Veelinnu Rahvas" ja „Kihnu Naine", lisaks veel mõningaid eestikeelseid kartuune.

Avaõhtul toimub Eesti Majas „Kahe naise kunstinäitus", kus maalikunstnikud Epp Ojamaa ja Karin Teksal-Deeks esitavad oma loomingut, ja samas antakse üle Kultuurifondi 1978 a. auhind. K-päevadel on ka ette nähtud muusikaline programm Juhan Kurriku juhendamisel.

Lähemat informatsiooni K-päevade kohta võib saada aadressil: Kultuuripäevad New Yorgis 1978, Estonian House, 243 East 34 St., New York, New York 10016.

E. V. 60-da aastapäeva mälestusümbrik

Eesti filatelistide koondistel vabas maailmas on tavaks meie riiklikke tähtpäevi ja muid sündmusi tähistada eriliste mälestusümbrike ja -markide väljaandmisega. Need on aastatega kujunenud ilusateks ja hinnatud kogumisobjektideks, ka mitte margihuvilistele. Tänavu on Stokholmi, New Yorgi ja Toronto margiseltside peatähelepanu suunatud Eesti Vabariigi 60. aastapäeva jäädvustamisele.

Äsja ilmus Toronto E. Fil. Seltsi väljaandel nägus kahevärvi trükis mälestusümbrik, mille pildi kujundas arhitekt Eneri Taul. Pildiks on Tallinna ja Toronto uue raekoja siluetid koos suure 60-ga. Sama ümbrik vastava pealetrükiga tuleb kasutusele ka kuuendal nii. Balti õhtul Ottawas, mis toimub märtsi alguses.

Ümbrikke nii puhtal kui margistatud ja tembeldatud kujul saab tellida aadressil: Henn' Mäeste, 91 Old Mill Drive, Toronto, Ont.

Iga uus „MEIE ELU" tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele.

ARMAST KAUAAEGSE JUHATUSE LIIKME ABIKAASAT

IRMA TARENDI'T

Armastus ei hävi ilmaski.
1 Kor. 13:8

mälestab südamlikus leinas ja kaastundes abikaasale ja tütrele

EELK PEETRI KOGUDUS TORONTOS

Südamlik tänu kõigile headele sõpradele, tuttavatele ja Peetri koguduse nõukogu liikmetele, kes meie armsa abikaasa ja ema

IRMA (IRMGARD) TARENDI

leinateenistustest osa võtsid, lahkunut liilledega austasid, leinakuulutustega mälestasid ja meie lohutamatule leinale kaasa tundsid.

Meie siiras tänu praost Oskar Puhm'ile kes lahkunut leinateenistustel nii soojade südamesse tungivate sõnadega mälestas, samuti täname organisti, prl. Inga P. Korjus't, kes leinateenistusi muusikaga kaunistas.

Lahkunu soovil avaldame suurimat tänu dr. M. Leesment'ile kes teda suure hoole ja südamlikkusega ravis ja ta kannatusi ja valusid leevendas.

Sügavas leinas ABIKAASA ja TÜTAR

PIKA HAIGUSE JÄRELE LAHKUS MINU ARMAS ABIKAASA, ISA, VANAISA JA ÄI

IGOR TISMAN

sünd. 27. aug. 1918
surn. 9. veebr. 1978

mälestavad kurbuses

abikaasa HELGA
poeg TOIVO perekonnaga

ARMAST ONUPOEGA JA SUGULAST

IGOR TISMAN'I

sünd. 27. aug. 1918
surn. 9. veebr. 1978

mälestavad leinas

NIKOLAI ja MARY VALGE lastega
NIKOLAI ja SIGRID VALGE

KAUAAEGSET KAASTÖÖLIST

IGOR TISMAN'I

leinavad

RYERSON POLYTECHNICAL INSTITUTE EESTLASED

ARMAST SUGULAST

IGOR TISMAN'I

surnud 9. veebruaril 1978 Torontos

mälestavad

THERESE ja VALENTIN TIISRE
TAMARA NORHEIM abikaasa ja lastega

ARMAST KAASVILISTLAST PRAOST
mag.theol.

JAKOB AUNVER'I

mälestavad leinas

KARL RAUDSEPP abikaasaga
AUGUST SUMBERG abikaasaga
JAAN SOOTS
RIHARD LELLEP abikaasaga
KRISTJAN KANGRO abikaasaga
AUGUST KALA abikaasaga
OSKAR GNADENTEICH abikaasaga
HELMUT AAVIK abikaasaga

KELLEL KÕRVAD ON KUULDA, SEE KUULGU . . .

Peetri kirikus peeti Palvepäeval kaks jumalateenistust

Palvepäev, või siinse maa Tuhkapäev on luterliku kiriku tähtsamaid pühi. Seda tähistades loetakse kirikutes ette peapiiskopi Karjaskiri.

Peetri kirikus tähistati Palvepäeva kahe jumalateenistusega pühapäeval, 12. veebr. Esimene peeti harilikul ajal, kell 11.00 päeval ja teine — noorte küünlavalge jumalateenistus õhtul. Esimesel jumalateenistusel teenis praost Oskar Puhm. Solist Elna Libe. Teisel jumalateenistusel jutluse pidas praost O. Puhm, pühakirja luges noorte seast Eric Luksep, palvuse pidas Liis Truuvert ja jumalateenistust kaunistas leerinoorte ansambel koos vaimuliku orkestriga Inga-Pia Korjuse juhtimisel, harpsikordil mängis Heidi Klamas ja klarneti solistina mängis preluudiumi Kay Tüll.

Peapiiskopi karjasekiri, mille ette luges praost O. Puhm, rõhutas vajadust kinni pidada Jumala käsuõpetustest, kiriklistest traditsioonidest ja elamisest selle kohaselt. Omame suuri eeliseid võrreldes okupeeritud kodumaaga. Meil on vabadus jumalateenistuste pidamiseks ja kirikul on võimalus laialipillatud rahvuskaaslasi koguda kui kanapoegi oma tiiva alla. Kirikul on võimalused ja kohustused eesti rahva alalhoidmisel. Seda millegipärast ei hinnata ja kiriklikus elus esineb loidus. Meil on kasutada ajakohase keelega piibel hulk vaimulikku kirjandust ja ajakiri „Eesti Kirik". Nende lugemine ja kasutamine perekondlikus elus peaks olema palju ulatuslikum. Karjasekiri apelleerib praostide, õpetajate, kirikutöös seisjate ja kirikuliikmete poole, et need teeks kõik, et kiriklikku elu elavamaks muuta ja eesti rahvast hoida. Kirik alustab kursuste korraldamisega õpetajate abiliste ja aseõpetajate ettevalmistamiseks ja püüab süvendada kiriklikke traditsioone, et meil oleks midagi kaasa viia kodumaale kui see kord vabaneb kommunistlikust ikkest.

Palvepäeva jumalateenistuse aluseks praost O. Puhm oli valinud sõnad Johannese Ilmutamise raamatust — Kellel kõrvad on kuulda see kuulgu mis VAIM temale ütleb ja lähtudes sellest peatus inimese hea ja kurja tunnetuse juures, mis on vaistlik ja selgesti mõistetav südame hääle kaudu. Kel kõrvad on kuulda, see kuulgu mis on õige ja kohus.

Õhtusele jumala-teenistusele järgnes noorte omavaheline koosviibimine all seltskondlikes ruumes. Sellest võtsid hulgaliselt osa ka laste vanemad. Vastava kõnega esines nendele Liis Truuvert. Muusikaliste paladega esines leerinoorte ansambel.

MAAILMALAAGER KOGUJA II EELOLEVAL SUVEL USA-S

7. Eesti Skautlike Noorte Maailmalaager toimub USA-s New Jersey osariigis, Lakewood'i linna lähedal asuvas Järvemetsa püsilaagris — senini tuntud Lakewoodi skautlaagri nime all — 1978. a. suvel 7. kuni 16. juulini. Koguja II üldjuhiks on suurte kogemustega ning eesti skautlikes ringkondades globaalselt tuntud skm. Linold Milles, kes oli ka maailmalaager Koguja I juhiks 1967. a. suvel, samal laagriväljakul. Suurlaagri administratiivseks abijuhiks on nskm. Werner Yllö, gaidlaagrite üldjuhiks gdr. Epp Vinkman ning skautlaagrite juhaks skm. Harry Tarmo.

Laagri administratsioon on jagatud 5 osakonnaks: I informatsiooni ja propaganda osakond: juht — nskm. Voldemar Vaher. II Administratsiooni osakond: juht — skm. Endel Reinpõld. III Sisekorra ja korravalve osakond: juht — nskm. Margus Sieberg. IV Majandusosakond: juht — skm. Gaston Randvee. V Väljaküsitiste osakond: juht — skm. Ilmar Pleer. VI Tehniline ja ehitiste osakond: juht — skm. Erni Kilm. VII Tegevuse osakond: juht — nskm. Viktor Nigol. VIII Tervishoiuosakond: juht — nskm. dr. Einar Pastrom.

Maailmalaagri juhi skm. L. Milles poolt korraldatud ankeethäälestamise kaudu valiti laagri nimeks KOGUJA II.

E. Skautide Malev USA-s Aasta Koorilek kinnitas Koguja II lauluks Lembit Kooritsa poolt loodud viisi ja sõnadega laulu „Läänetuul". L. Kooritis on muusika pedakoog ning mõnete viimastel aastatel ilmunud eesti operettide autor.

Maailmalaagri märgi koostamise võistlustel võitis Viiking lipkonna ridadest võrsunud vanaskaut Jaak Leino.

Koguja II postmargi eest hoolitsemise on oma vilunul kätesse võtnud N.Y.E. Filatelistide seltsi esimees Rudolf Hämar. Äsja ilmus 1967. a. asetleidnud Koguja I Suurlaagri postmargi ületrükk, mida on võimalik tellida: Skm. Endel Reinpõld, 320 Milltown Rd., East Brunswick, N.J. 08816, USA. Poogna hind (50 marki) on $2.50. Saadaval on ka mälestusblokid a 25 c. Margid on hammastatud ja hammastamata — vastavalt soovile.

Laagrimaks on $55.00 esimeselt, $50 teiselt ning $45 igalt järgmiselt osavõtjalt samast perekonnast.

Koguja II uus postmark ilmub hiljemalt jüripäevaks. Maailmalaagri celtööd jätkuvad intensiivselt kõigis Koguja II ettevalmistavates osakondades. Informatsioon töö tulemuste kohta ilmub vastavalt vajadustele vaba maailma eesti ajakirjanduses. Otseselt üksikosakondade tegevust puudutava informatsiooni saamiseks pöörduda osakonna juhtide poole. Üldise informatsiooni eest hoolitseb Informatsiooni Osakond.

V. V.

Südamlik tänu kõigile sõpradele ja tuttavatele kes minu armsa abikaasa

Johannes Karin'i

leina-teenistusest ja viimasele puhkepaigale saatmisest osa võtsid. Annetustega „Heart Found'i" toetasid. Rohkete lillede ja leinakuulutustega teda mälestasid ja soojade kaastunde avaldustega minu leinale kaasa tundsid.

Eriline tänu õpetaja A. Taul'ile südamliku ja sooja leinateenistuse eest.

Sügavas leinas

LEIDA KARIN

LEINATEATED

Kopenhaagenis suri 1. jaanuaril 84. aasta vanuses Rosa Smith, n-na Lilienthal, kes oli abielus USA konsuli Thomas Smithiga, kes pärast Teist Maailmasõda pikemat aega oli akrediteeritud Stokholmis.

Mõlemad olid hästi tuntud Stokholmi eestlaskonnas. Hiljem asusid nad Kopenhaageni, kuhu jäidki elama pensioneerimisel.

Rosa Lilienthal tutvus 60 aasta eest Peterburis tookordse USA diplomaadi Smithiga ja järgnes pikk abielu.

☆

Huddinges suri 4. detsembril hambaarst Erik Salzberg, sünd. 28. juulil 1933 Tallinnas. Ta töötas hambaarstina viimati Stokholm-Bredängenis.

☆

Stokholmis suri 16. novembril Elsa Pedajas, sünd. 11. juunil 1914 Eestis.

☆

Weston-super-Mares Inglismaal suri 11. jaanuaril Alfred Nõmmiste, sünd. 6. detsembril 1903 Virumaal.

☆

Kaplinnas Lõuna-Aafrikas suri 12. jaanuaril Ida Võro, sünd. 7. märtsil 1910 Viljandimaal.

SPORT

Kai Heinar edukas naisvõrkpallur

Võrkpallis on eriti edasiarenenud endine kõrgushüppaja, 21-e aastane Toronto ülikooli neljanda aasta loodusteaduse üliõpilane Kai Heinar. Ta kuulub Kanada võrkpalli rahvusnaiskonda ja võistles möödunud suvel Bulgaarias maailmaüliõpilasmängudel 20-e riigi hulgas, kus Kanada naiskond tuli 7-daks.

Lähemal ajal on tal ees sõit Jaapanisse, Koreasse ja Hongkong'i, et võistelda seal Kanada naiskonnas "A" team'is.

Ülikoolis sai ta nn. võrkpalli stipendiumi, mis katab kõik õppimise, elamise ja reisimiskulud. Kai peab aga iga päev vähemalt 3 tundi võrkpalli mängima. Kasuks on talle ta pikkus — 6 jalga ja 1 toll, mille tõttu on ta võrratult hea suruja. Ta on varemalt osa võtnud paljudest eesti ja Balti spordivõistlustest, nii Torontos, Jõekäärul kui ka USA-s.

Ta lootuseks on saada isegi järgmistele Olümpia mängudele.

☆

Regina Heinar viibib tennistreenerina „Hilton'i" hotellide ametnikuna Antiqua's, mis asub allpool Puerto Rico't, saarestikkude rajoonis. Ta jääb sinna treenerina veel pikemaks ajaks.

E. S. „Kalev'i" teateid

Eesti Spordiselts „Kalev'i" aastakoosolekul 6. dets. 1977 valiti uueks esimeheks Margus Tae, abiks Arvu Oiling. Kassa ja varandused jäid endiselt põlise kalevlase Sergius Laaniste hooldada. Revisjoni komisjoni valiti Mai Kreem, Boris Bockfeld, Ants Purje.

☆

Võrkpalliklubi harjutustunnid nii noortele kui ka veteranidele jatkuvad endiselt esmas- ja kolmapäeviti Kent Senior Public kooli võimlas. Samas saab mängida ka korvpalli. Uued ja endised mängijad alati teretulnud!

☆

E.S.S. „Kalev'i" Suusaklubi koosolek detsembris valis kaks abijuhatajat (Arnold Tralla ja Tiina Pajos) ning sekretär-kassapidaja (Evi Jaaguste), kuid esimees jäi siis veel valimata. Ta valiti aga 7. jaanuaril 1978 Muskoka Loppeti ajal toimunud koosolekul. Andres Tamm saavutas noortest 30 km kõige parema aja (3 tundi, 24 min. 29 sek.) kinnitades oma eelmisel õhtul esimeheks valimist eht Kalevite kombe kohaselt — kelle kivi langeb kõige kaugemale, saab maale kuningaks!

☆

Soomlaste suusavõistlusele Udoras registreeris klubist 20 isikut. Lõuna-Ontario Suusadivisioon oli aga rakendanud karmid nõudmised — igal osavõtjal peab olema ka võistluskaart ostetud — ja selletõttu otsustas klubi end nendest võistlustest välja tõmmata. Pettumus oli suur, kuid kuna enamus meie klubi liikmetest on kooliõpilase vanuses, siis leiti et selline lisakulu noortele on ülelüigne.

☆

Suusaklubi oma võistlused toimuvad 19. veebr. algusega kell 12:00 Hydro liinil Willowdale'is nagu möödunud aastalgi. Kõik eestlased teretulnud, kes aga soovivad sõita kas matka- või võistlussõitu!

☆

25/26. veebr. leiab aset Balti Põhja-Ameerika Suusavõistlus. Asukoht Barriest põhja pool asuvas Moonstone'i talikuurordis. Mäesuusatamine toimub 25. veebr. algusega kell 10:00 ja murdmaa 26. veebr. algusega kell 10:00. Eelregistreerimine ja informatsioon: Martin Jõgi 223-6141 või 223-6622.

Petserimaal puudub veel esindaja

Võidupüha ja Killamängude järjekordne koosolek toimus Eesti Majas 9. veebruaril. Kohal oli 18 esindajat. Rõõmustava üllatusena olid kohal ka Järvamaa ja Pärnumaa äsja organiseerunud esindajad. Läänemaal on organiseerimine päevakorral ja Harjumaad esindab esialgu Tallinna linnapea Merike Toomes. Petserimaa on ainuke, kellel puudub esindaja.

Koosolekul arutati ka kõne all olnud sõdalaste kokkutulekut. Erilist huvi on näidanud rindemehed Sinimägede lahingutest. Kuna Toronto Võitlejate Ühing on senini ülesnäidanud ajalehtede veergudel asjatut kibestust ja vastuvõtnud resolutsioone, mis on näiliselt rajatud arusaamatustele, otsustati olukorra leevendamiseks luua TVÜ-ga ametlik kommunikatsioon A. Kelderi vahendusel. Võidupüha ja Killamängude korraldajatel ei ole niisuguseid arusaamatusi ühegi teise organisatsiooniga, sest tegemist on pühaga, mis kuulub kogu eesti rahvale ja hõlmab kõiki, kes vabadusest oskavad lugu pidada.

Arusaamatuste vältimiseks olgu öeldud, et ürituse raamkava võeti ühel häälel vastu 4. jaanuaril peetud organisatsioonide koosolekul. Eriala juhtide värbamine on algusest peale toimunud ja kestab, et meie rahva suurüritust väärilikuks kujundada.

Mälestusalbumisse on senini kogunenud väga huvitavat materjali ja loodan, et see nii jätkub. Tähtpäevaks on 1. märts, k.a.

Suuremaks probleemiks oli maakondade esinemiste aja määramine. Maakondadel palutakse esitada lõplik esinemiste programm märtsi teisel poolel asetleidval koosolekul, et esinemiste aegu täpsustada.

Rahvapillimehed üle mandri, palun astuge ühendusse Anne Tülliga, tel. 759-1920. Eesti rahvas tahab teid näha ja kuulda!

Vally Johanson
Võidupüha ja Killamängude informatsioon

R. S. KANE Ltd.

MATUSEMAJA

4812 Yonge Str.
(Sheppardi lähedal)

Willowdale
221-1159

EESTI SIHTKAPITAL KANADAS
MEIE ÜHISKONNA TEENISTUSES.

EESTI MAJA
958 Broadview Ave.
Toronto. Ont. M4K 2R6

Armast vilistlast praost

mag.theol.

JAKOB AUNVER'I

sünd. 22. mail 1891 Antslas, Eestis
surn. 18. jaan. 1978 Rootsis

mälestab leinas

KORPORATSIOON UGALA

Surma läbi lahkunud krundiomanikku

IGOR TISMAN'I

mälestab

ÜHING EESTI SUVEKODUD JÕEKÄÄRUL

Armast vennanaist

Md. Dr.

MAIMO SAULEP-LEIPALU

surn. 3. veebr. 1978 Stokholmis

mälestab leinas

HERMILDE ROHT perekonnaga

Lahkus meie perekonna sõber ja nooruspäevade kaaslane

WILLIAM TOMINGAS

surn. 7. veebr. 1978 New Yorgis

mälestavad

RAHEL OLBREI-KOMPUS
ELLA OLBREI-MÄNDVERE
ARTHUR OLBREI abikaasaga

Armast

IRMA TARENDI'T

mälestavad kurbuses

ALIIS ja KARL ARDAM
HILDA ja JUHAN SIIG
REET ja OSVALD SILM

Armast

IRMA TARENDI'T

mälestavad südamlikus leinas

EDUARD KAASIK abikaasaga
PAUL KALJU abikaasaga
OLEV NURMBERG abikaasaga
TIIT TRALLA perekonnaga
LEMBIT VALTER perekonnaga

Unustamata armast

IRMA TARENDI'T

mälestavad

ALMI ja ARTHUR METS

Armast

IRMA TARENDI'T

mälestavad vaikses leinas

perekonnad KRUUSEMENT, PEEKER ja TIGANE

KIRIKLIKKE TEATEID

EESTI EV. LUTERI USU PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd.,
Toronto M4P 2L1
Kiriku telefon 483-5847
Õp. Oskar Puhm
84 Dinnick Cres., Toronto M4N 1L8
telefon 483-4103

KANNATUSAJA KOLMAPÄEVAÕHTUSED PALVETEENISTUSED kell 7 õhtul. Esimene 15. veebruaril.

KANNATUSAJA JUMALATEENISTUS 19. veebruaril kell 11 hommikul. Solist Avo Kittask. Esineb EKK viiuligrupp Do-Re-Mi duett Pia Metsala ja Desiree Medri Nora-Mall Kersoni juhatusel.

PIIBLITUND kell 10 hommikul. Pühapäevakool. Lastekoori harjutus. Leerieelsed.

VABARIIGI 60. AASTAPÄEVA JUMALATEENISTUS reedel, 24. veebruaril kell 7 õhtul. Laulavad Cantate Domino ja noortekoor Lootus C. Kipperi juhatusel. Mängivad Vaimuliku Orkestri ansamblid Inga Korjuse juhatusel. Hiljem pidulik kohvilaud kavaga.

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisipäeviti ja neljapäeviti kl. 6—8 õhtul.

TORONTO EESTI S. P. ADVENTKOGUDUS
804 Broadview Ave.
Christuskirches
691-2848

Laupäeval, 18. veebruaril hommikul kell 9.30 HINGAMISPÄEVA KOOL ainel „Looja ja lunastaja".

Kell 11 hommikul JUMALATEENISTUS. Jutlusega samaaegselt on ka lastekool kus õpetame eestikeelele laulu, piibliainetel lugusid ja veel muid huvitavaid üritusi. Igas vanuses lapsed on teretulnud.

TORONTO EESTI AP.-ÕIGEUSU KOGUDUS
Praost E. Lepik. Tel. 1-519-941-4[illegible]
RR 5, Orangeville, Ontario

Pühapäeval, 19. veebruaril kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS Peetri kirikus. Teenib praost E. Lepik. Laulab koguduse segakoor hr. G. Raagi juhatusel. Laululeht. Jumalateenistusele järgneb koguduse nõukogu koosolek, millest kõiki nõukogu liikmeid palutakse tungivalt osavõtta.

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto.
Tel.: 698-7977 või 766-7853

Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.

Õp. O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough.

JUMALATEENISTUS ÜHENDUSES EESTI VABARIIGI VÄLJAKUULUTAMISE 60 AASTAPÄEVAVAGA on pühapäeval, 19. veebr. kell 3 p.l. Laulab Silvi Preem. Jumalateenistuse järele on koosviibimine kiriku saalis einelauaga. Päevakohase kõne peab Manivald W. Randla. Laulu ja teisi ettekandeid.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on iga kuu teisel esmaspäeval kella 6—8-ni kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

MONTREALI PAULUSE EESTI EV. LUTHERI USU KOGUDUS
Kirik: 5220 Sherbrooke St. West.
Esimees Ilmar Kurrusk,
P. O. Box 914, Alexandria, Ont.
K0C 1K0, tel. 613-525-2321
Laekur H. Oja
4505 Powell Ave. Montreal, P.Q.
H4P 1E5, tel. 733-7950

JUMALATEENISTUS on ühenduses E. V. 60-da aastapäeva väljakuulutamisega laupäeval, 25. veebruaril kell 11 hommikul. Laululehed.

OTTAWA EESTI EV. LUTERI USU PAULUSE KOGUDUS
Kirik: King Edwardi ja Wilbrodi tänavate nurgal

JUMALATEENISTUS on Eesti Vabariigi 60-da aastapäevaga ühenduses laupäeval, 25. veebruaril kell 5 p.l. Laululehed. Täiskogu koosolek järgneb jumalateenistusele.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223.
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077.

Pühapäeval, 19. veebruaril kell 11 hommikul JUMALATEENISTUS. Kõnelevad A. Ehasoo ja jutlustaja E. Saraoja. Kodumaa mälestamine.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid.
10 Lamport Ave., Apt. 307
Toronto 5, Ont.
M4W 1S6
Tel. 961-8391
Ch. Kipper — organist

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL
kl. 3 p.l. WHLD 1270 kc

Pühapäeval, 19. jaanuaril kell 10.15 hommikul PÜHAPÄEVAKOOL.

Kell 11 hommikul JUMALATEENISTUS. Kõneleb K. Raid. Segakoor. Solist A. Kaups.

Kell 6 õ. VÄLISMISJONI-ÕHTU misjonär R. Peipman'i mälestamiseks.

Hamiltonis pühapäeval, 19. veebruaril kell 3 p.l. JUMALATEENITUS YMCA saalis. Kõneleb K. Raid. Solist K. Medri.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
Vana-Andrese kirik Carltoni ja Jarvise nurgal.
Õp. Andres Taul
17 Frank Cres., Toronto M0G 3K6
Tel. 656-5248, kirikus: 923-5172

Pühapäeval, 19. veebruaril JUMALATEENISTUS kell 11 hommikul. Teenib koguduse õpetaja. Pärast teenistust koguduse täiskogu koosolek.

Laupäeval, 25. veebruaril kell 4 p.l. praost Rudolf Kiviranna kirjandusteaduslik loeng kiriku saalis teemal „Sõnasepad ja kirjamehed meie kultuuriloos 1600—1900."

Samal laupäeval, 25. veebruaril kell 6 õ. E. V. 60. AASTAPÄEVA TÄHISTAMISE JUMALATEENISTUS. Jutlustab praost Rudolf Kiviranna New Yorgist. Pärast teenistust aktus ja kohvilaud. Aktusekõne aupeakonsul Ilmar Heinsoo'lt. Eeskavalises osas koguduse noored Leena Norheim ja Linda Kauküla.

Eelteade: Pühapäeval, 5. märtsil kell 11 hommikul toimub Vana-Andrese kiriku 100. AASTASE JUUBELIJUMALATEENISTUS koos läti kogudusega. Teenivad õpetajad Andres Taul, Jüris Calitis ja Adolfs Cops. Esinevad mõlema koguduse koorid. See jumalateenistus filmitakse CBC poolt ja antakse edasi järgmisel pühapäeval, 12. märtsil kell 11 hommikul üle Kanadalise saatena CBC televisiooni jaama kaudu.

3.—18. veebr. täidab õpetaja Andres Tauli kohuseid õpetaja U. Petersoo tel. 625-5930. Koguduse esimehe A. Roosti tel. 244-9270.

KÕNETUNNID igal teisipäeval ja neljapäeval kl. 6—8 õhtul kiriku käärkambris.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS
Stone Church,
45 Davenport Rd.
Jutlustaja H. RÜDMIK
P.O. Box 234, Toronto 18.
Tel. 233-5390.

Laupäeval, 18. veebruaril kell 6.30 PIIBLITUND. Jutlustab H. Söderholm teemal „Vaimuvili on armastus".

Pühapäeval, 19. veebruaril kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS, lauluettekanded, tunnistused, jutlustab H. Rüdmik.

„USUSÕNUMI" RAADIOJUMALATEENISTUSED
iga pühapäeva hommikul kella 9.30—10.00, lainel CHIC — 790 kc

Raadiojutluse teema pühapäeval, 19. veebr. „Kaks elumotiivi".

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS
Kirik: Redeemer Lut. Kirik,
Bloor & Indian Rd.
Õp. T. Nõmmik
501 Davisville Ave, Toronto M4S 1J2
Tel.: 483-2478

Pühapäeval, 19. veebruaril kaks jumalateenistust.

Kell 5 õhtul E. V. AASTAP. JUMALATEENISTUS ja PÜHAPÄEVAKOOL. Teenib koguduse õpetaja, järgneb aktus, kõneleb Jüri Kahar.

Kell 5 p.l. JUMALATEENISTUS Virginia United kirikus. Teenib praost O. Puhm. Orelil Inga-Pia Korjus. Mõlemal teenistusel laululehed. Järgneb päevakohane koosviibimine, kõneleb K. Tori.

Õpetaja kõnetunnid teisipäeviti kl. 6—7.30 õ. kodus, muul ajal vastavalt kokkuleppele.

„MEIE ELU" esindaja Montrealis on

PAUL KENTS
12064 Lavigne, Montreal P.Q.
H4J 1Y2
Tel. 334-4242

Kallist sõpra

IRMA TARENDI'T

leinavad

ARNOLD ja SALME INGERMAN
MATTI INGERMAN perega
MERY ONYSZEZAK perega
LINDA RAMAGE abikaasaga
RITA CASTELLANO abikaasaga

Eesti arst valvekorras

18. ja 19. veebruaril
dr. H. Tari 922-3824

25. ja 26. veebruaril
dr. V. Kasari 532-9863

JURISTID

ENN ALFRED
ADVOKAAT — NOTAR
Toronto Dominion Centre
P.O. Box 326, Room 1912
Royal Trust Tower
Toronto M5K 1K7
King—Bay
Telefon: 869-1777
24-tundi telefonivalve

KORTERID

„Eesti Kodus" üürile anda

1. MAGAMISTOAGA KORTER

soodsa hinnaga. Tel. 282-5118 või 281-1561.

MÜÜGID

Miamis, Floridas korras

MAJA

müüa või üürida. 2. magamistoaga, üldine õhujahutus, West Miami Shores. Lähemad teated pärast kella 6 õ. tel. 239-9766.

OPTIKUD

J. RATAS
Optika- ja Kellasepaäri
247 Danforth Ave. Toronto
Telefon 465-6251

PRILLID

parimas kvaliteedis nagu Christian Dior, Rodenstock, Zeiss jne.
Soft contact-lenses.

KELLAD
Omega, Tissot, Bulova, Accutron

VEOD

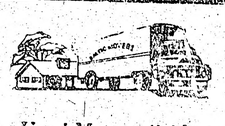

Veod Metro piirides

BALTIC MOVERS
30 Dewson St., Toronto. 534-1403

SUUR VEOK KOLIMISEKS

J. KRULL

Tel. 493-1485, helistada õhtul.

MITMESUGUST

Üksik lesk naine soovib

TUTVUST — ABIELU MÕTTES

aastates 45—55. Kirjad „Kim". Box 492 Stn., O, Toronto, Ontario.

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA

Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad-hinnad.

M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor

733 Mount Pleasant Rd.
Helistada tel. 489-8811 ● 489-8002
(lõunapool Eglintoni)

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA
KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
PLASTIK-
PÕRANDARIIDEID,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

„Meie Elu" üksiknumbrid on müügil:

TORONTO

POKO'S MEAT PRODUCTS ARIDES:	376 College St.
	319 Danforth Ave.
	767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris	484 Queen St. W.
Balint Book Store	246 Spadina Ave.
„Meie Elu" talitus	858 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen	141 Danforth Ave.

THUNDER BAY

Finnish Book Store	168 S. Algoma St.

SUDBURY

Wolfe's Bookstore	133—135 Durham St. E.

Aktiivseid noori

JOHANNES JÄRVALT

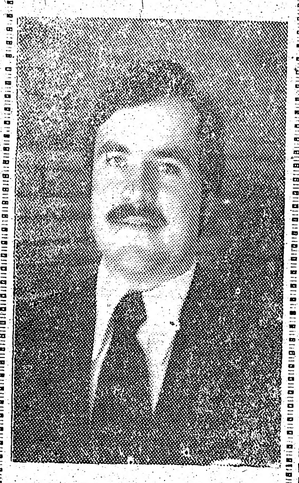

Johannes Järvalt lõpetab sel kevadel teistkordselt Toronto Ülikooli. Seekord õigusteaduse alal ja praktikaaastaks läheb tööle Ontario valitsuse Transportation and Communications ministeeriumi. 1974. a. ta lõpetas Toronto Ülikooli tsiviilinsenerina (B.A.Sc.) cum laude. Sellel erialal õppides ta võitis 1972. a. William R. Worthington Memorial Scholarship'i, olles esimesel kohal tsiviilinseneriteaduse klassis. Enne õigusteaduse õppimise alustamist 1974. a. ta sai Transportation Development Agency Fellowship'i, töötades magistrigraadil olles ka professori abilisena kursusel „Computer Programming" ja „Transportation Systems Evaluation".

1977. a. suvest peale Johannes on olnud kohtu administratsionis abiline Scarborough Family Court'is.

Alates noorpõlvest Johannes on olnud tegev eesti ühiskonnas ja pühendanud oma vaba aja eestluse edasiviimisele. Noorena astus ta „Viru" skautlipkonda ja jõudis seal „Vendurite" juhiks. Skautlusele järgnes Rahvatantsu Rühm „Kungla" ja osavõtt Jõekääru suvelaagrist.

Johannes õppis Toronto Eesti Täienduskoolis ja Keskkoolis. Ta leiab, et suurem tähtsus eesti keele arenemiseks ja mugavaks kasutamiseks on kodune kõnelemine.

Viimastel aastatel on ta peamiselt tegev olnud segakoor „Leelos", „Estonia" orkestris, Korporatsioon „Sakalas", Toronto Eesti Ortodoks kirikus ja G. Iltali tantsukapellis. Segakoor „Leelos" Johannes algas lauljana, oli paar aastat koori vanem ja sama kaua koori esimees. Nüüd on komisjonis, mis valvab „Leelo" tulevikku. Ta leiab, et kõige suurem põhjus miks „Leelol" on raskusi ja seda Noorte Aastal, on suur apaatsus meie noorte (kui ka teiste rahvaste noorte) seas. Lihtsalt ei olnud enam küllalt huvilisi kuid palju kritiseerijaid nende seas, kes ei viitsinud aidata „Leelot" paremuse poole viia.

„Estonia" orkestris Johannes on olnud kümme aastat alt-saksofoni mängija.

Toronto Eesti Ortodoks koguduses on ta olnud tegev pühapäevakoolis, 10 aastat laulukooris, 5 aastat nõukogus ja juhatuses ja üks aasta koori abijuht.

G. Iltali tantsukapellis on ta rahvale tuntud kui alt- ja tenorsaksofoni mängija. Vahest on ta esitanud ka meeleolu muusikat eestlaste kokkutulekutel ja pidudel.

Südamelähedane Johannesele on olnud meie rahvuslik vabadusvõitlus. Ta on kauaaegne liige konservatiivide partei York East administratiivpiirkonnas ja praegu resident York East Provincial Riding Progressive Conservative Association'is. Valimiste ajal on aktiivselt aidanud kaasa valimiste heale kordaminekule ja selle juures selgitanud meie rahva olukorda ja taotlusi.

Üldiselt, Johannese arvates, eestlus asub kindlal alusel, kui eesti keelt ja kultuuri kantakse edasi. Seepärast on muidugi tähtis, et eestlased abielluks eestlastega, sest enamus segaabieludest ei toeta ega abista eestlust.

TULUMAKSU LEHTEDE TÄITMINE

MARK TUOMOLA, B.A.

191 Eglinton Ave. East
Suite 206, Toronto
Finnish Credit Union Building
Tel. kodus 488-1801
büroos 487-5962

Austraalias avati Etniline Parlament

SYDNEY („Meie Elu" kaastöölised) — Peale pikemat ettevalmistust ja vaidlusi toimusid 1977 a. lõpul liberaalselt mõtlevate etniliste gruppide esindajate valimised 100 liikmelisse Etnilisse Nõukogusse (Ethnic Council). Vastavalt etniliste gruppide arvule on suurimaks 17-liikmeline itaallaste esindus. Lätlastel, leedulastel ja eestlastel on igal 2 esindajat. Lisaks etnilistele esindajatele kuuluvad sinna veel NSW valimisringkondade esindajad (93), nende hulgas ka kolm eestlast (E. Toomsalu, L. Looveer ja E. Aavik).

Avamine toimus Sydneys, St. James hallis, kus tervitajatena olid kohal rida föderaal ja NSW parlamendi liikmeid, senaator M. Lajovic'ga eesotsas. Tervitusi oli saatnud Sir Kenneth Anderson, Senati parlamentaarne liider ja NSW osariigi liberaalpartei president. Tervitas samuti NSW Opositsiooni liider P. Coleman. Eriti lootust avaldades, et uus etniline esindus garanteerib liberaalide võidu järgmistel valimistel. Peale tervituste algas pikk protseduur Etnilise Nõukogu juhatuse valimisega. Nii valiti esimeheks Lyenko Urbanchich (Sloveen). Abiesimeesteks Poropat (Kreeka) ja dr. Ferrow (Itaalia). Laekuriks Bakker (Holland). Juhatusse valiti veel eestlanna Lia Looveer ja esindajaks riiginõukokku Peeter Randma.

Liberaalse etnilise nõukogu (parlamendi) valimine on Austraalia demokraatia arengu suurimaid saavutusi mis võimaldab otsest osavõttu niihästi föderaal- kui ka osariikide valitsuste poliitika kujundamisest.

OLI-ON

MURDVARGUSE- ja TULEALARMID

Scarboro Security Systems Ltd.

691-9482

Pres. Ants Lepik

Suitsualarmid

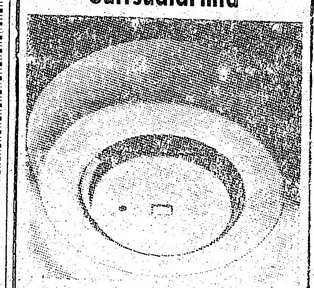

DICON 200

2-aastane garantii

Regulaarne hind $49.95
Meie hind $33.00
Spetsiaalhind $27.95
Tax 7% 1.96
$29.91

Postiteel tellides palume saata tshekk:
Sarboro Security Systems Ltd.,
Box 987, Station A
Scarboro, Ontario
M1K 5E4

KUHU MINNA?

★ Laup., 18. veebr. tantsu- ja laulupõimik „Rabaküla poiste ehalkäik" Sir John A. Macdonald Collegiate'i saalis algusega kl. 7.30 õ.

★ Laup., 18. veebruaril Soome Meeskoori naisringi korraldusel Tantsuõhtu Eesti Majas algusega kl. 7.30 õ.

★ Pühap., 19. veebr. Toronto Eesti Baptisti Koguduse „Väliskomisjoni õhtu" algusega kl. 6 õ.

★ Esmasp., 20. veebr. ooper „Don Quichotte" St. Lawrence Centre, algusega kl. 8 õ.

★ Neljap., 23. veebr. E. Kurise loeng „Okaspuud iluaias" Eesti Majas algusega kl. 8. õ.

★ Laup., 25. veebr. Toronto Eesti Meeskoori Perekonnaõhtu Eesti Majas algusega kl. 7.30 õ.

★ Laup., 25. veebruaril Hamiltoni eesti organisatsioonide korraldusel Eesti Vabariigi 60. aastapäeva aktusball Holiday Inn'is, 150 King Str. E. algusega kl. 8 õ.

★ Pühap., 26. veebr. Toronto Eesti Seltsi korraldusel Eesti Vabariigi 60. aastapäeva Pidulik Kontsert-aktus Toronto Ülikooli aulas (Convocation Hall), King College Rd., algusega kl. 3 p.l.

★ Laup., 4. märtsil Eesti Noorema Põlvkonna Nõupäev Torontos Lord Simcoe Hotellis algusega kl. 9 h.

★ Laup., 11. märtsil Hamiltoni Eesti Rahvatantsu Rühm „Kandali" 20 aastapäeva ball algusega kl. 8 õ. Royal Connaugh hotelli ballisaalis, 112 King St. East.

★ Laup., 11. märtsil „Kalameeste kevadpidu" Eesti Majas algusega kl. 7 õ.

★ Laup., 18. märtsil Toronto Eesti Segakoori „Lõbus laupäeva õhtu" Eesti Majas algusega kl. 7 õ.

Saarlaste küünlapäevapeol austati teenekaid liikmeid. Ühingu esimees Arni Käärid (vasakul) andis üle kuldsed rinnamärgid Sergei Laanistele ja Kaalep Ots'ale. Foto — S. Preem

Kanada Eesti Gaidüksused:

MITU ERINEVAT PEREKONDA SUURES SÕPRUSRIIGIS

Eesti Gaidide Malev Kanadas koosneb viiest gaidüksusest, kes tegutsevad Hamiltonis, Kitcheneris, Montrealis ja Torontos. Neile lisaks on üksikgaidid, kes võtavad osa suvisest ühistegevusest, kuid kellega üldine kontaktipidamine toimub kirjateel. Kokku on Kanada Eesti Gaidide Malevas umbes 300 liiget — arv mis aastate jooksul on enam-vähem püsinud, kuigi üksuste üldarv on kahanenud ja nende koosseisud on muutunud, eriti väiksemate üksuste osas.

Hamiltoni „Kungla" gaidsalk ngdr. Merike Koger'i juhtimisel, töötab kolmeteistkümne liikmega, Kitcheneri „Koidula" gaidüksus gdj. Leena Kalm'i juhtimisel, töötab kuue liikmega ja Montreali „Virve" gaidüksus pr. Alice Ruberg'i hoole all, töötab üheksa liikmega. Need kolm on Gaidide Maleva „väike-üksused". Noored kes väikestes üksustes tegutsevad on tihedalt seotud eriti eesti ühiskondliku tööga. Nad on gaidid ja samal ajal eesti noored, kes on täienduskooli õpilased ja õpetajad, rahvatantsijad, lauljad, võimlejad, Eesti Seltsi liikmed — ja aitavad kaasa hoole ja armastusega kõikide koosolekute ja koosviibimiste korraldamisel. Nende noorte omavaheline kontakt on tihe, ühtekuuluvustunne on siiras ja tugev ja omavahelised sõprussidemed jäävad püsima. Kuna juhtide- ja noortevaheline koostöö väikeüksustes on tihe ja kuna iga noore osavõtt tegevusest on individuaalne, siis areneb nende noorte enesekindlus- ja iseseisvustunne tihtipeale kiiremini kui noortel kes suuremates üksustes tegutsevad. Iga väike-üksus moodustab perekonna, mis on iseloomult omapärane, vaikne ja tagasihoidlik võrreldes suurema üksusega, kuid iga väikese üksuse süda on täis sõprustunnet ja armastust oma noorte, nende töö ja tegevuse vastu.

Torontos töötavad „Põhjala Tütred" ngdr. Margot Nortmaa juhtimisel ja „Rajaleidjad" ngdr. Monica Haarmann'i juhtimisel.

Need kaks lipkonda on Gaidide Maleva „suur-üksused", kahepeale kokku on neil 227 liiget. Kuna 227-e liikmelises üksuses oleks raskusi kontaktipidamisega ja üksiku noore identsus hakkaks kaduma, siis on Toronto gaidid jaotatud kahte lipkonda. Mitme üksuse koeksisteerimine samas linnas võiks tekitada konflikte, kuid juhtkonnad on suutnud neid vältida ja „Põhjala Tütred" ja „Rajaleidjad" töötavad rõõmsalt teineteise kõrval, kuigi noored vahetevahel teineteise tegevust uurivad ja võrdlevad. Tegevuse läbiviimine suures üksuses nõuab lipkonna juhtkogudelt tahtejõudu ja järjekindlat pingutust, kuid mitmekülgne tegevus koos sõpradega annab rahuldustunnet nii noortele kui ka juhtidele. Mõlemad lipkonnad on endale eesti kirikute juures leidnud ruumid tegutsemiseks. Põhjala Tütred käivad koos Vana Andrese kirikus ja Rajaleidjad Peetri kirikus. Kuigi lipkonnad asuvad samas linnas on nad iseloomult siiski erinevad. „Põhjala Tütardel" on silmad täis vallatust ja nalja, sammud käivad jookstes, täis energiat ja tegevusetahet. „Rajaleidjatel" on südamed täis sõprustunnet, silmis peegeldub elurõõm ja sammud on tasased, julged ja kindlad. Võiks küsida kas gaidüksused on oma juhtide iseloomud omaks võtnud või on nad endale vastavate iseloomudega juhid valinud?

Gaidlik töö ja tegevus püüab olla kooskõlas tänapäeva noorte ja juhtide arenguga,

kuid iga üksuse töö ja tegevus on paratamatult erinev ja see peabgi nii olema, sest nii noored kui ka juhid tegutsevad üksustes oma huvide, võimete ja vajaduste kohaselt. Kanada Eesti Gaidide Maleva üksused on üksteisest erinevad, kuid gaidlus on see, mis kõik need erinevused kokku lülitab üheks suureks sõprusringiks, mis sellele suurele mängule põhimõtteid ja suuna annab — sest gaidlus on suur ja õpetlik mäng, mis pakub noortele tütarlastele omavahelist sõprust ja põnevat tegevust, mis ühtlasi kujundab noorte tütarlaste iseloomu, arendab huvisi ja tõekspidamisi, ja püüab kasvatada iseseisvaid ja väärikaid inimesi, kellel on lugupidamine ka oma vanemate isamaa, rahvusliku omapära ja teadmiste vastu. Gaidlikkumise arengut on kergendanud meie noortevanemate, meie sõprade ja eesti ühiskonna positiivne suhtumine noorte tegevusse. Gaidide töö ja tegevuse heaks kordaminekuks loodame ka tulevikus meie noortevanemate, meie sõprade ja meie eesti ühiskonna head suhtumist ja kaasabi, kõikjal kus eesti gaidid tegutsevad.

Tiiu Kütt
Eesti Gaidide Malev
Kanadas juht

Mälestades teadmatusse kadunud Ed. Laamanit

1940 suvel, mõned nädalad pärast seda kui vene okupatsiooniväed oli Leedu, Eesti ja Läti üle ujutanud, algas ka Eduard Laamani kannatustee. Enneaegselt viis see tema üle surmamäe meie ühisesse ajalukku.

31. jaanuaril, mil möödus 90 a. Eduard Laamani sünnist Krimmis, austavad tema mälestust kõik, kel on olnud võimalus ammutada teadmisi ja tulevikulootust tema poolt jäetud pärandist.

Esimese maailmasõja lõpujärgus, kui murdumatud mehed panid aluse Eesti vabadusele, oli jurist ja ajakirjanik Eduard Laaman üheks neist. Seda alul Eesti Liidu sekretärina ja seejärel samal kohal Saksa okupatsioonivõimude poolt mittetunnistatud Eesti Ajutise Valitsuse juures.

Saksamaa kokkuvarisemise järel, mil Eesti delegatsioon läks Pariisi nõutama tunnustust Eesti riigile, mis juba oli olemas, tegutses Laaman delegatsiooni sekretärina. Ja kui valitsus oli näinud, et on mõttetu katsuda Clemanceau'd koos tema kaaslastega veenda Eesti õiguses olla suveräänne riik, kutsuti ta Pariisist esiteks pressiatashee kohale Londoni ja sealt tagasi Tallinna Välisministeeriumi pressibüroo juhatajaks. 1924—1938 oli Laaman ajaleht „Vaba Maa" ja hiljem „Rahvalehe" peatoimetajaks.

Riigiteenistuses kogutud kogemused andsid Eduard Laamanile võimaluse luua selle suure teose, mis oma asjalikkuses, selguses ja ulatuslikkuses kaugelt ületab kõige, mis kirjutatud teiste kaasaegsete balti tunnistajate poolt. Tema originaalallikaile ja nendega seotud isiklikele kogemustele tuginev raamat „Eesti iseseisvuse sünd" on kujunenud balti ajaloouurimisele vältimatuks allikaks nii praegu kui tulevikus, kuigi see üle keelepiiri seni kahjuks tuntud on ainult väljavõtete kaudu.

Janis Zalcmanis

ODAVMÜÜGIL

A. Käbin „VAIM JA MULD"

Köites $5.00 — Bros. $4.00

„Meie Elu" talituses

958 Broadview Ave. Toronto
Ont. M4K 2R6

Nihitsa veste

KAKS MANTLIT

Saksamaal, Geislingeni suurlaagris veetis pärast sõda dipiipriipõlve üks isevärki kaaskodanik. Olgu ta nimeks siinkohal Priidik Põrsaroos. Tema erilisteks tundemärkideks olid kirju kassilips ja alati kirtsus hingamisorgan. Eestist kaasa toodud kassilipsu kandis Põrsaroos vist ka isegi magades. Ta kirtsus nina, mis oli ilmselt alatise irisemise tulemuseks, meenutas hiireaugu juures kuulatava koera koonu.

Priidik Põrsaroos oli alati esimesena jaol kui midagi jagati. Oli see toidupunkt, varustusladu või lihtlabane põhuhunnik, kust jagati aegajalt dipiidele uut küljealust või dipii keeles tööriistu. Põrsaroos soris jagatava noosi kallal eestlase visaduse ja põhjalikkusega, otsekui olnuks parima põhutüki või puuhalu juures kannatava kodumaa parem tulevik mängus. Ainuke koht, kuhu Põrsaroos tuli alati viimasena, oli laagri töötoimkond või ootetoimkond vallamaja ees.

Ühel päeval jagati laagri meeskodanikele mantleid. Põrsaroos, kes oli juba paar tundi pärast kesköödalustanud karauuli lao ukse ees, tormas lattu esimesena nagu panter pilliroo võsast. Pööras otsekohe mantlitekuhjal põhja peale, sest füsikaalsete seaduste kohaselt on alati paks ja parem põhjas. Olgugi, et need füsikaalsed seadused ei ole kehtivad ihukate suhtes. Põrsaroos pööras mantlite hulgas nagu pööranc. Proovis üht, katsus teist, silitas kolmandat, takseeris neljandat. Tuli kõige etem välja otsida. Milleks sai siis lao ukse taga kuus tundi oodatud.

Raske töö ja närvipinge panid mehe varsti higistama. Põrsaroos viskas oma Eestist kaasatoodud mantli seljast ning jatkas kasvava vaimustusega tuustimist just nagu oleks ta selle tööga pidanud toitma seltsmeliikmelist peret.

„Otsid rahakotiga mantlit või?" tõgasid teised.

Põrsaroos otsis oma eluõnne edasi. Korraga avastas ta oma mantli, mille eluga riskeerides Eestist kaasa toonud, ühe vanglaagrist tulnud sõdurpoisi seljas. Viimane oli mantliga ilmselt rahul ning kõndis nagu õige mees kunagi leti äärde allkirja andma.

„Kuhu teie lähete minu mantliga?" hädaldas Põrsaroos.

„Kus koha peal on kirjas, et see teie mantel on?" imestas teine.

„Eestist kaasa toodud."

„Onku, ära aja udu," muutus vastane ägedamaks.

„Annate jalamaid mu mantli siia!" käratas Põrsaroos.

„Kui sa just mantlit saada tahad, siis olen alati helde Mari poeg," õrritas sõdurpoiss.

„Õige mul andja," suurustas Põrsaroos. „Ma mekin su ära."

Järgmisel hetkel olid mehed rindupidi koos. Põrsaroosi kallis kassilips tõmmati ühe ropsuga cest maha ning astuti mudase labajalaga peale. Põrsaroos üritas haarata oma vastast kraest, kuid tõmbas oma kallilt kodumaalt kaasa toodud mantli kiisupinnast krae pooleks. See tõi vee silma ja ajas mehe vihale.

„Oota sa... Ma sulle kuradile..." ähkis Põrsaroos.

Siis hakkasid nätsud käima. Asja hakati kätega selgeks tegema. Sõdurpoiss oli vangilaagris õppinud poksimist. Ka Põrsaroos polnud päris papist poiss. Seega parajad vastased koos. Mõlemad umbes keskkaalu mehed. Ka Põrsaroos võttis poksija poosi sisse. Ümberseisev publikum ergutas nagu poksivõistlusel kunagi:

„Katsu maksa ka! Anna alt! Löö vuntsid nina alla! Löö pimendamistuled ette!"

Sõdurpoiss löi mõne sirgega Põrsaroosile punased vuntsid nina alla ja sinised laternad silmade alla. Sel ajal kui Põrsaroos haris oma mahlast nina, heitis sõdurpoiss mantli seljast. Järgmisel hetkel jäi ta suu imestusest lahti nagu muhulase põrsalauda uks.

„Mart Jänes, suurkaubamaja Tartus", ilutses silt mantlihõlma siseküljel.

„Tõepoolest Eestist kaasa toodud," pomises ta. Põrsaroosile sirutati käsi lepituseks.

„Ma ei ole oma elus veel paska pihku võtnud ega võta nüüd ka," urahtas Põrsaroos. Ta ajas oma lõhkise kraega mantli selga, võttis väljavalitud kehakatte käevarrele ja kõndis laost välja.

„Põrsaroosil vedas täna nagu surnud seal," lõõpis keegi lõuapoolik. „Sai kohe kaks mantlit korraga."

Vabariigi Aastapäeva pidustusteks ostke meie saadusi. Maitselt umbes samad kui kodumaal.

VIKING FOODS & IMPORTS

133 Laird Drive, Toronto M4G 3V5 — Telefon 425-0450

- Suitsukalkunid, -singid ja -lõhed
- Soome kilud ja silgud
- Skandinaavia delikatessid ja konservid
- Euroopa juustud
- Eesti ja soome pagarisaadused
- **ISLANDI RASVAHEERINGAD**

SUITSUTAME ostjate poolt toodud lihasaadusi

Avatud teisip.—neljap. 6—8, reedel 8—8, laup. 8—4.
Esmaspäeviti suletud.

NALJAD

Ameerika sõdur saksa preilile:

„Kui ma teie süütuse rõõvin, kas ma olen siis teie silmis kurjategija?"

„Põrmugi mitte. Teie oleksite imetegija."

★

Hull elektritarvete äris:

„Lubage mulle kaks läbipõlenud elektripirni."

„Milleks vajate neid? Tahate sokke nõeluda või?"

„Ei. Ma tahan omale pimekambri sisse seada."

★

Visiit hullumajas. Üks hull ripub jalgupidi laes.

„Mis see tähendab?" küsib arst talitajalt.

„See mees kujutab ette, et ta on lamp."

„Tobedus. Otsekohe mees lae alt maha!"

„Aga härra doktor," protesteerib talitaja. „Siis jääb ju tuba pimedaks."

Üks vangivaht teisele:

„Kaarel Karu kaheksandast kambrist on põgenenud."

„Väga hea. See igavene viilimine trellide kallal hakkas mulle juba närvidele käima."

★

Härra Savisõnn tahab osta apteegist arseeni.

„Milleks vajate arseeni?" küsib apteeker.

„Oma naise jaoks."

„On teil retsept olemas?"

„Ei ole, aga ma näitan teile oma naise pilti."

★

Proua Hammaste arstile:

„Öelge mulle tõde minu mehe õnnetuse kohta. Öelge ka siis, kui see peaks kurb olema."

„Mida teie soovite teada?"

„Kas minu mees on pärast käeoperatsiooni veel võimeline nõusid pesema?"

★

Gümnaasiumiõpilane tahab osta raudteepileti.

„Missuguses klassis?" küsib ametnik.

„Kümnendas."